

NA POTI Z DON BOSKOM

*Gradivo za pripravo na romanje
relikvij sv. Janeza Boska*

NA POTI Z DON BOSKOM

Gradivo za pripravo
na romanje relikvij sv. Janeza Boska

GRADIVO SO PRIPRAVILI

Pomen romanja relikvij:
prevod Alojzij Slavko Snoj

Katehezi za otroke:
*s. Barbara Poredoš HMP v sodelovanju s skupnostjo sester HMP
na Gornjem trgu*

Kateheze za mlade:
Blažka Merkcac in koordinacijska ekipa SMG

Katehezi za zakonce:
Jožica Žukovec, Andreja Žnidaršič

Kateheza za odrasle:
Tone Ciglar SDB

Tridnevnic pred don Boskovim praznikom
Rafo Pinosa SDB

Nedeljska Božja beseda z mislimi sv. Janeza Boska:
Blažka Merkcac

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-584

Na poti z don Boskom : gradivo za pripravo na romanje
relikvij sv. Janeza Boska / [pripravili Barbara Poredoš ... [et al.]
; uredila Blažka Merkcac]. - Ljubljana : Salve, 2013

ISBN 978-961-211-666-8
1. Poredoš, Barbara 2. Merkcac, Blažka
265190912

Na poti z don Boskom

Gradivo za pripravo na romanje relikvij sv. Janeza Boska

Uredila: Blažka Merkcac
Lektorirala: Katja Trtnik
Izdal Salezijanski inšpektorat
Ljubljana 2013

UVOD

Gradivo, ki je pred vami, je namenjeno vsem skupinam, ki se navdihujejo ob sv. Janezu Bosku in bi ga rade še boljše spoznale, ga posnevale in se dobro pripravile na prihod njegovih relikvij.

Ko pričakujemo dvestoletnico don Boskovega rojstva, ki jo bomo praznovali 16. avgusta 2015, nas je vrhovni predstojnik salezijancev don Pascual Chavez V. povabil, da se nanjo dobro pripravimo. Sam je zapisal: »To je velik dogodek za nas, za vso salezijansko družino in za celotno salezijansko gibanje, ki terja zahtevno in globoko pripravo, da bo prinesel sadove za vse nas, za Cerkev, za mlade in za družbo.«

Priprava, ki jo je predlagal, je razdeljena na tri leta:

- Prvo leto (16. 8. 2011–15. 8. 2012): Poznanje don Boskove zgodovine
- Drugo leto (16. 8. 2012–15. 8. 2013): Don Boskova vzgojna metoda
- Tretje leto (16. 8. 2013–15. 8. 2014): Don Boskova duhovnost

Posebna priprava na dvestoletnico pa je tudi romanje relikvij sv. Janeza Boska po vsem svetu. V Slovenijo pridejo maja 2013.

Imamo enkratno priložnost, da se srečamo z don Boskom, da boljše spoznamo njegovo življenje in delo. Ne gre le za poživitev salezijanske družine pri nas ali v svetu. Gre za vsakega laika, mladega, za vse v naših krajih, okolici, da ob obisku relikvij sv. Janeza Boska

pogledajo na svoje življenje in mogoče odkrijejo svojo poklicanost, svoje poslanstvo. Da pa ta obisk ne bo šel kar tako mimo nas, vas vabimo, da se nanj pripravimo. V ta namen je organizacijska skupina s pomočjo drugih sodelavcev pripravila gradivo, ki vsebuje kateheze za različne starostne skupine, molitve in še kaj.

Naj gradivo ne ostane na polici, odprimo in uporabimo ga, z njegovo pomočjo se pripravimo na romanje relikvij sv. Janeza Boska po Sloveniji (1.-17. maj 2013). Ga bomo sprejeli pripravljene?

**POMEN
ROMANJA
RELIKVIJ**

1. ČEŠČENJE RELIKVIJ V CERKVI

SMRT PRI KRISTJANIH V PRVEM STOLETJU

Najpomembnejši dogodek zgodovine človeštva je Jezusovo vstajenje. Apostoli in prvi učenci so po prikazovanju Vstalega in prihodu Svetega Duha začeli dojemati vse tisto, kar jim je Božji Sin razodel. Evangeliji zatrjujejo, da je Jezus ob več priložnostih svojim učencem naznanil svojo smrt in vstajenje. V dogodku Lazarjevega obujenja je Jezus napravil znamenje svoje odrešitjske moči, ko je prvi krščanski skupnosti nakazal, da bo vsak, ki bo veroval vanj, ki je vstajenje in življenje, imel večno življenje.

Ko je Marta slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti; Marija pa je sedela doma. Marta je tedaj rekla Jezusu: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl; a tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga zaprosiš.« Jezus ji je rekel: »Tvoj brat bo vstal.« Marta mu je dejala: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan.« Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ v to?« Odgovorila mu je: »Da, Gospod. Trdno verujem, da si ti Mesija, Božji Sin, ki prihaja na svet« (Jn 11,20-27).

Poganska verstva, ki so bila v navadi v rimskem cesarstvu, so imela glede smrti drugačno pojmovanje. Najpogosteje so si predstavljali onstranstvo, v katerem duše umrlih – dobrih in hudobnih – skupaj, kakor sence, še naprej živijo.

Kristjani so mislili, da morajo verovati v Jezusa in živeti po njegovih naukih, če si hočejo zaslužiti nebesa. Za **pripadnost krščanski skupnosti** je bilo bistveno, da se človek ne more odrešiti sam. Od začetka je Jezus

zbiral ob sebi učence in tudi po njegovem vnebohodu so se verniki še naprej zbirali k skupnemu lomljenju kruha, kakor jih je naučil Učitelj.

SKUPNOST V ŽIVLJENJU IN PO SMRTI

Vera v le enega Boga in izključno njegovo češčenje za kristjane ni bila le osebna stvar, temveč je prav tako vplivalo na njihovo osebno in družbeno vedenje. »Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi smo« (1 Jn 3,1). Ta zavest je v vernikih ustvarjala prav poseben odnos kot Božjih otrok, saj so si bili bratje in sestre. Sveti Pavel v nekaterih svojih pismih primerja krščansko skupnost s telesom, ki je sestavljeno iz veliko delov, kakor Kristusovo telo, rekoč, da je Jezus sam njegova glava: »On je glava telesa, to je Cerkev. On je začetek, prvorojenec med mrtvimi, tako da je postal prvi med vsemi stvarmi« (Kol 1,18).

Skrivnostno in vendar zelo resnično je v skupnosti vernih navzoč Kristus: »Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi« (Mt 18,20).

Apostolska dela nam vrh tega poročajo, da so si v prvih skupnostih prav in resnično delili dobrine: pomagali so ubogim, oskrbovali vdove in spremljali bolnike. Cerkev je bila torej v času življenja članov po Jezusovi zaslugi edina in **edinost se je nadaljevala tudi po njegovi smrti.**

Razmišljajoč o Jezusovih besedah, je prva Cerkev vedno bolj doumevala, da pripadnost skrivnostnemu telesu pomeni tudi vez z rajnimi. **Občestvena vez se ni pretrgala s smrtjo.** Smrt ni pomenila konca, temveč prehod k novemu življenju, ki naj bi po vesoljni sodbi zajelo to tudi telo.

Zato so zavračali pogansko navado sežiganja in so svoje drage pokopali, da so se tudi v tem zgledovali po Jezusu, pokopanem in vstalem.

Medtem ko so pogani govorili o nekropoli, to je mestu mrtvih, so kristjani svoja pokopališča imenovali počivališče (*coemeterium*, tj. *dormitorium*) kot **kraj počitka, kjer se počiva do vstajenja**. Dobe- sedno verovanje v vstajenje jih je navedlo, da so grob navadno upo- rabili le enkrat.

V starem Rimu pa so imeli navado rajne vreči v velike skupne jame, kamor so metali celo zapuščene novorojence ali pa sužnje, ki so bili brez vrednosti.

SPOMIN RAJNIH KRISTJANOV

Medsebojna odgovornost in solidarnost, ki je označevala prve kr- ščanske skupnosti, se ni končala s smrtjo, temveč je vključevala tudi drage rajne. Če si namreč rajnik ni mogel privoščiti primerne- ga pokopa, mu je skupnost zagotovila spodoben grob. To **globoko spoštovanje v odnosu do rajnih kot bratov v veri** je bilo docela novo v starem Rimu.

Žalovanje po smrti ljubljenih sorodnikov in dragih prijateljev ka- kor tudi hvaležnost za čas, ki so ga preživeli skupaj, **je kristjane spod- bujalo k nenehnemu obiskovanju njihovih grobov**. Tudi pogani so obiskovali pokojne, toda kristjani so imeli še globljo utemeljitev: svo- jo vero. Bili so globoko prepričani, da bodo skupaj tudi v prihodnosti, ko se bodo spravili med seboj enkrat za vselej. Vedoč, da so vsi otroci enega Očeta, sestre in bratje v veri, so menili: Tu, kjer spijo naši dragi, bomo spali tudi mi do dneva vstajenja, v skupnem kraju počitka; poko- pani skupaj, ne da bi se zmenili za sloves, službo, bogastvo ali ubožstvo. Vedeli so, da bodo nekega dne vsi vključeni v molitev za mir rajnih.

KATAKOMBE: PRVA KRŠČANSKA POKOPALIŠČA

V prvem stoletju kristjani v Rimu niso imeli svojih pokopališč. Če so imeli zemljišča, so tam pokopavali svoje rajne, sicer pa so upora-

bljali skupna pokopališča, ki so jih uporabljali pogani. Zato je bil sveti Peter pokopan na pokopališču vatikanskega griča, ki je bilo na voljo vsem; tudi sveti Pavel je bil pokopan na pokopališču ostijske ceste.

Še posebno v drugem stoletju se je krščanstvo začelo širiti in **spreobračati pogane, ki so pripadali bogatim in premožnim družinam**. Ti verniki so imeli zemljišča ali družinska pokopališča, ki so jih dali na voljo bratom v veri. Kot je znano, pa je krščanstvo moralo prebroditi velike težave, predvsem zaradi poganstva in od nekaterih rimskih cesarjev. Ker so verovali v enega Boga, so kristjani zavračali imenovati cesarja gospod in bog (dominus et deus); s tem so sprožili predsodke in jezo oblastnikov. Še druge govorice in laži so povzročale resnično in pravo sovražnost, ki se je preoblikovala v preganjanje, včasih tudi načrtovano. Moglo se je zgoditi, da so kristjani, medtem ko so obiskali svoje rajne in molili pri njihovih grobovih, bili moteni in žaljeni od ljudstva, ali pa so našli grobove popackane in oskrunjene.

Zato je rasla **želja, da bi imeli pokopališki kraj, namenjen skrupnosti**, kjer bi se mogli spominjati rajnih, ne da bi tvegali, da bi bili moteni. Ko se je povečalo število kristjanov, se je povečala tudi potreba po novih grobovih. Neki rimski zakon je dajal pravico, da je bilo tudi zemeljsko lastništvo pod zemljo mogoče uporabiti; treba je bilo le skopati tisto, kar se je hotelo uporabiti, in spoštovati omejitve.

Tako so se začele katakombe. Mnoge od njih so se razvijale ob družinskih grobovih. Sčasoma so se pokopališke površine večale, včasih prav po prizadevanju Cerkve. Najbolj slovit primer so katakombe svetega Kalista: Cerkev je neposredno prevzela urejanje in upravljanje.

PREGANJANJE IN ČEŠČENJE MUČENCEV

V prvih stoletjih po Kristusu so bili kristjani, kakor smo zgoraj omenili, obtoženi za nepoštenost do domovine, brezboštvo, podlost in sovražstvo do človeškega rodu. Med drugim so bili osumljeni za skrivna hudodelstva, kot so krvoskrunstvo – saj so se imeli za brate

in sestre –, detomor in obredno ljudožerstvo, saj so rekli, da jejo Kristusovo telo. Zaradi njihovih krivd so jih imeli tudi za vzrok naravnih nesreč, kot so kuge, povodnji in pomanjkanje.

Zaradi tega je bila krščanska vera postavljena zunaj zakona in preganjana, saj so jo imeli za najbolj nevarnega sovražnika rimske oblasti; ta pa je bila postavljena na starodavno olimpijsko religijo in češčenje cesarja kot sredstva in znamenja moči in edinosti cesarstva. Veliko kristjanov je bilo umorjenih, veliko jih **je dalo življenje, da le ne bi zatajili vere v Kristusa**. Jezusove besede o mučeništvu so se začele tragično uresničevati:

Toda preden se bo to zgodilo, bodo nad vas dvigali roke, preganjali vas bodo, izročali v shodnice in ječe in zaradi mojega imena vas bodo vlačili pred kralje in oblastnike (Lk 21,12). Spominjajte se besede, ki sem vam jo rekel: »Služabnik ni večji kot njegov gospodar.« Če so preganjali mene, bodo preganjali tudi vas; če so se držali moje besede, se bodo tudi vaše (Jn 15,20).

PRVA TRI STOLETJA SO BILA DOBA MUČENCEV.

Leta 313 sta cesarja Konstantin in Licinij s tako imenovanim Milanskim ediktom dala Cerkvi versko svobodo. Seveda pa preganjanje tudi pred Konstantinom ni bilo vedno trajno in splošno, razširjeno po vsem cesarstvu, in tudi ni bilo vedno enako surovo in krvavo. Obdobjem preganjanja so sledila obdobja sorazmernega zatišja.

Mučenci so postali najodličnejši **pričevalci vere**. Veliki krščanski pisatelj Tertulijan trdi, da je »kri mučencev seme novih kristjanov«. Postopoma je spomin rajnih postajal bolj živ, ko je šlo za spomin bratov, ki so udeležili Jezusove besede do darovanja življenja, največje dobrine:

»Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili« (Mt 5,11).

Mučence so začeli častiti in se jim priporočati v delnih Cerkvah navadno na dan mučenišva, to je na dan njihovega rojstva za nebesa

(*dies natalis*). Redna navada Cerkve postaja zbiranje k bogoslužnemu slavju na kraju, kjer so mučenci dali svoje pričevanje vere v Boga ali pri njihovih častitljivih grobovih. Ob obisku katakomb svetega Kalista moremo ugotoviti, da je blizu groba mučenke Cecilije veliko grobnih votlin pobožnih kristjanov.

Molitev na grobovih mučencev **združuje člane Cerkve na zemlji s tistimi, ki že uživajo Božje obličje**, v občestvo zahvale in prošnje. To občestvo doseže najmočnejši trenutek v evharistiji, ko se nebo in zemlja, angeli, svetniki in vsi verniki, ki so še na poti, pridružijo isti hvali po Gospodu Jezusu Kristusu, v občestvu Svetega Duha, v slavo Boga Očeta.

ČEŠČENJE RELIKVIJ MUČENCEV: SVETI PETER IN SVETI POLIKARP

Med prvimi mučenci, ki so dali življenje za obrambo evangelija, se dviga nad vsemi pričevanje svetega Petra. Rekli smo, da je bil pokopan na pokopališču vatikanskega griča, ki je bilo odprto za vse.

Leta 1952 so znova raziskovali izkopanine pod sedanjim papeškim oltarjem v baziliki svetega Petra. Dognanja nam pomagajo razumeti, **kako je bilo za prve kristjane pomembno častiti grobove mučencev**, v katerih so bile shranjene njihove relikvije. Bila je odkrita nagrobna niša (kapelica), naslonjena na istodobni »rdeči« zid, imenovan po barvi in posebno dragocen zaradi številnih dodanih napisov (grafitov); vrhunski strokovnjaki so jih prebrali; **vsí vsebujejo prošnje k Petru**. Njegovemu imenu sta včasih pridruženi imeni Kristusa in Marije, z željo po življenju »v Kristusu« in »v Petru«, katerega ime je izraženo s simboličnim ključem. Na istem vatikanskem pokopališču je na grobu Valerijev najden tale napis:

»Petrus, roga pro sanctis hominibus chrestianis ad corpus tuum sepultis.« Peter, prosí za svete krščanske ljudi, ki so pokopani ob tvojem telesu.

Očitno je molitev kristjanov, ki so bili pokopani ob telesu apostola, znamenje, da je bil Peter prav tam pokopan, in so se mu tam priporočali. Zdi se, da je že okoli leta 150 po Kr. bil ta kraj v Rimu na vatikanskem griču romarski cilj.

Sveti Polikarp pa je bil rojen v Smirni, v sedanji Turčiji, leta 69. Irenej, njegov učenec in škof v Lyonu v Galiji, je napisal, da »je bil od samih apostolov postavljen za škofa za Azijo v Cerkvi v Smirni«, okoli leta 100. Častijo ga kot učenca apostola Janeza in kot zadnjega pričevalca apostolov. Okoli leta 157 je v Smirni izbruhnulo preganjanje. Starega škofa, ki je imel 86 let, so privedli na stadion, da bi ga rimski vladar (guverner) Kvadril obsodil. Polikarp je odklonil, da bi se branil pred vladarjem; želel mu je prizanesti in pred množico izpovedal, da je kristjan. Umorili so ga, ko se je zahvaljeval Bogu Očetu, da ga je imel za vrednega prišteti med mučence in napraviti deležnega Kristusovega keliha.

Cerkev v Smirni je po mučeništvu svojega škofa Polikarpa in enajstih vernikov opisala bližnjim Cerkvam in vsem skupnostim vesoljne Cerkve njihov slavni konec. Dodala je tele besede, ki potrjujejo **pomembnost češčenja relikvij mučencev**:

»Primerno častimo mučence kot učence in posnemovalce Gospoda in zaradi njihove največje zvestobe do njihovega kralja in učitelja; o da bi tudi nam bilo dano, da bi postali njihovi tovariši in učenci! [...]

Potem ko smo zbrali Polikarpove kosti, dragocenejše od redkih draguljev in čistejše od pristnega zlata, smo jih položili tja, kamor je bila navada. In ko se bomo na tem kraju zbirali v radosti in veselju vsakokrat, ko nam bo mogoče, nam bo Gospod naklonil praznovati spominski dan njegovega mučeništva, v spomin na vse, ki so že bili deležni istega boja, ter za vajo in pripravo tistih, ki ga bodo deležni v prihodnje« (Martyrium Polycarpi, XVII, 3; XVIII, 2.3).

Z istimi čustvi teh naših smirnskih bratov želimo moliti pri grobovih slavnih mučencev in praznovati v veselju njihov rojstni dan za nebesa (*dies natalis*). Zaradi njihove priprošnje bo naša vera postala bolj trdna, da bi se mogli vedro spoprijeti s preizkušnjami življenja.

RELIKVIJE MUČENCEV IN NJIHOVI POSMRTNI OSTANKI SO DRAGOCENI SPOMINI, KI JIH SKRIBNO OHRANJAMO. Nikakor niso obdani s skrivnimi močmi, ki bi bile sposobne delati čudeže! Te relikvije, in kakor bomo videli tudi drugih svetnikov, nam omogočajo stik z junaškim pričevanjem življenja, popolnoma darovanega za evangelij. V NAS VZBUJAJO IN KREPIJO VERO V KRISTUSA. EDINO VERA V KRISTUSA JE SPOSOBNA PRESTAVLJATI GORE. ZATO SE PO MOLITVI NA NJIHOVIH SLAVNIH GROBOVIH PREJEMEJO TOLIKE MILOSTI.

V zgodovini Cerkve niso bili vsi kristjani poklicani v mučeništvo, vsi pa so povabljeni biti pričevalci vere. **Kristjani, ki so bolj kot vsi drugi uresnili ta poklic, so svetniki.** Darovali so življenje za Božje kraljestvo, pred nami so zavzeto živeli krščansko vero in so s svojim zgledom zarisali pot, ki vodi v Očetovo hišo. Vredni so, da se jih spominjamo in jih častimo; pomagajo nam napraviti našo vero bolj trdno. V naslednjem poglavju bomo govorili o njih.

2. POMEN SVETOSTI

BOG – VIR SVETOSTI

Besedo »svet« moremo razumeti na razne načine.

V stari zavezi **je svetost izključno Božja značilnost.** Samo Bog je svet. »Edino ti si sveti«, vzklikamo v Slavi pri maši in nato ponavljamo trikrat »svet si ti, Gospod«, in še večkrat v evharističnih molitvah. Te besede evharističnega bogoslužja so vzete iz knjige preroka Izaija, kjer je opisano razodetje, v katerem je preroku dopuščeno zrenje, da bi ljudstvu oznanil veličastvo Božje slave:

Videl sem Gospoda, ki je sedel visoko na vzvišenem prestolu in njegova vlečka je napolnjevala svetišče. Nad njim so stali serafi ... Drug drugemu so vzklikali in govorili: »Svet, svet, svet je GOSPOD nad vojskami, vsa zemlja je polna njegovega veličastva!« (Iz 6,1-3).

Medtem ko je bila v stari zavezi svetost izključno Božja kakovost, ki ga je ločevala od ljudstva, **se zaradi Jezusa Božja svetost razli-va na vse tiste, ki verujejo vanj**. Ne gre več za predstavo ločevanja, temveč za občestvo. Vsa Cerkev je torej poklicana k občestvu z Bogom v ljubezni; vsa Cerkev je poklicana k svetosti.

KRISTUS KLIČE CERKEV K SVETOSTI PO POTI LJUBEZNI

Ves čas oznanjevanja je Jezus kazal pot ljubezni. Ko so ga nato vprašali, katera je največja zapoved, je odgovoril brez omahovanja:

»Prva je: Poslušaj, Izrael, Gospod, naš Bog, je edini Gospod. Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše, z vsem mišljenjem in z vso močjo. Druga pa je tale: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Večja od teh dveh ni nobena druga zapoved« (Mr 12,29-31).

Da bi učencem bolj nazorno razložil, kako je treba ljubiti Boga in brate v vsakdanjem življenju, je Jezus nje in navzočo množico učil blagre nebeškega kraljestva (Mt 5,1-11). **Po izpolnjevanju ljubezni** moremo torej doseči cilj našega življenja, svetost, samega Boga. Čim bolj bomo ljubili, tem bolj bomo posnemali Boga, ki je ljubezen.

Ljubi, ljubimo se med seboj, ker je ljubezen od Boga in ker je vsak, ki ljubi, iz Boga rojen in Boga pozna. Kdor ne ljubi, Boga ni spoznal, kajti Bog je ljubezen (1 Jn 4,7-8).

Ko si bomo pridobili ta slog evangeljskega življenja, bomo v veselju izpolnili Jezusovo spodbudo: »Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče« (Mt 5,48).

Jezus je celotni Cerkvi dal nalogo, naj bo sveta. Svoje življenje je dal zato, da bi jo posvetil, da bi namreč vse tiste, ki verujejo vanj, dosegla in napolnila Božja ljubezen. Verniki so tako sprejeti v občestvo Svete Trojice, v kateri se Oče, Sin in Sveti Duh ljubijo od vekomaj in v kateri odslej skupaj z njimi prebivamo tudi mi.

Cerkev je torej sveta. Ko sveti Pavel, kakor smo rekli, premišluje o tej skrivnosti, primerja občestvo vernih s telesom: s skrivnostnim telesom. Ko si je Kristus izbral smrt na križu, je Cerkev pridružil svojemu telesu tako, da je oblikoval novo živo skupnost, ki jo je napolnil s Svetim Duhom, to je z ljubeznijo.

VSI KRISTJANI SO POVABLJENI POSTATI SVETI

V prvih krščanskih skupnostih iz pravkar navedenih razlogov niso vzdevka »svet« rabili samo za nekatere izbrane, temveč so tako imenovali vse krščene. Sveti Pavel pozdravlja skupnost v Korintu takole:

Pavel, po Božji volji poklican apostol Kristusa Jezusa, in brat Sostén Božji Cerkvi, ki je v Korintu, posvečenim v Kristusu Jezusu, poklicanim in svetim, z vsemi, ki kličejo ime našega Gospoda Jezusa Kristusa, kjer si bodi, na svojem ali našem kraju: milost vam in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa (1 Kor 1,1-3).

Pavel imenuje svete vse vernike, napolnjene z Božjo ljubeznijo po Jezusovem zasluženju. Hkrati jih vabi, da naj še naprej gredo po poti ljubezni:

Saj veste, kakšna navodila smo vam dali po Gospodu Jezusu. Kajti to je Božja volja, vaše posvečenje (1 Tes 4,2-3).

Kako moremo uresničiti načrt ljubezni, ki ga ima Bog z nami? Kako hoditi po poti svetosti? Na to vprašanje bi se moglo dati veliko odgovorov; temeljni odgovor pa je, da gre za udejanjanje še enih Pavlovih besed: »To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu« (Flp 2,5).

RAZGLAŠENI SVETNIKI V CERKVI – PRIČEVALCI VERE

Mati Cerkev je v svoji modrosti od začetka mislila, da za pomoč vernikom na poti ljubezni ni potrebno pisati teoloških razprav, ki bi bile morda učene in preprostim malo dostopne. Doumela pa je, da se znanosti ljubezni (*scientia amoris*) ne naučimo iz knjig, temveč tako, da se ravnamo po zgledu tistih vernikov, ki jim je bolj kot vsem drugim uspelo imeti isto zavest, ki je v Kristusu Jezusu. Ti so **pričevalci vere**, kakor smo rekli.

Sprva so zapisovali pričevanja o mučeništvu vernikov, ki so jih imenovali poročila o mučencih (*Acta martyrum ter Passiones*). Po tretjem stoletju so bili napisani tudi življenjepisi svetih menihov, svetih škofov in drugih svetih vernikov, ki so bili postavljeni za uspel zgled svetosti. **Cerkev je začela tudi uradno razglašati** in osebno naka-zovati zglede krščanskega življenja, **ki jim pravimo svetniki**. Velikokrat so sami verniki, ki jih je navdušilo pričevanje pomembnih kristjanov, zahtevali, naj jih Cerkev takoj prizna za svetnike.

Svetnike so vsi posnemali. Ljudje so bili prepričani in so še danes, da so po smrti vstopili v skupnost Svete Trojice in bili takoj sprejeti od Očeta, Sina in Svetega Duha.

PRIPROŠNJIKI PRI OČETU

Prav zato, ker smo ljudje prepričani, da so svetniki blizu nebeškemu Očetu, jih imamo za mogočne priprošnjike. Boga prosimo po priprošnji svetnikov, ker tistim, ki so Jezusa ljubili in se vse življenje trudili, Oče po Sinu in Svetem Duhu zagotovo ne bo zavrnil pomoči, ki jo vernik potrebuje. Oni, ki so Bogu tako blizu, bodo lažje predstavili stiske in težave, ki žalostijo vernike na zemlji. Tako se krepí edinost med **Cerkvijo, ki živi na zemlji, in nebeško Cerkvijo**, ki že zre Božje obličje.

Svetniki niso povprečni rajni. Molitev za rajne, ki smo jo že omenili, ima različen pomen. Na mnogih napisih v katakombah je bilo napisano: »Sveta in zveličavna je misel, da molimo za rajne, da bi bili rešeni grehov«; kajti z molitvijo zanje se je hotelo na neki način pospešiti njihovo snidenje z Očetom. Nasprotno pa je molitev, izrečena svetnikom, molitev priprošnje; drugačna je – to je prav natančno povedati – od molitve češčenja (adoratio), ki jo moremo in moramo usmeriti samo k Sveti Trojici.

ZARADI TEGA SO ZAČELI SVETNIKE ČASTITI KAKOR MUČENCE. Tudi posmrtne ostanke in njihove relikvije so častili z isto pobožnostjo.

Drugi vatikanski cerkveni zbor je v dogmatični konstituciji o Cerkvi (Lumen gentium), ki govori o Cerkvi, strnil nauk, ki smo ga poskušali razložiti doslej.

O apostolih in Kristusovih mučencih, ki so s prelitjem svoje krvi dali najvišje pričevanje vere in ljubezni, pa je Cerkev vedno verovala, da so v Kristusu tesneje združeni z nami; in obenem z blaženo Devico Marijo ter s svetimi angeli jih je častila s posebno gorečnostjo in se pobožno priporočala pomoči njihove priprošnje. Tem so bili kmalu pridruženi še drugi, ki so od bližje posnemali Kristusovo devištvo in uboštvo, in končno ostali, katere je pobožnosti in posnemanju vernikov priporočalo odlično izvrševanje krščanskih kreposti in obdarjenost z izrednimi Božjimi darovi.

Ko namreč zremo na življenje tistih, ki so zvesto hodili za Kristusom, nam je to nova pobuda, da iščemo prihodnje mesto (prim. Heb 13,14 in 11,10). Obenem se s tem učimo kar najbolj varne poti, po kateri bomo skozi nestalnosti tega sveta v skladu z vsakomur lastnim stanom in položajem mogli dospeti do popolnega zedinjenja s Kristusom, to je do svetosti. V življenju tistih, ki so sicer deležni naše človeške narave, a se popolneje preoblikujejo v Kristusovo podobo (prim. 2 Kor 3,18), razodeva Bog na živ način svojo navzočnost

in svoj obraz. V njih nam Bog sam govori in nam daje znamenje svojega kraljestva, ki nas mogočno privlačuje, ko imamo nad seboj tolik oblak prič (prim. Heb 12,1) in takšna pričevanja za resničnost evangelija.

Vendar pa ne obhajamo spomina svetnikov le zaradi njihovega zgleda, ampak še bolj zato, da bi se z izpolnjevanjem bratovske ljubezni okrepila enota vse Cerkve v Duhu (prim. Ef 4,1-6). Kajti kakor nas krščanska medsebojna združenost potnikov vodi bliže h Kristusu, tako nas povezanost s svetniki združuje s Kristusom. Iz njega kakor iz studenca in glave priteka vsa milost in življenje samega Božjega ljudstva. Kar najbolj se torej spodobi, da ljubimo te prijatelje in sodediče Jezusa Kristusa, pa tudi naše brate in odlične dobrotnike, da dajemo zanje Bogu dolžno zahvalo, da jih »ponižno kličemo in se za doseganje dobrot od Boga po njegovem Sinu Jezusu Kristusu, našem Gospodu, ki je edini naš Odrešenik in Zveličar, zatekamo k njihovim molitvam in njihovi mogočni priprošnji« (Tridentinski koncil, Denz. 984). Saj vsako naše iskreno pričevanje ljubezni, ki ga skazujemo nebeščanom, po svoji naravi teži h Kristusu in ima svoj cilj v njem, ki je »krona vseh svetnikov« (Invitatorij na praznik vseh svetnikov v Rimskem brevirju), in po njem v Bogu, ki je čudovit v svojih svetnikih in v njih poveličan (C 50).

IZKUŠNJA ROMANJA RELIKVIJ SVETEGA DOMINIKA SAVIA

Salezijanska družba je v Italiji in v nekaterih drugih inšpektorijah že imela izkušnjo romanja relikvij svetega Dominika Savia. Vrhovni predstojnik je leta 2004, ob 50-letnici razglašanja Dominika Savia za svetnika, izkoristil priložnost za pospešitev mladinske svetosti po zgledu življenja svetega mladeniča. Vezilo za leto 2004 se je glasilo:

»PREPRIČLJIVO PREDLOŽIMO MLADIM VESELJE IN ZAHTEVNOST SVETOSTI KOT VISOKO MERILO VSAKDANJEGA KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA.«

V tistih letih je papež Janez Pavel II. vsej Cerkvi, mladim pa še posebej, predložil smer svetosti kot temelj in osrednjo točko pastoralnega načrta za novo tisočletje:

»Mladi vseh celin, ne bojte se postati svetniki novega tisočletja! Bodite premišljuječi (contemplativi) in imejte radi molitev; dosledni z vašo vero in širokosrčni v služenju bratom, dejavni člani Cerkvi in ustvarjalci miru« (Poslanica za XV. Svetovni dan mladih, leta 2000).

Romanje relikvij je bila **izredna priložnost za ponovno odkritje pričevanja in zglada Dominika Savia**. Ko so mali in odrasli molili pred relikvijami (urno), so v njegove roke izročali toliko molitev in namenov, da bi on, ki je tako ljubil Gospoda, mogel prositi zanje. Toliko mater je v pričakovanju molilo za svoje otroke, prepričanih, da se bo Dominik, njihov zavetnik, pri Jezusu zanimal za uslišanje prošenj, izrečenih uglašeno z Očetovo voljo. **Veliko mladih je znova vzelo v roke življenjepisa Dominika Savia**, ki ga je napisal sam don Bosko in ki je napravil že toliko dobrega mladim kristjanom, vključno škofom in papežem.

Vera, molitev, želja po svetosti in posebne milosti so najlepši sadovi, ki jih je nebeški Oče hotel po Dominikovi priprošnji podeliti vernikom, ki so prišli obiskat relikvijske na romanju.

POMEN ROMANJA DON BOSKOVIH RELIKVIJ

Ob koncu naše kratke predstavitve podajmo sklepe, ki so bralcu po večini že jasni.

Tudi v tem primeru gre za izredno priložnost. Vezilo za leto 2008 nas je povabilo »vzgojati mlade z don Boskovim srcem«. Vrhovni zbor,

26. po vrsti, nas je povabil, da naj se vrnemo k virom naše karizme, izhajajoč iz ustanoviteljevega gesla *Daj mi duše, drugo vzemi*. Vrhovni predstojnik Pascual Chávez želi, da bi **vs**a salezijanska družina z istimi čustvi nadaljevala evangelizacijo mladih, ki ji jo Gospod zaupa. Da bi to zmogla, je potrebno, da razmišlja o lastni istosti. Zato je temeljno še naprej ljubiti in preučevati don Boska. Vezilo za leto 2009 se glasi:

PRIZADEVAJMO SI, DA IZ SALEZIJSKE DRUŽINE NAPRAVIMO ŠIROKO GIBANJE ZA REŠITEV MLADIH.

Dva velika dogodka opravičujeta in bogatita izbiro teme vezila za leto 2009:

- 150-letnica ustanovitve salezijanske družbe (1859-2009);
- priprava na 200-letnico don Boskovega rojstva (1815-2015).

S spominom na 150-letnico salezijanske družbe smo začeli pripravo na 200-letnico don Boskovega rojstva. To praznovanje bo pomenilo obnovljeno zvestobo don Bosku, njegovi duhovnosti in njegovemu poslanstvu; bo salezijansko sveto leto.

Romanje don Boskovih relikvij bo priložnost za to, da znova vzamemo v roke don Boskov življenjepis, kakor želi vrhovni predstojnik. Pričevanje njegovega življenja nam bo pomagalo posnemati njegovo vero, ljubezen do Gospoda in gorečnost za brate, še posebno mlade in uboge. Vsa salezijanska družina po svetu se bo srečevala pri molitvi ob relikvijah; obnavljala se bo skupnost vernih, ki jih Kristus kliče k svetosti in ki se želijo posvetiti po don Boskovem zgledu. Ko bodo pri relikvijah molili, bodo mali in odrasli izročali v njegove roke svoje molitve in namene, da bi on, ki je tako ljubil Gospoda, mogel prositi zanje.

KATEHEZE

KATEHEZE ZA OTROKE

CILJNA SKUPINA OTROK: 1.–4. razred

ČAS TRAJANJA KATEHEZE: 45 min (po potrebi več)

1. DON BOSKO: »NEBESA NISO ZA LENUHE!«

CILJI

- SPOZNAVNI: Spoznati don Boska kot pridnega delavca, ki je vse storil iz ljubezni do Boga in do bližnjega.
- DOŽIVLJAJSKI: Doživeti veselje pri (dobrem) delu.
- DEJAVNOSTNI: Truditi se za redno opravljanje svojih dolžnosti v veselju.

OZNANILO

Ne naveličajte se delati dobro! (2 Tes 3,13)

PRIPOMOČKI

Sveto pismo, papir/plakat, barvice, flomastri, kitara in pesmi
S tabo, don Bosko, Ti si moj prijatelj, karton in risalni žeblički
za uro

DINAMIKA

Otroke vprašam, kaj najraje počnejo v šoli (kateri je njihov najljubši predmet ...), s prijatelji in doma. Vprašam jih še, če to počnejo redno, npr. se igrajo. Kaj pa opravila, ki jim niso tako všeč, npr. pominvanje posode – jih prav tako redno opravljajo?

Vprašam jih še, kaj bi radi bili po poklicu in kaj mislijo, da je potrebno narediti, da se dokoplješ do določenega poklica. Nekaj teh stvari napišemo na plakat. Nato povzamem, da se je tako za majhna kot za večja dejanja potrebno potruditi; nič manj pomembno pa ni, da jih opravljamo z veseljem.

POGOVOR

Mislite, da so morali tudi svetniki na zemlji kaj delati? Poznate kakega svetnika, ki je sam veliko delal in tega učil tudi druge, še posebej mlade? (Sv. Janez Bosko.)

 S tabo, don Bosko

Sv. Janez Bosko je kot mladenič živel v Chieriju, stran od svojega doma, in si je komaj 16-leten služil kruh, da je lahko hodil v šolo. Tu je študiral do svojega 25. leta, da bi postal duhovnik. Katere poklice je opravljal? Natarar, krojač, pek, kovač in mizar (ob naštevanju lahko pokažem slike). Ti poklici so mu prišli prav tudi kasneje, v Oratoriju, ko je fante učil raznih obrti. Kaj mislite, kako je don Bosko uspel narediti toliko stvari? Jih je opravljal z žalostjo ali celo z jezo? Kdo mu je pri tem dajal moč, ga spodbujal? Kdo pa vas spodbuja, ko nečesa nočete narediti? Njega je spodbujala mama Marjeta, poleg nje pa je imel ob sebi vedno velikega prijatelja Jezusa, s katerim se je srečeval pri vsakdanji sv. maši in obhajilu.

Tudi mi se bomo zdaj srečali z Božjo besedo, ki jo je napisal sv. Pavel. Prebrali bomo odlomek iz 2. pisma Tesaloničanom:

 V imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa vam naročamo, bratje, da se ogibate vsakega brata, ki živi neredno in ne po izročilu, ki so ga prejeli od nas. Sami namreč veste, kako nas morate posnemati: kajti nismo med vami živeli neurejeno, tudi nismo zastonj jedli kruha pri nikomer, ampak smo trudoma garali noč in dan, da ne bi bili v breme komu izmed vas. Tega vam ne pravim, ker ne bi imeli pravice do tega, ampak zato, da se vam sami postavimo za zgled, ki naj bi ga posnemali. Kajti ko smo bili pri vas, smo vam dali tole navodilo: kdor noče delati, naj tudi ne jé. Slišimo namreč, da nekateri med vami živijo neredno, da nič ne delajo, ampak begajo sem ter tja. Takšne opozarjamo in opominjamo v Gospodu Jezusu Kristusu, naj v tišini delajo in jedo svoj kruh. Vi, bratje, pa se ne naveličajte delati dobro. (2 Tes 3,6–13)

... .. Nekaj trenutkov tišine.

Sv. Pavel nas spodbuja, naj pridno delamo, saj si bomo potem zaslužili hrano in vse ostalo. Če pa smo leni, si plačila ne zaslužimo.

Še nekaj je pomembno: opravljati dobra dela. Vsako delo je lahko dobro, če je opravljeno z ljubeznijo in veseljem, pa naj bo še tako težko.

POMISLIMO: Ali smo danes že storili kakšno dobro delo? Kaj je to bilo? (Odgovori naj bodo čim bolj konkretni.) Smo s tem torej koga razveselili, mu pokazali, da ga imamo radi? Komu pa z dobrimi deli še posebej pokažemo, da ga imamo radi? (Otroke moramo pripeljati do odgovora, da je to Jezus.) Don Bosko pravi, da nebesa niso za lenuhe, ampak pride k Bogu vsak, ki je priden, ki rad pomaga in ima rad bližnjega ter Boga in moli tudi takrat, ko se mu ne da.

DEJAVNOST

Da bomo tudi mi mlademu Janezu Bosku podobni v izvrševanju dobrih del, si bomo v pomoč naredili uro dobrih del. Izdelamo uro iz kartona, njeno številčnico razdelimo na štiri dele in v vsakega vpišemo (ali narišemo) naslednje besede: DOM, ŠOLA, CERKEV, PRIJATELJI. Nato naštejemo opravila, ki jih ponavadi delamo doma (npr. odnesemo smeti); v šoli (npr. pomagamo sošolcem); v cerkvi (molimo); s prijatelji (se igramo). Vsak je povabljen, da za nalogo ta teden vsak dan kazalce usmeri na tisto od štirih polj, kjer je naredil največ dobrih del.

MOLITEV

Don Bosko je rekel: *»Za vas študiram, za vas delam, za vas živim, za vas sem pripravljen dati tudi življenje!«*

Podobno bi lahko rekli za Jezusa, Dobrega pastirja, ki nas ima neizmerno rad in je vse, kar je naredil v svojem življenju, storil iz ljubezni do vsakega izmed nas. Prosimo ga sedaj, da nam da moči, da bi tudi mi živeli tako in vsako dejanje na t. i. uri dobrih del storili iz ljubezni – pa ne le enkrat, ampak večkrat na dan.

Vsi se zberemo v krog. Po znamenju križa zapojemo pesem

 Ti si moj prijatelj (dve kitici: prvo in Šel sem za teboj).

Na sredo kroga nato otroci posamično prinašajo svoje ure in na glas povejo eno dobro delo, za katero si bodo v tem tednu še posebej prizadevali in pri katerem naj jim Jezus da moči.

Obrnimo se še na Marijo, ki je Jezusa kot mati prva učila moliti in delati, ter zmolimo zdravamarijo.

2. DON BOSKO – SVETNIK VESELJA

CILJI

- SPOZNAVNI: Spoznati don Boskovo skrivnost svetosti preko pristnega veselja (v Družbi veselja).
- DOŽIVLJAJSKI: Doživeti pravo veselje.
- DEJAVNOSTNI: Truditi se za veselje vsak dan znova.

OZNANILO

Veselite se v Gospodu zmeraj! (Flp 4,4)

PRIPOMOČKI

Sveto pismo, napisi s pravili Družbe veselja, papir/plakat, barvice, kitara in pesem *Aleluja, naše veselje*

DINAMIKA

Otroci naj povejo, kdaj so bili zares veseli. To izkušnjo lahko tudi narišejo in jo nato podelijo. Potem jih vprašam, če poznajo don Boska. Če ga poznajo, naj povejo, kar že vejo o njem. Če ga še ne poznajo, jim povem, da don Bosku pravimo tudi »svetnik veselja«, in izpostavim prav to njegovo lastnost: namreč da je bil vedno vesel. Njegovo veselje je bilo drugačno od tistega, ki ga doživljamo mi, ko nas npr. učiteljica v šoli pohvali – to veselje ne traja dolgo.

POGOVOR

V naslednjem delu pogovor napeljem na to, da je don Bosko ustanovil t. i. Družbo veselja (*Spomini, str. 34–36*). Na liste napišem njena pravila, skupaj z otroki pa jih dopolnimo oz. razložimo:

- Dobro opravljati svoje krščanske dolžnosti (hoditi k sv. maši, k verouku, k zakramentom svete spovedi in evharistije ...).
- Vestno opravljati svoje šolske obveznosti (študij, domače naloge, pomoč sošolcem).
- Iskati knjige in igre, ki spodbujajo k pristnemu veselju.

Nato Družbo veselja podrobneje predstavim: Janeza kot šolarja se močno dotakne situacija sovrstnikov, ki so na slabi poti življenja. Zato ustanovi Družbo veselja in vanjo kmalu privabi veliko fantov. Skupaj si prizadevajo živeti kot zvesti Jezusovi učenci in pridni ter pošteni pri delu. Vse, kar bi povzročalo fantom žalost in priložnost za greh, je v Družbi prepovedano.

Ob nedeljah se fantje srečujejo v jezuitski cerkvi, med tednom pa enkrat pri enem, drugič pri drugem. Najprej se skupaj igrajo, nato se pogovarjajo o Jezusovih naukih, berejo verske knjige in molijo. Skupaj grejo tudi k sv. spovedi in k obhajilu.

Vprašanje za vse: Otroci, kaj mislite, zakaj so bili Janez in ostali fantje v Družbi veselja lahko vedno veseli? Kdo jim je dajal moč? (Bog je bil glavni vir veselja.)

Preidemo na **Božjo besedo** (Flp 4,4–7):

☞ *Veselite se v Gospodu zmeraj; ponavljam vam, veselite se. Vaša dobrota bodi znana vsem ljudem. Gospod je blizu. Nič ne skrbite, ampak ob vsaki priložnosti izražajte svoje želje Bogu z molitvijo in prošnjo, z zahvaljevanjem. In Božji mir, ki presega vsak um, bo varoval vaša srca in vaše misli v Kristusu Jezusu.*

Preberemo odlomek in po kratki tišini otroke vprašam, katere besede so jih najbolj nagovorile.

Povzamem: Avtor odlomka sv. Pavel nas povabi, naj bomo vedno

veseli – ampak v Jezusovi družbi. Samo z njim smo lahko zares srečni. Potem bomo v srcu začutili mir.

POGOVOR IN DEJAVNOST 1

Kdaj pa lahko na poseben način ostajamo v Jezusovi družbi? Kdaj on pride k nam? (Pri sv. maši – pri obhajilu.) Ste že kdaj začutili mir, ki ga Jezus daje, ko se spovemo grehov? Lahko poveste kak primer, ko so vam drugi pomagali, da ste (p)ostali veseli?

Kaj pa, če bi tudi mi ustanovili Družbo veselja? Otroke spodbudimo, naj na plakat napišejo ali narišejo pravila. Vsak jih nato prepíše na svoj list in odnese domov. Na koncu skupaj naredimo svečano »zaobljubo«, da se bomo pravil držali doma, v šoli, na igrišču, v župniji in povsod tam, kamor nas Bog kliče.

DEJAVNOST 2

Kot dodatno spodbudo lahko naredimo še »termometer veselja«. Iz kartona izrežemo termometer in na njem označimo razne stopnje veselja (zelo vesel/srednje vesel/žalosten). Vsak dan otroci na njem lahko preverijo, kako veseli so.

MOLITEV

V tem trenutku Jezusa lahko prosimo, da nam pomaga, da ostane-
mo njegovi prijatelji in da bomo vedno veseli. Tudi sv. Dominik Savio,
ki je bil vaših let, ko je prišel v don Boskov oratorij, je rekel: »Svetost
je v tem, da smo vedno veseli.«

Po znamenju križa zapojemo pesem

🎵 *Aleluja, naše veselje* in jo kažemo z gestami.

Nato še enkrat prisluhnemo odlomku Flp 4,4–7 in si s stiskom rok (stiski rok potujejo od enega do drugega) obljubimo, da si bomo skupaj prizadevali ostati veseli. Nato še enkrat zapojemo

🎵 *Aleluja, naše veselje*

in zaključimo z znamenjem križa.

KATEHEZE ZA MLADE

1. NA RAZPOTJU

VREDNOTA

odločitev

MISEL

*Stori, kar moreš. Bog pa bo storil še to, česar ti ne moreš storiti.
(don Bosko)*

SIMBOL

križišče

CILJI

- SPOZNAVNI: Spoznati don Boska kot iskalca svoje poklicanosti.
- DOŽIVLJAJSKI: Doživeti veselje ob sprejemanju odločitev.
- DEJAVNOSTNI: Oblikovati smernice v svojem življenju.

PESMI

Z don Boskom, Človek sem, Zdaj sem tu, moj Bog

PRIPOMOČKI

Sveto pismo, trši listi, pisala, škarje, don Boskova slika, majhni listki, kažipot

VSTOPNO MESTO

Animator pred skupino položi sliko sv. Janeza Boska. Vsak dobi nekaj listkov in na vsakega izmed njih napiše po eno stvar, ki jo o don Bosku že ve. Po nekaj trenutkih pregledamo, kaj so napisali, in liste razporedimo po področjih ob velik kažipot, na katerem je napisano: družina, otroštvo, šolanje, delo ... Pri vsakem področju lahko dopolnimo tisto, kar se nam zdi, da je bistveno, da mladi vedo.

Ko skupaj obnovimo življenje Janeza Boska, se ustavimo pri šolanju.

Vsak v skupini je povabljen, da pove, kam hodi v šolo, zakaj prav tja in kako se je odločil za to šolo. Če so udeleženci še osnovnošolci, jih vprašamo, kakšne so njihove želje, kje bi radi nadaljevali šolanje in zakaj. Animator naj poskrbi, da pride vsak na vrsto.

Nato pogovor navežemo na don Boska in njegovo obdobje odločanja. Odlomek o izbiri poklica lahko animator pove s svojimi besedami ali pa ga skupaj preberete.

IZ ŽIVLJENJA SV. JANEZA BOSKA

Obdobje odraščanja in odločanja (1831–1835)

Leta šolanja so tekla. Janez Bosko je za svoje preživljanje moral skrbeti tudi sam. Tako je poleg študija dobil še izkušnje z raznovrstnim delom, ki je takrat zanj bilo le sredstvo za preživljanje, in gotovo si ni predstavljal, koliko teh spretnosti mu bo kot poznejšemu vzgojitelju prišlo prav ob ustanavljanju delavnic. Čevljar, kovač, krojač, izdelovalec likerjev in slaščičar ... On pa si je vendar želel postati duhovnik! Ob vsem, kar je življenje postavljalo predenj, se mu je jasnost življenjske izbire kar odmikala. Tudi za mladega Janeza Boska odločitev ni bila sama po sebi umevna in lahka. Duhovniški poklic ga je sicer privlačil, a v sebi je čutil tudi svojo krhkost in nepopolnost, ki ga je v misli na odgovorno odločitev strašila. Poleg tega ga je tudi revščina, s katero se je moral vedno znova spopadati, postavljala v dvom. Sanje, ki so sicer bile močno zasidrane v njegovem spominu, so vendarle bile le sanje. Želel si je, iskal in prosil Gospoda, da bi našel pravi nasvet, ki bi razsvetlil njegovo srce. Sprva se je odločil je bila za frančiškanski red, a Gospod ga je vodil in po modrem nasvetu prijateljevega strica se je odločil, da stopi na pot duhovništva, pozneje pa bo spoznal, kaj natančno Bog želi od njega in kje bo njegovo srce resnično mirno in srečno.

Izbira poklica

O, če bi takrat imel kakega voditelja, ki bi skrbel za moj poklic! Zame bi bil velik zaklad, a ta zaklad mi je manjkal! Imel sem dobrega

spovednika, ki me je mislil napraviti za dobrega kristjana, toda v poklic se ni hotel nikoli vmešavati. Ko sem se posvetoval s samim seboj in ko sem potem bral kakšno knjigo, ki je obravnavala izbiro poklica, sem se odločil, da bom vstopil v frančiškanski red. Če bom postal klerik v svetu, sem si rekel, bo mojemu poklicu grozil brodolom. Oklenil se bom duhovniškega poklica, odpovedal se bom svetu, šel bom v kak samostan, posvetil se bom študiju in premišljevanju ter bom tako v samoti premagoval strasti, posebno napuh, ki se je globoko zakoreninil v mojem srcu.

Zato sem naredil prošnjo k reformiranim konventualcem, položil izpit, bil sprejet in vse je bilo pripravljeno za vstop v Samostan miru v Chieriju. Nekaj dni pred časom, ki je bil določen za moj vstop, sem imel ene od najbolj čudnih sanj. Zdelo se mi je, da vidim množico tistih redovnikov, oblečenih v razparane obleke, ki so tekli eden v nasprotno smer od drugega. Eden od njih mi je prišel povedat: »Ti iščeš mir, a tukaj miru ne boš našel. Poglej vedenje svojih bratov. Bog ti pripravlja drug kraj in drugo žetev.« Tistega redovnika sem hotel kaj vprašati, a zbudil me je ropot in videl nisem ničesar več. Vse sem razložil svojemu spovedniku, ki ni hotel poslušati niti o sanjah niti o redovnikih. V teh zadevah, mi je odgovoril, se naj ravna vsak po svojih nagnjenjih, ne pa po nasvetih drugih. V tistem času se je zgodilo nekaj, kar mi je onemogočalo uresničitev mojega načrta. In ker je bilo ovir veliko in so bile trajne, sem se odločil, da bom vse razložil prijatelju Comollu. Svetoval mi je, naj opravi devetdnevnicu, med katero bo on pisal svojemu stricu župniku. Zadnji dan devetdnevnic sem v družbi neprimerljivega prijatelja opravil spoved in prejel obhajilo, nato bil pri maši in stregel še pri drugi v stolnici pri oltarju Marije Srednice vseh milosti. Ko sva se vrnila domov, sva res našla pismo don Comolla, napisano takole: »Pozorno presodita razložene zadeve; tvojemu tovarišu bi svetoval, naj odloži vstop v kak samostan. Obleče naj kleriško obleko. Ko bo opravljal svoje študije, bo mnogo bolj spoznal tisto, kar hoče Bog od njega. Naj nima nobenega strahu, da bi izgubil poklic, saj bo z odmahnjenostjo in s pobožno dejavnostjo premagal vse ovire.« Ravnal sem se po tem modrem nasvetu, resno sem se posvetil rečem, ki bi lahko koristile, da bi se pripravil na kleriško preobleko. Takoj sem naredil izpit iz retorike in potem še izpit za kleriško preobleko v Chieriju, natančneje v sedanjih sobah hiše Karla

Bertinettija, ki nam jo je po svoji smrti zapustil; sobe je imel v najemu nadžupnik, kanonik Burzio. Tistega leta izpit zaradi kolere, ki je grozila našim krajem, ni bil, kot navadno, v Torinu. Ko sem šel domov na počitnice, sem nehal igrati spretneža in sem se potopil v dobro branje, ki sem ga, to moram priznati v svojo sramoto, do takrat zanemarjal. Še naprej pa sem se ukvarjal s fanti, zadrževal sem jih s pripovedovanjem, prijetnim razvedrilom in petjem cerkvenih pesmi. Še več, ko sem opazil, da so mnogi že postali starejši, a so bili zelo nevedni v verskih resnicah, sem se potrudil in jih učil tudi vsakdanjih molitev in drugih zelo pomembnih stvari za tisto obdobje. To je bil neke vrste oratorij, v katerem je bilo okrog petdeset dečkov, ki so me ljubili in me ubogali, kakor da bi bil njihov oče.

(Spomini, str. 53–55)

Po prebranem ali s svojimi besedami obnovljenem odlomku si lahko pogledamo še izsek iz filma o don Bosku.

ODLOMEK IZ FILMA

*Don Bosko*¹: od 0:24:20 do 0:27:45

*Janez, fant, ki je sanjal*²: od 0:34:28 do 0:36:25

POGOVOR

- Kateri so koraki Janezovega odločanja na poti do pravega poklica?

Animator pogovor naveže na udeležence in jih izzove:

- Ali se mi je težko odločati?
- Katera je bila najtežja odločitev do sedaj?
- Kdo mi pomaga pri sprejemanju odločitev?
- Kakšno mesto ima pri odločitvah Bog?
- Don Boskova poklicanost je bila služenje mladini. Si ti že prepoznal svojo poklicanost?

S poklicanostjo ne označujemo samo izbire poklica, ampak ima

¹ Lodovico Gasparini, režija, *Don Bosko*. Ljubljana: Salve. DVD, 200 min.

² Giuseppe Rolando, režija, *Janez, fant, ki je sanjal*. Ljubljana: Salve. DVD, 45 min.

širši pomen. Slediti poklicanosti pomeni odkriti svoje poslanstvo in smisel življenja ter si v skladu s tem načrtovati življenjske usmeritve.

OZNANILO

☞ *Nekdo je stopil k njemu in rekel: »Učitelj, kaj naj dobrega storim, da prejmem večno življenje?« Dejal mu je: »Kaj me sprašuješ o dobrem? Samo eden je dober. Če pa hočeš priti v življenje, se drži zapovedi!« »Katerih?« mu je rekel. Jezus je dejal: »Ne ubijaj! Ne prešuštuj! Ne kradi! Ne pričaj po krivem! Spoštuj očeta in mater! In ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Mladenič mu je rekel: »Vse to sem izpolnjeval, kaj mi še manjka?« Jezus mu je rekel: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hodi za menoj!« Ko je mladenič slišal to besedo, je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje. (Mt 19, 16–22)*

Mladenič je želel recept za večno življenje. Jezus mu ga je dal. Naročil mu je, naj izpolnjuje zapovedi. Ko mu je odgovoril, da to že dela, mu je Jezus predlagal, naj naredil korak naprej in vse, kar ima, proda, da ubogim in hodi za njim. Njegovo osebno povabilo, naj se odpove vsemu in hodi za njim, pa ni obrodilo sadov. Mladenič se ni mogel odločiti za naslednji korak, čeprav je imel željo po nečem več.

Želja pa včasih ni dovolj. Potrebna je odločitev, in ko se za nekaj odločimo, je potreben tudi napor in odpovedovanje.

Kaj si misliš o tem mladeniču? Je bil Jezus do njega prestrog? Kaj bi naredili ti?

DEJAVNOST

Vsak udeleženec dobi list in pisalo. Animator jih povabi, da nanj narišejo svoj kažipot ter ga dopolnijo. Na puščice naj napišejo, kaj si v življenju želijo doseči in kako bodo to storili. Dopišejo lahko tudi osebe, za katere vejo, da bi jim pomagale pri uresničitvi njihovih življenjskih poti, ali pa si vsaj želijo, da bi jim.

MOLITEV

Na sredini sta sveča in križ. Po znamenju križa animator prebere molitev.

Triintrideset let si živel na tej zemlji.

To ni bilo zadosti.

Nisi mogel ljubiti, kakor ljubi mati – zato potrebuješ matere.

Nisi mogel skrbeti za družino – zato potrebuješ očete.

*Nisi mogel pomagati bolnikom naših dni –
zato potrebuješ zdravnike in bolniške sestre.*

*Nisi mogel našim sodobnikom lomiti Kruha življenja –
zato potrebuješ duhovnike.*

Potrebuješ nas vse, da na tem svetu dovršimo, kar si ti začel.

Potrebuješ nas, da delaš čudeže:

čudeže tehnike in znanosti,

čudeže služeče ljubezni in dobrote, čudeže miru ...

Tudi po mojem srcu in po mojih rokah,

po mojem razumu in po mojem delu

hočeš narediti svet bolj človeški –

kajti pri srcu ti je današnji svet,

ljubiš moje sodobnike.

(Alfonso Pereira)

Udeležence povabimo, da okoli križa položijo svoje kažipote ter s tem svojo življenjsko pot in pripravljenost na hojo za Njim izročijo Bogu. Zaključimo z molitvijo *Pod tvoje varstvo pribežimo* in pesmijo

 Zdaj sem tu, moj Bog.

2. TOČKA ZA DOBRO

VREDNOTA: dobrot

MISEL: »V vsakem mladem, še tako zapuščenem, je točka, dovzetna za dobro.« (don Bosko)

SIMBOL: tarča ali pikado

CILJI

- SPOZNAVNI: Spoznati don Boskov preventivni vzgojni sistem.
- DOŽIVLJAJSKI: Doživeti don Boska kot vzgojitelja.
- DEJAVNOSTNI: Videti v vsakem človeku nekaj dobrega.

PESMI: *Oče vseh narodov, Don Bosko, Oče*

PRIPOMOČKI: Sveto pismo, tarča, pikado, pisala, listi

VSTOPNO MESTO

Animator povabi vsakega udeleženca, da enkrat vrže puščico v tarčo (pikado). Vpraša jih, ali je težko zadeti sredino ter kako so se počutili, ko je niso zadeli.

Da bi zadeli sredino, potrebujemo veliko vaje, natančnost, koncentracijo, mirno roko ... Osredotočiti se moramo na najpomembnejšo točko; za zmago je zadetek v sredino še kako pomemben!

Enako je v naših odnosih. Osredotočiti se moramo na tisto dobro jedro, ki je v vsakem človeku. Drug pri drugem bodimo pozorni predvsem na dobre lastnosti, vadimo se v iskanju dobrega.

Don Bosko je v vsakem mladem iskal tisto dobro. Ko je v njem našel točko, občutljivo za dobro, se mu je lahko preko nje približal in ga vodil. Njegova vzgojna metoda pa je temeljila tudi na tem, da je že v začetku poskrbel, da mladi niso imeli priložnosti, da bi delali slabo. Njegov sistem se zato imenuje preventivni vzgojni sistem.

Animator predstavi don Boskov preventivni sistem s trinomom: vera, razum in ljubeznivost.

Vzgajamo z ljubeznijo, razumom in vero.

IZ ŽIVLJENJA SV. JANEZA BOSKA

Preventivni vzgojni sistem

Don Boskov preventivni vzgojni sistem je odnos. Don Bosko je v svoji intuiciji – gotovo navdihnjeni od Gospoda, saj so mnogi drugi vzgojitelji počeli podobne stvari, a se niso ukoreninile na tak način – razumel veliko vrednost komunikacije in odnosa v valdoškem oratoriju, ki ga je on sam vodil in v njem zastavil odnose, ki vzgajajo in ozdravljajo. Lahko vidimo, da njegov vzgojni sistem stoji na mehanizmu, ki ljubeče zaobjame mlade in ob tem želi biti podpora pri premagovanju njihovih težav, da bi našli pravo pot pri človeškem in krščanskem dozorevanju. Pismo iz Rima iz leta 1884 predstavi ozračje in dobro poudari kvaliteto vzgojnih odnosov, ki jo je don Bosko imel v prvih letih tega oratorija in si tudi želel, da bi jo njegovi nasledniki nadaljevali. Don Bosko je zaznamoval umetnost vzgoje s tem, da je imel fante resnično rad. Pozneje je svoje delovanje povzel s stavkom: »Mladi naj ne bodo samo ljubljani, ampak naj oni sami to tudi začutijo.« V njegovem preventivnem sistemu je znan trinom: razum, vera, ljubeznivost. Lahko rečemo, da to niso toliko metodološki principi, ampak bolj način antropološkega pogleda na človeka, ki je obdarjen z razumom, čustvi, voljo in odprtostjo za Boga. Vzgoja se dopolnjuje, če mladim pomagamo odkriti to globoko osebno identiteto in jim jo pomagamo postopno razviti in osvoboditi: iz oblasti egoizma, da bi zmagala ljubezen, iz oblasti nagona, da bi zmagal razum, in iz oblasti greha, da bi Sveti Duh v osebi lahko deloval. Ljubezen, na kateri temelji preventivni vzgojni sistem, je ljubezen vzgojiteljev do mladih, ki mora biti razsvetljena, očiščena in okrepljena z Božjo ljubeznijo. V tej drži vedno najde v vsakem mladem tisto točko, kjer je dojemljiv in razpoložljiv za dobro.

Devet strani razlage njegovega »sistema«

Ne gre za »znanstveno obravnavo«, temveč za zapiske, ki so jih narekovali naglica, nuja, velika vprašanja tistega leta ... Preventivni sistem don Bosko razlaga, kakor ga je razumel in kakor ga je uporabljal v oratoriju: »Ta sistem sloni ves na razumu, veri in ljubeznivosti,

*zato izključuje vsako nasilno kazen in se skuša ogibati celo majhni kazni. Ravnatelj in asistenti so kakor ljubeči očetje: govorijo gojencem, jih vodijo, jim svetujejo in jih prijazno popravljajo. Gojenec se ne čuti ponižanega, postane prijatelj, v asistentu vidi dobrotnika, ki ga želi poboljšati, ga rešiti nevšečnosti, kazni in sramote. Vzgojitelj, ki si je pridobil srce svojega varovanca, ga bo mogel spremljati tudi tedaj, ko bo ta že odrasel, mu svetovati in ga tudi posvariti. Uporaba tega sistema sloni na besedah sv. Pavla, ki pravi: ‚Ljubezen je dobrotljiva, potrpežljiva, vse pretrpi, toda vse upa in prenaša kakršno koli nevšečnost.‘ Zato more samo kristjan z uspehom uporabljati preventivni sistem. Razum in vera sta sredstvi, ki ju mora vzgojitelj stalno uporabljati. Ravnatelj se mora torej ves posvetiti svojim gojencem in mora biti vedno z njimi, kadar so prosti.« /.../ »Učitelji, mojstri in asistenti morajo biti poznani po nravnosti. Kakor kuge se morajo ogibati vsake navezanosti ali posebnega prijateljstva z gojenci. Kolikor je mogoče, naj bodo asistenti pred njimi na mestu, kjer se morajo zbrati, naj jih nikoli ne pustijo brez dela. Naj se gojencem dá velika prostost, da skačejo, tekajo in kričijo po mili volji. Telovadba, glasba, deklamacije, gledališče in sprehodi so najuspešnejša sredstva, da se doseže disciplina, in prispevajo k nravnosti in zdravju. ‚Delajte vse, kar hočete,‘ je ponavljal sv. Filip Neri, ‚meni je dovolj, da ne delate greha!‘ Pogošta spoved, pogostno obhajilo, vsakdanja maša, so stebri, na katerih mora sloneti vzgojna stavba. Nikdar ne smemo dečkov siliti k pogostemu prejemanju zakramentov, temveč jih samo spodbujati in jim dajati za to ugodne priložnosti. Vzgojitelj je oseba, posvečena blaginji svojih gojencev, zato mora biti pripravljena na vsako motenje in vsak trud, da doseže svoj namen, ki je družbena, npravna in umska vzgoja njegovih gojencev. Razen v zelo redkih primerih naj vzgojitelj ne opominja ali kaznuje javno, temveč na samem, daleč od tovarišev, in naj ravna kar se da previdno in potrpežljivo, da gojenec z razumom in vero spozna svojo krivdo. Kakršnega koli pretepanja se je treba brez-pogojno ogibati, ker to močno draži fante in ponižuje vzgojitelja.«
(T. Bosco, Don Bosko, str. 224–225)*

Po prebranem ali s svojimi besedami obnovljenem odlomku si lahko pogledamo še izsek iz filma o don Bosku, ki prikazuje njegov preventivni vzgojni sistem.

ODLOMEK IZ FILMA

Don Bosko: od 1:27:10 do 1:38:25

Janez Bosko: od 0:30:20 do 0:31:20

POGOVOR

Don Bosko je bil vzgojitelj mladih. Vsak izmed nas je imel in ima vzgojitelje, ki nas spremljajo. Kdo so tvoji vzgojitelji?

Animator naj mladim pomaga prepoznati, kdo so njihovi vzgojitelji in spremljevalci.

Na sredino damo plakat; na njem je narisana človek, na katerem je črka V (vzgojitelj). Animator udeležence povabi, da okoli njega napišejo vse lastnosti, za katere menijo, da jih vzgojitelj mora imeti. Nato vsak obkroži tiste, ki jih ima njegov vzgojitelj. Katere drže cenite pri svojih vzgojiteljih?

Vzgojitelj je tisti, ki bi pri posamezniku moral spodbujati tisto, kar je v njem dobrega, ter mu pomagati, da premaga slabo.

OZNANILO

☞ *Ko so pojedli, je Jezus rekel Simonu Petru: »Simon, Janezov sin, ali me ljubiš bolj kakor tile?« Rekel mu je: »Da, Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Hrani moja jagnjeta!« Spet, drugič, mu je rekel: »Simon, Janezov sin, ali me ljubiš?« Rekel mu je: »Da, Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Pasi moje ovce!« Tretjič mu je rekel: »Simon, Janezov sin, ali me imaš rad?« Peter se je užalostil, ker mu je tretjič rekel: »Ali me imaš rad?« in mu je rekel: »Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad.« Jezus mu je rekel: »Hrani moje ovce!« (Jn 21,15–17)*

Jezus je Petru dal priložnost, da se odkupi za trikratno zatajitev, zato ga je kar trikrat vprašal, ali ga ljubi. In Peter je to vsakič potrdil. To se je lahko zgodilo samo zato, ker je Jezus v Petra verjel in zaupal. V njem je našel ljubezen in predanost, v ospredje je postavil, kar je bilo v njem dobrega, in mu z vprašanji pomagal, da je to odkril tudi sam.

Kaj pa mi? Znamo v bližnjih prepoznati dobro ali vidimo samo njihove napake?

DEJAVNOST

Preventivni sistem je ljubezen, ki navaja fante delati dobro z ne-nehno budnostjo in usmeritvijo. (don Bosko)

Animator razdeli udeležence na 3 skupine. Vsaka naj iz papirja naredi enega izmed simbolov, ki prikazujejo vero, razum in ljubeznivost, ter ga na izviren način predstavijo.

MOLITEV

Na sredini prostora imamo don Boskovo sliko in svečko.

Dragi mladi, don Bosko je naš oče, učitelj in prijatelj. Še danes nas preko salezijanske družine in vseh, ki delajo v njegovem duhu, nagovarja in vzgaja.

Z naslednjo molitvijo se mu izročimo.

Sveti Janez Bosko,
prijatelj in oče nas mladih,
s sinovsko ljubeznijo
se zatekam pod tvoje varstvo.
V obdobju svoje mladosti
se ti povsem izročim:
vodi me in razsvetluj.
Pomagaj mi,
da bom pogumno živel po veri
in se vedno izogibal slabega.
Daj, da bom rasel v upanju in ljubezni

*in da bom velikodušno uresničeval
svoje vsakdanje dolžnosti.
Amen.*

Vsak prižge svojo svečko in jo položi ob don Boskovo sliko.
Skupaj zmolimo Gospodovo molitev Oče naš.

 Oče

KATEHEZA ZA ZAKONCE

DON BOSKO – SVETNIK VERE IN UPANJA

NAMEN SREČANJA

- Izstopiti iz črnogledosti in nezadovoljstva današnjega časa.
- Obuditi hvaležnost za to, kar imamo. Obuditi zaupanje v Jezusa.
- Osvetliti zgled sv. Janeza Boska, ki je v težkih osebnih, družbenih in gospodarskih razmerah delal velika dela z zaupanjem v Jezusa in Marijo.

PROSTOR

slika (kip) don Boska in Marije, mreža, školjke, čolnič, ribe iz papirja, večja sveča, Sveto pismo

PRIPOMOČKI

listi z besedilom in pisalo za vsak par, čajne svečke za vse

UVOD

Ujeti smo v črnogledost in nezadovoljstvo današnjega kriznega časa. Kaj vse je razlog nezadovoljstva?

Na hitro pomislite, kakšne kritike, strahove, izraze nezadovoljstva največ poslušate v svojem okolju (služba, družba, družina ...). Kaj je razlog nezadovoljstva?

Vsi iz skupine naj naštevajo razloge (npr. politika, gospodarstvo, mladina, cerkveni dostojanstveniki ...).

V teh dneh se želimo česa naučiti od sv. Janeza Boska. Vsak od nas živi svojo pot svetosti. Svetniki so nam kot svetilniki dani za zgled. Kaj bi se od njega lahko naučili o upanju v takšnih težkih časih? Včasih se

zdi, da se je težko učiti od vzornikov, ki so živeli pred več desetletji ali celo stoletji v nekem drugem svetu kot mi. Pa vendar bi za svet, v katerem je živel Janez Bosko, težko rekli, da je bil čisto drugačen od našega.

Na glas preberemo in primerjamo spodnji besedili: prvo govori o don Boskovem svetu, drugo pa o našem, kot ga vidi štiridesetletna kristjanka.

Don Boskov čas:

Silni razvoj tovarn je spraval v krizo rokodelce. Plaz ljudi se je zgrnil s podeželja v mesto za delom. Tovarne postanejo središča, kjer veliko delavcev opravlja isto delo v odvisnosti od gospodarja. Neizmerni napredek pa je zahteval posebno v prvih sto letih strahotno človeško ceno. Drobna manjšina prebogatih je potisnila v pravo sužnost neštete množice proletarcev.

Predmestja so bila v vrenju in v upor, v strahotni zapuščenosti. Mladostniki so se potikali po cestah, obupani, brez dela, pripravljene na vse slabo. Trume mladih so se zlasti ob nedeljah potikale po cestah in nabrežjih reke Pad. Videli so „parfumirane in praznično opravljene“ ljudi, ki so se sprehajali, ne da bi se menili za njihovo revščino.

(T. Bosco, Don Bosko)

Naš čas:

V zadnjem času veliko poslušamo o vseh vrstah kriz, posebej še moralni in gospodarski. Tista moralna nas je konkretno zadela, ko so se razvemale debate o družini ob sprejemanju družinskega zakonika. V zadnjem času so mediji polni novic o Cerkvi in zdaj smo še bolj čudni tisti, ki sploh še hodimo v cerkev. Novice o upor, sindikatov, o propadanju podjetij, o nekaznovanih tajkunih, družinskih tragedijah, nezaposlenosti, o ozonski luknji, o ... Človeka res lahko postane strah.

Še bolj pa me žalosti, ko poslušam starejše ljudi in njihov strah pred prihodnostjo. Mar niso oni tisti, ki so preživeli vojno, poboje, pomanjkanje vsega, ideološko nesvobodo, ki so začeli iz nič, veliko delali, se veliko odpovedovali in upali na lepšo prihodnost. Danes pa, ko je svoboda, ko

imamo v državi dober standard, v trgovinah je dovolj hrane, ko imamo zgrajeno infrastrukturo, svet imamo vsak trenutek na dlani ... danes pa tak strah.

Z našo apatijo in črnogledostjo zastrupljamo mladi rod. Že osnovnošolci so zaskrbljeni nad tem, ali bodo sploh našli službo. Mladim ubijamo upanje. (M., junij 2012)

Eni in drugi časi so težki. Kar nas lahko skrbi, je zadnji prebrani stavek: »Mladim ubijamo upanje.« Don Bosko je bil poslan, da jim ga povrne. Kako se obnašamo mi?

Zakonci se v parih pogovorijo ob spodnjih vprašanjih:

- S kakšnimi občutki gledata v prihodnost glede na današnjo situacijo v družbi: sta optimista ali pesimista; se prihodnosti veselita ali bojita?
- Česa vaju je strah?
- Kako konkretno se strah (ali odnos do prihodnosti) odraža v vajinem življenju: v pogovorih, pri načrtovanju, potrošnji, vzgoji, v službi ...? Ali ljudem okrog sebe upanje vlivata ali ga ubijata?

OZNANILO

Kakšen zgled UPANJA mi daje **don Bosko**?

Don Bosko je upal proti upanju časa. Težki časi, pomanjkanje denarja, slab politični in gospodarskih položaj – nič od tega mu ni bilo za izgovor.

V negotovosti, ki jo je povzročala prva industrijska revolucija, v nezmožnosti, da bi našel že dobre in pripravljene načrte in programe za delo, je don Bosko vložil vse svoje moči, da bi „takoj“ nekaj storil za uboge fante. Skupaj z njim se prvi salezijanci specializirajo za „ljudi hitre pomoči“. Tudi pozneje je to ostala njihova lastnost „nekaj storiti takoj“, kajti ubogi fantje si ne morejo dovoliti razkošja, da bi čakali na reforme, organske načrte, spremembe sistema.

Materialno pomanjkanje ga ni ustavilo. Postal je duhovnik, čeprav je bil reven (kar je bilo za tiste čase zelo težko). Za večino svojih gradbenih načrtov ni imel vnaprej pripravljenih sredstev.

Ni se zanašal na potrditve drugih. Večkrat je bil nesprejet tudi med duhovniki. Ni mu bilo mar za ugled v družbi.

Zaupanje v Boga in Marijo: *Tri leta pred smrtjo mu je v Rimu dopisnik časopisa „Journal de Rome“ zastavil razna vprašanja. Med drugim ga je vprašal: „Kaj mislite o sedanjem položaju Cerkve v Evropi, v Italiji in o njeni prihodnosti?“ Odgovoril je: „Nihče razen Boga ne pozna prihodnosti. Vendar če po človeško govorim, menim, da bo prihodnost težka. Moja predvidevanja so žalostna, toda ne bojim se ničesar. Bog bo vedno rešil svojo Cerkev, Marija pa, ki vidno varuje sedanji svet, bo znala prebuditi rešitelje.“ (Svetle zvezde salezijanske družine)*

Povabilo k UPANJU z Božjo besedo

Jezus pokliče prve učence (Lk 5,1–11)

☞ *Ko je množica pritiskala nanj in poslušala Božjo besedo, on pa je stal ob Genezareškem jezeru, je zagledal dva čolna pri bregu; ribiči so pravkar stopili iz njiju in izpirali mreže. Stopil je v enega izmed čolnov, bil je Simonov, in Simona prosil, naj odrine malo od kraja. Sédel je in učil množico iz čolna. Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: »Odrini na globoko in vrzite mreže za lov!« Simon mu je odgovoril: »Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, a na tvojo besedo bom vrgel mreže.« In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib, tako da so se jim mreže začele trgati. Pomignili so tovarišem v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Prišli so in napolnili oba čolna, tako da sta se začela potapljati. Ko je Simon Peter to videl, je padel Jezusu pred noge in rekel: »Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek!« Nad ulovom rib, ki so jih zajeli, je osupnil on in vsi, ki so bili z njim, prav tako pa tudi Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova družabnika. Tedaj je Jezus rekel Simonu: »Ne boj se! Odslej boš lovil ljudi.« In ko so potegnili čolna na kopno, so pustili vse in šli za njim.*

V skupini eden na glas prebere Božjo besedo. Lahko si jo razdelite in berete po vlogah (Jezus, Simon Peter in vezni tekst). Odlomek še vsak sam prebere v tišini. Vsak glasno prebere besedo ali stavek, ki ga najbolj nagovori.

Razlaga Božje besede:

PRIZORIŠČE DOGODKA

je slikovito: jezero. Na obali leseni čolni. Ribiči čistijo mreže. Obala ob jezeru se rahlo vzdiguje, tako da ustvarja tribuno naravnega gledališča z množico gledalcev. Glavni igralec stoji v čolnu.

SIMON PETER

ni revež. Je podjetnik. Ima svoj posel – ribolov, na katerega se spozna.

ODRINI NA GLOBOKO IN VRZITE MREŽE ZA LOV.

Ta dan ni bil ravno uspešen – nič niso ujeli. Simon Peter je najbrž imel namen oditi domov. Potem pa mu Jezus reče: »Gremo lovit.« Kaj vse je takrat švignilo Simonu Petru skozi misli? Predstavlja si sebe, kako delaš nekaj, na kar se res razumeš, potem pa ti pride nasvete delit nekdo, ki o tej stvari ne ve prav veliko. Simon Peter bi si lahko mislil: »Kaj bo tesar učil mene ribiča, kdaj in kam naj grem lovit!« ali »Nima smisla. Poizkusil sem že vse, pa ne gre.« ali »Kaj si bodo pa ljudje mislili, ko me bodo videli pri takem nerazumnem početju?« Jezus je Simonu Petru naročil, naj naredi nekaj, kar je bilo v človeških očeh v tistem trenutku nesmiselno, brezupno.

NA TVOJO BESEDO BOM VRGEL MREŽE.

Simon Peter se je odrekel svojim argumentom in argumentom svojega posla. ZAUPAL je Jezusovim besedam in SI UPAL storiti to, v kar sam ni bil prepričan. Na razpolago je dal vse, kar je premogel: čoln in mreže.

ZAJELI SO VELIKO MNOŽINO RIB ... NAPOLNILI SO OBA ČOLNA, TAKO DA STA SE ZAČELA POTAPLJATI.

Spomnimo se teh dveh lesenih čolnov, kakršna sta bila na začetku odlomka: bila sta prazna na obali, nem dokaz človeškega neuspeha ... Lahko predstavljata sodobno družbo, slovensko Cerkev ali samo moje lastno življenje: s svojimi močmi lovimo lastne načrte v kakršni koli obliki že (denar, uspeh, užitek, znanstvena spoznanja, varnost, osebna izpopolnitev ...) in ostajamo prazni. Čolna, ki se potapljata od obilnega ulova, pa nam obljubljata lepo prihodnost. Če dopustiš Jezusu, da stopi v čoln tvojega življenja, boš neizmerno bogat. Zato ribe v prenapolnjenem čolnu kličejo, da zaupanje v Jezusove besede ne osramoti.

NE BOJ SE!

Ne glede na stanje okrog tebe (ali ribe so ali jih ni, ali delnice rastejo ali padajo, ali službe bodo ali jih ne bo) in ne glede na tvoje lastne sposobnosti in moči (*Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek!*), se prihodnosti ni treba bati. Nisi sam. Vse, kar ti manjka, dopolni Jezus.

Vprašanja za osebno premišljevanje:

- Simon Peter je lovil ribe. Za kaj se trudim v življenju? V čem želim uspeti?
- Ali je Jezus v mojem čolnu? Na kakšne konkretne načine vstopa v moje življenje?
- »Na tvojo besedo bom vrgel mreže.« Kaj je tisto, kar lahko jaz storim takoj in ne čakam, da bodo drugi imeli rešitev zame?
- Čoln poln rib je za Simona Petra predstavljal bogastvo. Kaj je bogastvo mojega življenja? Za kaj vse sem lahko Bogu hvaležen?
- »Ne boj se!« Ali se pri izzivih, načrtih zanašam na lastne moči in sposobnosti ali znam zaupati v Božjo pomoč?

- »Pustili so vse in šli za njim.« Si upam prepustiti prihodnost Jezusu ter biti prinašalec veselja in upanja ne glede na osebne ali splošne razmere?

Za življenje

Oblikujta (skupaj ali vsak zase) duhovno držo meseca, ki je pred vama, npr.:

- V srcu bom nosil stavek: »Ne boj se!«
- Ne bom bral časopisov, ki me zasipajo s slabimi novicami.
- Hvaležen bom opazoval, kaj vse mi je podarjeno, in ne bom osredotočen na to, česar nimam.
- Izrekal bom prošnjo za cerkvene in državne voditelje, še posebej v trenutkih, ko bi jih želel kritizirati.
- Ne bom izrekal pavšalnih stavkov, ki vodijo v malodušje (kot npr. Kriza je vsepovsod ... Vse bo šlo po zlu ... Ta današnja mladina je ...).

MOLITEV

*Ne boš se bal nočne strahote,
ne puščice, ki leti podnevi,
tudi ne kuge, ki hodi v temi,
ne žela, ki pustoši opoldne.*

*Naj jih pade tisoč na tvoji strani,
deset tisoč na tvoji desnici,
tebi se to ne bo približalo.
Samo s svojimi očmi boš gledal,
pa boš videl plačilo krivičnikov.
Zares, ti, Gospod, si moje zatočišče,
Najvišjega si postavil za svoje prebivališče;
ne bo te zadela nesreča,
udarec se ne bo približal tvojemu šotoru.*

*Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
naj te varujejo na vseh tvojih potih.
Na rokah te bodo nosili,
da z nogo ne zadeneš ob kamen.
Čez leva in gada boš stopal,
poteptal boš mladega leva in morsko pošast.*

*Ker mi je vdan, ga hočem osvoboditi,
branil ga bom, ker spoznava moje ime.
Kliče me, pa ga uslišim,
z njim sem, ko je v stiski,
rešim ga in mu izkažem čast.
Z dolgostjo dni ga nasitim,
pokazal mu bom svoje rešenje.
(Ps 91,5–16)*

Ob večji prižgani sveči, simbolu upanja, prižgemo vsak svojo svečko. Naj svetloba upanja razsvetljuje nas, naše bližnje in našo deželo.

Ko posameznik prižiga svečko, izreče zahvalo ali prošnjo.

 Upaj in veruj, V Gospodu je moja moč

KATEHEZA ZA ODRASLE

ZA ŠIRŠO SALEZIJANSKO DRUŽINO

DA BI BILI MOČNI IN UČINKOVITI, SE MORAMO ZDRUŽITI!

NEKAJ NAVODIL

- Tukaj je gradivo, ki ga uporabite pri srečanju; ni mogoče uporabiti vsega, zato odberite tisto, kar najbolj ustreza skupini.
- Voditelj naj se prej pripravi na srečanje in priskrbi ustrezno gradivo in pripomočke.
- Slike in ozalide lahko dobite pri Tonetu Ciglarju, ki vam je na voljo tudi za vprašanja glede vsebine katehez.
- Molitve in pesmi, ki so tukaj predlagane so na koncu tega priročnika oz. v *Molitveniku salezijanske družine*.
- Na koncu je naveden tudi seznam literature, ki bi vam utegnila biti v pomoč pri pripravi in izvedbi srečanja.
- Delavnice: udeležence je potrebno razdeliti v sorazmerno majhne skupine; lahko imajo vsi iste delavnice, lahko pa tudi vsaka skupina svojo.
- Sklep srečanja: lahko napišete kratko zelo konkretno poročilo, v katerem povzamete pobude, smernice in sklepe; poudarek naj bo na tem, kako v prihodnje skupaj po don Boskovi poti za mlade.

KAJ BI RADI DOSEGLI IN KAKO

CILJ

Prebuditi don Boskovega duha v nas.

Od splošnega navdušenja za don Boska priti do izpovedi obljube ljubezni do mladih.

Kar je hotel biti don Bosko s salezijansko družino, je danes splošno gibanje vse Cerkve: drugi vatikanski cerkveni zbor hoče vključiti vse vernike, da bi bili soodgovorni tako v družbi kot v Cerkvi.

Priče smo velikanskemu gibanju v Cerkvi:

- splošno, vesoljno gibanje: nova evangelizacija,
- salezijansko gibanje: nova vzgoja.

Nova vzgoja je salezijanski prispevek k prenovi Cerkve.

SREDSTVA IN NAČINI

Don Boskovo vzgojno izkušnjo bomo posredovali delno s frontalno predstavitvijo, delno v pogovoru.

V delavnicah se bomo aktivno vključili v iskanje načinov, kako don Boska »posodobiti« za naš čas, kako ga inkulturirati v naš življenjski položaj.

PESMI

Ali ga poznate; K tebi, don Bosko; O don Bosko, dobrotljivi oče.

MOLITVE

Sveti Janez Bosko, oče in učitelj mladine; Litanije sv. Janeza Boska.

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

vsak udeleženec napiše svojo prošnjo, vsi jih položijo v skupno posodo, potem jih nekdo bere in vsi odgovarjajo.

SLIKA

- Don Boskova slika: najbolje, da vsak dobi podobo v roke, večja pa naj bo v prostoru skupine.
- Slika don Boskove »navzočnosti« (Božidar Jakac): Pravigo, da je med najlepšimi na svetu;

marsikateri predstojnik pa: »Lepše nisem videl nikjer!«
Ko bi mogli tudi mi na najlepši način upodobiti don Boska v sebi!

Moj don Bosko naj bo najlepši, ker je moj,
ker sem ga jaz »naslikal« v svoje življenje,
ker mu jaz na najlepši način omogočam,
da zaživi za mlade po mojem življenju.

- Ozalidi don Boskove slike (slika je »razstavljena« na 4 osnovne barve): da praktično vidimo, kaj je don Bosko v »celovitosti«. Vsak od njih prikazuje resnično podobo, pa vendar še ne celovite.
- Slika Jožefa Osterca na fasadi Salezijanskega zavoda v Veržeju.

V DON BOSKOVE KRAJE

Don Bosko pri nas – mi pri don Bosku.

Kakšno bogastvo nam je prišlo z njegovim »obiskom«!

Seveda bomo toliko »vljudni«, da mu bomo ob prvi priložnosti vrnili obisk

v njegovem Valdoccu, v njegovem svetišču Marije Pomočnice,

v njegovem ljubem Oratoriju ... in tudi

v njegovi domači hiši, v kraju njegovih sanj,

na Colle Don Boscu, »Griču mladinskih blagrov«.

O NUJNOSTI ZDRUŽEVANJA

Don Bosku je bilo vedno močno pri srcu združenje; vanj je želel vključiti vse, ki bi mu hoteli pomagati, da v srcih ljudi, zlasti mladih, zmaga Kristusova ljubezen.

Njegovo zamisel – apostolski načrt bi lahko poimenovali *Združenje prostovoljcev!*

Predvsem z dobro vzgojo, prizadevno skrbjo za mlade, naj bi pomagali graditi novo družbo. (V nasprotju z načrti komunističnih voditeljev, da je treba priti do novega z revolucionarno dejavnostjo, tj. z rušenjem vsega dosedanjega!)

Don Bosko hoče vzgojo vgraditi v temelje nastajanja nove družbe, ki pomeni kultiviranje v najširšem pomenu, in obvaruje pred enostranskim gmotnim napredkom, ki pomeni civilizacijo, družbo brez duše.

»Tako vidimo, da ni drugega sredstva, da bi prenovili družbo, kot je dobra vzgoja, ki bo potem povzročila splošno izboljšanje narodov« (MB VI 858).

Prepričal se je, da družba (sistem), ki je obrnjena samo navzven, polni zapore in poboljševalnice s številnimi mladimi, ki so res prava sramota za družbo, saj mladi ne sodijo v zapore, pač pa v dobre vzgojne ustanove.

Don Boska je močno prevzela misel, ki jo je večkrat ponovil: »Ni najbolj žalostno to, da so slabi močni, pač pa to, da so dobri neučinkoviti, ker delajo nepovezano!«

Zato se dobri morajo povezovati, združevati, kajti združenje moči ne samo sešteva, pač pa množi.

Žal je bilo že takrat mnogim težko vezati se z določili, pravili in normami, ter pri odločitvi vztrajati ... Tako so mnogi občasni sodelavci in prostovoljci odhajali. In tudi danes ni nič drugače.

Don Bosko je bil prisiljen svojo zamisel o združenju prilagoditi, nekako je moral »razpoloviti« svoje načrte. Tako je na eni stani nastala redovna družba, salezijanci, na drugi razne veje salezijanske družine.

Vsi pa naj bi bili kot ena sama velika družina, ki ji je pri srcu blagor mladine in odrešenje ljudi.

Salezijanska družina je duhovni prostor za vse dobre in dejavne kristjane, brez vseh drugih omejitev. To, kar je nakazal 2. vatikanski koncil o krščanskih laikih (*Odlok o laiškem apostolatu, LA, Koncilski dokumenti, str. 390–419*), je že don Bosko skušal uresničiti s svojim združenjem. Don Bosko je preroško napovedal, da bo prišel čas, ko bo vsak dejaven kristjan salezijanec sotrudnik, torej sodelavec. V delu za mlade je znal povezovati vse – ne glede na to, kaj je sicer kdo bil v družbi – in to je tudi pot salezijanske družine danes.

Združeni, povezani, organizirani, v sodelovanju ... Združeni nismo samo močni, pač pa nepremagljivi. In kar je še bolj pomembno: učinkoviti! Jasno je, da bi se bilo nesmiselno lotevati vzgoje, če ne bi hoteli biti učinkoviti. Glede na pomen, ki ga ima vzgoja v človekovem življenju, moramo biti zelo učinkoviti.

»Da bi na svetu storili kaj dobrega, moramo biti povezani« (MB IX 574).

»Blagor družbe in Cerkve sta odvisna od dobre vzgoje mladine« (MB XVI 238).

NOVA VZGOJA

V antiki so skovali rečenico:

»Kogar bogovi sovražijo, temu namenijo poklic vzgojitelja!«

Res pogansko. In mnogi se otepajo vloge vzgojitelja.

Sv. Janez Bosko pa je zatrdil:

»Hočete storiti kaj dobrega? Vzgajajte mladino!

Hočete storiti kaj svetega? Vzgajajte mladino!

Hočete storiti kaj božjega? Vzgajajte mladino!

Ta je od vseh Božjih stvari najbolj božanska.

Začnite v svojih družinah!« (MB XIII 629).

To pa je krščansko.

Kajti vzgoja je najstarejša »obrč«, pa tudi najbolj potrebna. Brez

nje bi se hitro uresničila misel A. Medveda: »Kako se motimo hitro v izber! / Ljudi je veliko na sveti, / a pravi človek je malokateri.«

Vzgoja je namreč proces, kako ljudje postajamo ljudje. O tem govori Jezus Nikodemu, ko pravi, da se moramo potem, ko smo se rodili telesno iz svoje matere, v odnosu do človeške polnosti »roditi tudi iz vode in Duha« (prim. Jn 3,5).

Salezijanska družina je dedič vzgoje in poslanstva don Boska, ki je »najodličnejši vzgojitelj« (Pij XI.) ter »oče in učitelj mladine« (bl. Janez Pavel II.). Kot ga kličemo v litanijskih vzklikih: »Sv. Janez Bosko, dar nebes človeštvu. Prosi za nas!«

Don Bosko ni salezijanska »zasebna lastnina«, marveč je dar za vse ljudi, za vso Cerkev, predvsem za vse mlade. Zato je ena izmed osnovnih nalog salezijanske družine, da don Boska »podari« svetu, vsem ljudem. Obisk njegovih relikvij nas vse zavezuje prav k temu.

BREZ LJUBEZNI NI VZGOJE

Ljubezen je vse.

Ljubezen je gonilna sila, brez katere nič ne gre prav.

Ljubezen, ki ljubi Boga nad vse, bližnjega pa kot samega sebe.

Iz ljubezni Bog vedno poraja vse novo: ustvarja, odrešuje, povečuje.

Za izhodišče lahko navedemo samo kako don Boskovo misel.

»Brez ljubezni ne moremo za mlade storiti nič dobrega.«

»Največja sreča za otroka je zavest, da je ljubljen« (MB III 614).

»Z ljubeznijo si pridobite srca fantov« (MB XIV 514).

»Da bi bili pri delu z mladimi uspešni, se morate močno potruditi, da boste z njimi lepo ravnali« (MB XIV 513).

»Ko oslabi ljubezen, stvari ne potekajo več dobro« (MB XVII 111).

»Potrudi se, da te bodo imeli radi« (MB XVIII 537).

»Ljubezen in blagost sv. Frančiška Saleškega naj me vodita v vsaki stvari« (MB I 518).

»Bogu sem obljubil, da bom do zadnjega diha živel za svoje uboge fante« (MB XVIII 258).

Ljubezen je velikanska odgovornost.

Brez ljubezni ni odgovornosti.

Odgovornost je izraz ljubezni.

Ljubezen ni brezbržna, je najbolj polno angažirana.

Ljubezen ni rivalstvo in ne tekmovanje, pač pa je sodelovanje in dopolnjevanje.

Če res ljubimo, ljubimo tako, kot nam Bog zapoveduje. To nam pove tudi zgodba o Kajnu in Abelu: Bog bo od nas terjal odgovor za vsako dušo, ki se bo pogubila zaradi naše malomarnosti (prim. 1 Mz 4,2–13).

Odgovorni smo drug za drugega. To je človeško.

Dejavno smo vključeni v poslanstvo kot kristjani; smo dvainšedeseteri, ki smo poslani tja, kamor hoče Jezus priti. Na tej poti naj bi delali čudovite stvari, ki presegaajo človeško znanje in napore (prim. Mt 10,8). Dela ljubezni, ki naj bi jih opravljali, prikličejo čudeže ... Ljubezen je namreč Božja energija.

VSI SMO VZGOJITELJI

Vsak član salezijanske družine je vzgojitelj po naravi svojega poklica. Vzgoja je vsakovrstno delo za mladino. Za vso. Katero koli. Organizirani smo kot ekipa: različni, vsak s svojo vlogo, vendar povezani, združeni, sinhronizirani, v sodelovanju, eden z vsemi, vsi z vsakim.

Drugače je zmešnjava, najkrajšo pa potegnejo otroci in mladi. To je moralno nedopustno.

Dejansko velja Jezusova misel vsem, ki hočejo biti njegovi:

»Med vami pa naj ne bo tako!« (Mr 10,43)

Ne gospodovanje, pač pa služenje. Vzgoja je ena najbolj plemenitih oblik služenja, pa tudi najbolj potrebnih.

Katera koli naša, salezijanska ustanova: župnija, SMC, gimnazija, internat/dom, glasbena šola ... ni podjetje, ni le šola, ni internat, pač pa je prvenstveno vzgojna ustanova. In sicer dobra vzgojna ustanova.

Zato tudi zaposleni v salezijanskih ustanovah niso: uslužbenci, delavci, administratorji, obrtniki ..., pač pa so predvsem vzgojitelji, vzgojitelji z vsem, kar počnejo in kar so.

Z apostolom Jakobom bi lahko rekli:

»Kaj pomaga, bratje moji, če kdo zavzeto dela in ima veliko znanja, vzgojno pa nič ali slabo vpliva? Kaj to pomaga? Delo brez vzgoje nič ne pomaga, je mrtvo« (prim. Jak 2,14–17).

Delo brez vzgoje je »mrtvo«. To je salezijanska modrost, ki je značilno evangeljska. Življenje je najbolj učinkovita »govorica«. To ni mogoče brez predanosti, žrtve, velikodušnosti, končno brez ljubezni; zato lahko rečemo:

- Ljubim, torej sem! bi rekli filozofsko.
- Ljubim, torej vzgajam! bi rekli pedagoško.
- Ljubim, torej evangeliziram! bi rekli versko.

Ljubim po don Boskovo, zato sem uspešen vzgojitelj.

MLADI: KJE SO IN KAKŠNI SO

Takrat (včeraj), danes, jutri.

Mlade danes vzgajamo z izkušnjo od včeraj, za jutri.

To je dejansko velika umetnost, ki jo premore samo velika (pedagoška) ljubezen. »Brez ljubezni nisem nič« bi rekli po don Boskovo.

Z apostolom Pavlom pa (prim. 1 Kor 13): Če bi poznal vso pedagoško modrost, če bi napisal skladovnice modrih knjig ..., ljubezni pa bi ne imel, nisem nič.

»Največja sreča za otroka je spoznanje, da je ljubljen,« je don Boskova izkušnja (MB IV 544).

Prerejena misel sv. Avgušтина pa se lahko glasi: »Ljubi in boš vse prav storil!«

V vsakem mladem je neko jedro, ki je občutljivo za dobro, a se nahaja v »srcu«, ne v glavi. Nagovoriti to občutljivo točko pomeni sprožiti uspeh.

»Mi govorimo srcu mladine!« pravi sv. Janez Bosko (MB V 225). Ključ do srca pa nam lahko da samo Bog. Zato je ključnega pomena vera. To je specialiteta salezijanske pedagoške »kulinarike«.

Vzgoja na don Boskov – salezijanski način. To je pravi krščanski humanizem, ki se ga je don Bosko naučil v šoli Jezusa, Dobrega pastirja

(ta ga je izvolil pri devetih letih, v sanjah; Spomini, str. 17–18), in v šoli sv. Frančiška Saleškega, svetnika dobrote in ljubeznivosti, po katerem se imenujemo salezijanci.

»Če bi ti fantje imeli zunaj kakega prijatelja, ki bi skrbel zanje, jih spremljal in poučeval v veri ob prazničnih dneh, kdo ve, ali se ne bi mogli držati daleč od propada ali pa bi se vsaj zmanjšalo število tistih, ki bi se vračali v ječo.« To je izkušnja, ki jo je don Bosko pridobil v zaporih (Spomini, str. 81). Da so mladi v zaporih, da nimajo nikogar ... don Bosko to imenuje »sramota domovine, ponižanje družine in onečaščenje samega sebe ...« (Spomini, str. 81).

Imamo kot don Boskovi duhovni dediči oči in srce, da vidimo, kje so mladi, kaj hočejo, kaj potrebujejo in kaj bi mi lahko storili zanje?

DVE IZPOVEDI MLADOLETNIKOV NA STRANPOTI

Izpoved logaškega gojenca:

Na bregu reke

Tako sam sem na bregu reke.

Iz noči

prihaja dan,

sonce novega upanja,

da odslej

ne bom več sam.

Ko bi ljudje bolj pogledali vame,

bi videli

moje trpljenje,

odprli bi svoje roke,

boljšali bi

moje življenje,

da ne bi več sameval

na bregu

velike reke.

*Oh vi, ki mimo greste,
dajte mi malo ljubezni,
nekaj vaše pomoči,
da bom lahko
prenašal življenje, jaz,
gobavec sredi ljudi.*

*V daljavi se dvoje lačnih oči blešči
in zre
v bedo življenja,
v val trpljenja.
In poje si pesem,
pesem hrepenenja.
To sem jaz, gobavec,
izvržek ljudi.
To sem jaz, gobavec,
izvržek ljudi.*

Reka življenja teče in teče in mnoge mlade odnaša; morda niti ne vidimo tistih, ki se v njej utaplajo, in ne slišimo njihovih klicev na pomoč.

(Prim.: slika don Boskovih sanj Povodenj in rešilni splav Jožefa Osterca na fasadi Marijanišča v Veržaju)

Izpoved 16-letnega Avguština, gojenca v Areseju (Italija):

*Gospod, ne znam moliti,
ker me nikdar nihče ni učil.
Tudi sedaj ne vem, kaj bi ti povedal.
Ali sploh bivaš?
In če bivaš,
zakaj se mi ne daš spoznati?
Mogoče preveč pričakujem.
Morski valovi, rože
in vse stvarstvo govori o tebi,
jaz pa nisem sposoben,
da bi te odkril.*

*Pravijo tudi,
da je ljubezen okušanje tvojega bivanja.
Mogoče je to razlog, da te nisem srečal:
nikdar me nihče ni tako ljubil,
da bi občutil tvojo navzočnost.*

Don Boskov odgovor je jasen:

»Dragi mladeniči, ljubim vas iz vsega srca; zadošča mi, da vem, da ste mladi, pa vas že zelo ljubim.«³

Če je »Bog ljubezen« (1 Jn 4,8), kako naj ljudje, zlasti mladi, brez okušanja ljubezni spoznajo Boga!?

Tudi danes je mnogo mladih, ki so sirote, ker:

- nimajo staršev,
- nimajo učiteljev,
- nimajo vzgojiteljev,
- nimajo prijateljev,
- nimajo nikogar, ki bi jih ljubil ...

Vendar – imajo salezijance, ki jim kot don Bosko z življenjem zagotavljajo, da je dovolj, da so mladi, pa jih imajo nadvse radi. Nobe-nega drugega pogoja ne postavljajo (npr. »Ko pa boste postali dobri, pridite k meni!«).

Edini pogoj je, da so mladi, pa jih že ljubijo brezpogojno, tako kot starši svojega otroka – preprosto zato, ker je njihov. Ljubezen ne postavlja pogojev (to bi bilo kupčevanje!). Bog ni pogojeval svojega načrta odrešenja: »Ljudje, če boste dobri, potem vas pridem odrešiti!« Ko smo bili še grešniki, nevredni ljubezni, je Bog sklenil, da nas bo ljubil in odrešil: »Bog pa izkazuje svojo ljubezen do nas s tem, da je Kristus umrl za nas, ko smo bili še grešniki« (Rim 5,8).

Enako don Bosko: »Pridite k meni!« Pridite vsi.

Blagor mladim, ki imajo salezijance, salezijansko družino!

³ Don Boskov uvod k priročniku-molitveniku *Preskrbljeni mladenič*, glej v: *Vzgajajmo z don Boskovim srcem*, str. 270–271.

DON BOSKO MED NAMI

Don Bosko – relikvija prihaja med nas kot olimpijski ogenj, da v nas zaneti velikanski ogenj ljubezni do mladih; prihaja med nas kot betlehemska luč, da nam razsvetli našo pot vzgojiteljev mladih ...

Torej don Bosko prihaja v naše kraje, med nas, k nam, kjer je sicer navzoč po svojih duhovnih sinovih in hčerah: za spodbudo, pogum, za novo vzgojo, za prebujeno ljubezen do Cerkve, papeža, do mladih, do ljudi, ki so potisnjeni na rob ...

Ko je še živel, je prepotoval ves svet v svojih znamenitih sanjskih videnjih. Potem je po svojih duhovnih sinovih in hčerah obiskal vse te kraje, kjer so se po njih uresničile njegove preroške sanje. Sedaj prihaja k nam fizično navzoč, da pogleda, kaj potrebujemo za nov polet, kaj za nov ogenj, kaj za jutri, ki je drugačen kot danes, kaj tam, kjer pešata evangelizacija in vzgoja ...

V krsti – sarkofagu so telesni ostanki don Boskovega svetega telesa, ki se je razdalo in povsem izčrpalo: »Za vas živim!« Njegova roka, desnica, ki je blagoslavljal, sedaj prihaja, da blagoslovi nas danes in tukaj. Roka, ki se nas bo dotaknila, da nas spodbudi in opogumi, da dá polet in podporo ...

Roka, ki so se je brezštevili, zlasti mladi, oprijeli kot edinega rešilnega sredstva, ki jih je potegnila iz moralnega propada, iz revščine, iz neznanja, iz pogube ...

Roka, ki jim je pričarala očetovsko dobroto in ljubezen, roka, po kateri je Bog delal tolike čudežne stvari.

Roka, ki jo je hotel vsak stisniti, poljubiti, se je okleniti.

Roka – desnica namreč simbolizira moč, oblast, pravico.

Božja desnica še posebej pomeni usmiljenje.

Ko se Božja roka dotakne človeka, preide nanj božanska moč.

Polaganje rok pomeni prenos energije ali moči, kot je to pri posvečevanju duhovnikov. Zato je blagoslavljaljoča roka emblem, znamenje duhovniške avtoritete in moči.

Božja roka vse ustvarja, vse varuje, vse obvladuje.

Dati se v Božje roke, izročiti se, pomeni rešiti se, najti odrešenje; to

je končno cilj vsakega življenja: iz Božjih rok izhajamo, v Božje roke se vračamo.

Kako pomenljive so Jezusove zadnje besede na križu: »Oče, v tvoje rok izročam svojega duha« (Lk 23,46). In v popolnem darovanju je našel rešitev.

Don Bosko je hotel biti Božje orodje.

Njegova desnica se je v življenju razodela kot čudovito orodje Božje ljubezni, po kateri je Bog sam izvrševal čudovita dela odrešenja. Roka, ki je bila pravi blagoslov za mlade.

Roka, ki pomeni neutrudno delavnost, prizadetost, pomeni maksimalno zavzetost, ki ne stoji ob strani.

Zato je bil sv. Janez Bosko tudi največji delavec, in to v stoletju dela in delavcev.

Bog je torej z nami, njegova roka nas blagoslavlja, tudi po blagoslovljeni roki sv. Janeza Boska, ki nam jasno govori in sporoča, da smo vredni Božje ljubezni, potrebni Božjega blagoslova.

Don Bosko je ob svojih obiskih v Parizu in Marseillu (1880) ter v Barceloni (1886) doživiljal navdušene sprejeme nepreglednih množic – in to v krajih, ki niso bili njegovi domači, in v času svoje starosti in izčrpanosti! Prav tako je doživiljal navdušene sprejeme v Rimu (1887) in drugih italijanskih mestih ... Njegova roka je povsod velikodušno delila blagoslov po priprošnji Marije Pomočnice; ljudje so strmeli nad čudeži, ki so se ob tem dogajali.

Kaj je don Bosko doživiljal leta 1883 od 12. do 18. julija na poti v Frohsdorf, mestece blizu Wienerneustadta, kamor je potoval skozi slovenske dežele, nam ni prav dobro znano, čeprav je »vlak stal na vseh postajah Koroške«, ⁴ don Bosko pa je »izstopil na vsaki postaji in se sprehajal pod nadstreškom na postaji« (MB XVI, str. 337).

Don Bosko bo torej še drugič osebno obiskal slovenske kraje. Tokrat se bo gotovo srečal z mnogimi ljudmi, ki ga bodo pozdravili, se mu zahvaljevali, priporočali, občudovali njegovo delo pri nas (in po svetu)

⁴ *Joseph du Bourg, Les entrevues Princes a Frohsdorf 1873 et 1883, str. 130–131.*

in ga tudi rotili, naj pomnoži svojo sveto navzočnost pri nas po svoji salezijanski družini v blagor našega naroda, posebej mladih, da bodo upanje za prihodnost.

MI SMO TOREJ ZA

Jaz sem ZA!

Če me vprašate: Jaz sem ZA! Nepreklicno!

Kaj pa vi? Ste tudi vi ZA?

Jaz sem: ZA Jezusa Kristusa, ZA don Boska, ZA mlade!

ZA don Boska sem bil včeraj,

ZA don Boska sem danes bolj kot včeraj,

ZA don Boska bom jutri še bolj kot danes!

Jaz sem tudi ZA široko salezijansko združenje,

da bomo bolj učinkoviti,

da bo tudi vedno več mladih,

ki bodo ZA Jezusa, ZA don Boska,

ZA novo pot v življenje kot pošteni državljani in dobri kristjani!

Jaz sem ZA, da spletemo velikansko mrežo ljubezni,

ki bo pomenila rešitev za mnoge naše sodobnike;

saj smo vendar od Jezusa imenovani za to,

da nas bo naredil »ZA ribiče ljudi« (prim. Mt 4,19).

Odrinimo torej na globoko, na široko, na vse štiri strani sveta. Če smo združeni, povezani, nas ni premalo, pač pa ravno dovolj, da razplamtimo ogenj ljubezni do mladih, ki ga je prižgal sv. Janez Bosko, »najodličnejši vzgojitelj« (Pij XI.), »oče in učitelj mladine« (bl. Janez Pavel II.).

MOGOČE TEME ZA POGOVOR

- Naše videnje mladih
- Kdo je uboga mladina danes?
- S katero mladino se mi dejansko ukvarjamo?
- Ali naše poznanje don Boska zadošča, da delamo v njegovem duhu?
- Kako naj spoznavamo don Boska danes?
- Smo ob tem, kar počnemo, prvenstveno vzgojitelji?

- Kakšen pomen vidimo v »obisku« don Boska pri nas?
- Naša vizija sodelovanja: salezijanci in sodelavci
- Bi bili pripravljeni narediti obljubo ljubezni do mladih (kot moralno zavezanost vzgojnemu poslanstvu za mlade v duhu in vzgojni metodi sv. Janeza Boska)?

PREDLOGI ZA DELAVNICE

Voditelj skupine naj se pripravi, da bo imel temeljitejši vpogled v to, kar je storil don Bosko, da bo lahko usmerjal diskusijo o tem, kako naj bi danes ravnali mi.

Da don Bosko »zaživi« v nas in po nas – to je namen njegovega tokratnega »obiska« pri nas.

1. Obljuba ljubezni do mladih

Izhodišče

- Mati Marjeta izpove ljubezen do svojih otrok (1817) (Spomini, str. 16).
- Janez Bosko stori prav tako po bolezni julija 1846 (Spomini, str. 122–125).
- Prvi štirje fantje izpovejo obljubo ljubezni do mladih in se začnejo imenovati salezijanci (1854).
- Vsak salezijanec to stori z vzgojno prakso (asistenco), da potem izpove večne redovne zaobljube.

Mi danes

- Vsak, ki se v don Boskovem duhu ukvarja z mladino, bi naj izpovedal obljubo ljubezni do mladih.
- Zakaj bi to bilo potrebno?
- Kako to narediti?

2. Brez vere ni dobre vzgoje

Izhodišče

- Don Boskovo srečanje z Jernejem Garellijem 8. 12. 1841 (Spomini, str. 82–84).

- V zaporih: Če bi ti fantje imeli koga ... (Spomini, str. 81).
- Vedno in povsod verski vzgojitelj.
- Brez vere za mlade ni mogoče storiti nič dobrega.
- Ne sprejme Generale, ker kot pogoj postavi versko vzgojo.
- Njegova ustanova se imenuje Oratorij.
- Oratorij: eden štirih elementov (vsebin) je kapela (župnija).

Mi danes

- Kako je z vero mladih danes?
- Zakaj katoliški starši odstopajo od moralnih načel vere?
- Kako se zoperstaviti poganski vzgoji v naši šoli?

3. Potujoči oratorij za mlade v domovih

Izhodišče

- Sprehod z zaporniki Generale (*Pedagoška izkušnja Janeza Boska*, str. 134–135).
- Selo v Ljubljani⁵

Mi danes

- Soočiti se moramo tudi s težko vzgojljivimi.
- Kaj v vzgoji pomeni zaupanje?
- Možnost stikov z vzgojnimi zavodi – zakaj?

4. Ali ga poznate?

Izhodišče

 Ali ga poznate?

- Kratka predstavitev knjige *Spomini na Oratorij*
- Teresio Bosco: *Don Bosko* (in drugi življenjepisi, glej seznam literature).

Mi danes

- Ali danes vzgojitelji in starši poznajo don Boska?
- Kaj lahko storimo, da bi ga bolje poznali?
- Kakšno vlogo ima pri tem salezijanska družina?

⁵ *Iz preteklosti v prihodnost: 50 let deškega vzgajališča na Selu, 1986, str. 52–54.*

5. Kaj potrebujejo mladi danes

Izhodišče

- Don Bosko v ječe nosi: kruh, sadje, tobak.
- Garelliju: »Znaš žvižgati?«
- Magoneju: »Tvoj prijatelj sem!« (*Trilogija zlatih fantov*, str. 177–179).
- »Pridite k meni!« je don Boskovo vabilo zapornikom.
- Delo, kruh, nebesa – to dati vsakemu fantu.

Mi danes

- Glavne značilnosti današnje mladine – jih poznamo?
- Kako sprejeti misel Ljubite, kar ljubijo mladi?
- Je vzgoja danes sploh mogoča?
- Zakaj se odrasli odpovedujejo vzgoji?

6. Kamenčki za mozaik Janeza Boska

Izhodišče

- »Kaj je najlepše na svetu?« Odgovor fanta: »Don Bosko!«
- Napišemo deset značilnih lastnosti, po katerih ga prepoznamo.
- Ozalidi: vsak od njih prikazuje resnično podobo, pa vendar ne celovite.

Mi danes

- Ali poznamo don Boska vsaj v glavnih obrisih?
- Katere lastnosti ga naredijo prepoznavnega?
- Kako naj jih vključimo v svoje življenje?

7. Potrudi se, da te bodo imeli radi

Izhodišče

- Don Bosko Rui dvakrat naroči (ko odhaja za ravnatelja in na smrtni postelji kot oporoko): »Potrudi se, da te bodo imeli radi.«
- Da vas bodo mladi ljubili ... (Pismo iz Rima)
- Zavetnik sv. Frančišek Saleški, svetnik dobrote.

Mi danes

- Zakaj brez ljubezni med mladimi ni mogoče nič storiti?
- Se bojimo ljubezni, ker je najbolj zahteven odnos?
- Zakaj ne igrati na struno priljubljenosti?

8. Kovačnica duhovnih poklicev

Izhodišče

- Ko je bilo semenišče v Torinu ukinjeno, deluje v Oratoriju.
- Vsak poklic je Božji dar.
- Od don Boska izhaja 6000 duhovnih poklicev.

Mi danes

- Zakaj se bojimo mladim predstaviti duhovne poklice?
- Kje so razlogi, da se mladi tako malo odločajo za duhovne poklice?
- Poznate pot, kako bi od animatorja prišli do duhovnega poklica?
- Težave, na katere pri odločanju za duhovni poklic naletijo mladi danes.

9. Povodenj in rešilni splav

Izhodišče

- Položaj mladine v don Boskovem času. (Glej knjigo *Sanjska videnja sv. Janeza Boska*: slika na naslovnici, razlaga na str. 185–189.)
- Kakšen je bil don Boskov odgovor?

Mi danes

- Nevarnosti za mladino danes na splošno.
- Kakšne so nevarnosti v naši okolici?
- Slika na zavodu v Veržeju kot izhodišče za razmišljanje in pogovor.

10. Pismo salezijanske družine mladim danes

Izhodišče

- Pismo iz Rima (1884): don Bosko piše mladim

- Drugi vatikanski koncil: Mladim (Koncilski odloki, str. 682–683).
- Spomenica na Rakovniku 1901 (v romarski sobi).

Mi danes

- Upamo pred mlade z velikimi ideali?
- Ali verujemo v pozitivne moči v mladih?
- Na kaj so mladi danes posebej občutljivi?
- Napišemo »spomenico« (pismo) mladim ob 200-letnici don Boskovega rojstva.

11. Pismo salezijancem

Izhodišče

- Pismo iz Rima: don Bosko piše salezijancem.
- Janez Pavel II. zborovalcem: »Dragi salezijanci, bodite sveti! Veste, da je svetost vaša bistvena naloga!« (GVS 379, 2002)
- Don Bosko – svet vzgojitelj svetih fantov in salezijancev.

Mi danes

- Kaj bi pričakovali danes od salezijancev?
- Kaj bi jim povedali na uho?
- Kaj naj bi storili glede novih duhovnih poklicev?
- Kaj jim priporočate glede sodelovanja s salezijansko družino?

KATEHEZE ZA DUHOVNE VAJE MLADIH ALI BIRMANCEV⁶

JANEZ BOSKO – KOMPLET ŠTIRIH KATEHEZ

1. **J**-ezusov
A-postol *prva kateheza*
2. **N**-ov
E-vangelij
Z-a mlade *druga kateheza*
3. **B**-rat
O-draščajočih *tretja kateheza*
4. **S**-vetnik
K-orenitih
O-dločitev *četrta kateheza*

⁶ Iz knjižice *S tabo don Bosko: Zbrano gradivo ob praznovanju don Boskovega jubileja*, Ljubljana, 1989, str. 65–83.

1. JEZUSOV APOSTOL

CILJI

Pokazati na vsebino besede APOSTOL, ki pomeni poslanec. Biti Jezusov apostol pomeni biti njegov poslanec, tisti, ki Jezusa oznanja in zanj pričuje. Don Bosko je bil pravi Jezusov apostol, poslan mladim. Tudi vsakdo izmed nas je Jezusov poslanec.

POTEK

1. Iz črk naredimo sestavljanke. Začetne črke J in A so že znane. Iz drugih morajo sami sestaviti besedi (J-ezusov A-postol). To naj jih razporeži za temo.
2. Sledi kratek pogovor o pomenu besede apostol. Koliko je bilo Jezusovih apostolov, kakšno nalogo so imeli? Kako je bilo s Pavlom, ki ga imenujemo apostol narodov? V kakšnem smislu lahko rečemo, da smo apostoli mi?
3. Branje zgodbe Jezusov apostol. Ob tekstu, ki jim ga lahko preskrbimo, da ga imajo v rokah, naj izpostavijo tisto, kar se jim zdi najpomembnejše.
4. Kratka razlaga: don Bosko – Jezusov Apostol. Janez Bosko je že v prvih sanjah prejel apostolsko nalogo. Jezus ga pošilja k fantom. Iz njih, divjih živali, naj napravi krotka jagnjeta.
5. Zaključek: Kako bi upodobil sebe kot apostola?

ZGODBA: JEZUSOV APOSTOL (AD 3)

Škof in stavbenik sta vstopila; mežnar je za njima zaprl cerkvene duri: »Kaj takšnega – brez spremstva! Ni prav, da gre škof v tako veliko in prazno cerkev brez spremstva, pa še z zidarskim mojstrom iz tuje dežele ...« Škof tega mežnarjevega godrnjanja kmalu ni več mogel slišati. Z mojstrom je molče korakal skozi odmevajočo srednjo ladjo vse do četverkotnika, kjer se prostor razširi na desno in levo. Tam sta obstala in opazovala.

Cerkveni predstojnik se je zagledal v vrh polkrožnega stebra, kjer je bil on – Kristus, Gospod. Prav nič veličasten, prej skromen. Škofu je dobro delo, ko je opazoval podobo tega skromnega Kristusa. »Si si to sam zamislil,« je vprašal mojstra, »ali pa je imel navdih kamnosek?« Stavbenik se je smehljaj. »Tudi sam sem tako želel,« je rekel. Zvenelo je, kot bi se hotel opravičevati.

Škof je v besedah zaznal opravičevanje in dejal: »Nimaš se kaj opravičevati, mojster. Kdo more o našem Gospodu povedati kaj bolj prijetnega kot to, da je postal človek? Zato se nam ni treba bati, če ga radi tako predstavimo. Resnično je postal človek!«

Stavbenik je kimal: »Gospoda ljubim kot človeka – v njem odkrivam predvsem to, česar toliko ljudi nima – dobrohotno ljubezen!«

Škof se je strinjal. Vendar je mojster opazil, da je bil ob tem škof videti zelo žalosten. Nato je cerkveni predstojnik premeril polkrožni steber ob vogalu druge stene. Na njej je bila podoba nekega apostola. Toda katerega? Pa tako nasproti Kristusu ... to mora biti najbrž Peter. Zato je mojstra povprašal: »Peter?« Stavbenik je odkimal. Škof je nadaljeval: »Pusti, da sam uganem. Morda Pavel?« »Ni lahko uganiti,« je menil škof. »Nič takšnega ni na podobi, po čemer bi ga bilo mogoče spoznati. Seveda, Peter bi moral imeti v roki ključ, Pavla pa si ne morem predstavljati brez knjige in meča. Kdo je vendar to?« Nekaj časa sta molčala. Nato mu je mojster dejal: »Nosi moje ime in ima mojo podobo. Tomaž je. Se čudite?« Škof mu je odvrnil: »Ni v navadi, da bi prav tega apostola postavljali nasproti Kristusu. Zakaj si to hotel?«

»Mojster je gledal v strop, kot bi se obotavljal povedati resnico. Nato je slišal škofa, kako je rekel: »Moraš mi povedati!« In je začel: »Gospod škof, vi prav tako dobro veste kot jaz, da vera ni vedno lahka. Jezus hoče tudi danes apostolov, ki bi ga oznanjali. Marsikdo, ki ga Jezus danes kliče, dvomi. Veliko jih vprašuje: naj verjamemo vsemu, kar pravi evangelij? Tako sem se spomnil Tomaža, apostola, ki je tudi dvomil. V ihti je celo dejal: V njegovo vstajenje ne verjamem! In tedaj – tako je zapisano v Svetem pismu – tedaj je prišel Gospod, ki je vse, kar je človeškega, tako dobro razumel, saj je bil človek tudi sam. Gospod ga ni zavrzel. To, gospod škof, je velika tolažba. Zato stoji tukaj dvomljivec Tomaž nasproti Kristusu.«

Škof je zrl v mojstra. Drug drugemu sta gledala v obraz. Nenadoma je mojster opazil, da je čez škofovo lice zdrsnila solza. »Mojster,« je rekel škof, »kako prav je, da se je Božja ljubezen učlovečila. Kaj bi počeli mi, ubogi ljudje, ki smo včasih taki dvomljivci, če se Božja ljubezen ne bi naselila med nami? Tako pa nas popolnoma razume ...«

Mojster je na koncu dejal: »Ko me še drugi vprašujejo, kdo je ta apostol, ki sem ga upodobil, jim ponavadi rečem: nosi tvoje ime. Ti sam v življenju oblikuješ njegovo podobo. Kristusov apostol si. Gledaš v nje-ga in se oblikuješ po njem!«

DON BOSKO – JEZUSOV APOSTOL (AD 4)

Kako se je Janez odpravil k fantom?

Z velikim navdušenjem, s stalnim prizadevanjem in velikim košom dobre volje. Že pri dvanajstih letih je postal mali emigrant. Devetnajstletni polbrat ga ni trpel doma. Mama mu je predlagala, naj gre od doma. Poišče naj si delo, da bo imel vsaj malo miru. V februarju so se odnosi med Janezom in polbratom Antonom tako zaostri, da ni šlo več naprej. Po kmetijah pa so potrebovali delavce šele konec marca. Janez se je odpravil v bližnje vasi, h kmetom, in trkal od vrat do vrat. Po vrsti so se zapirala. Ko dolgo ni našel primerne delovnega mesta, mu je mati svetovala, naj potrka še pri družini Moglia (izg. *Molja*). Sprva ga niso hoteli, pa se je Janez vrgel na kolena pred gospodarjem in jokal. »Samo da bom tukaj,« je ponavljal.

Tedaj je imel dvanajst let. Skoraj tri leta je živel na tej kmetiji, v težkih pogojih. Ves čas je v sebi gojil željo, da bi kdaj mogel iti v šole. Ob večerih, ko je končal delo, je ob sveči prebiral kakšno knjigo. Ob nedeljah je v župnijskem domu blizu cerkve zbiral fante, jim kazal razne spretnosti, se z njimi pogovarjal o nedeljski pridigi in o katekizmu. Prav zato je želel takoj, že prve nedelje, ko se je naselil na posestvu, skleniti trdno prijateljstvo s tamkajšnjim župnikom. Zavedal se je: če hoče delati s fanti, ki mu jih je Jezus zaupal v sanjah, mora najprej najti najboljše možnosti za delo.

Kako se je pripravljaj na apostolsko nalogo?

Nekega dne je prišla na travnik, kjer je Janez pasel, gospodarjeva hčerka Ana, stara kakih osem let. Videla ga je, da bere knjigo. Obregnila se je ob njega in dejala: »Daj, pusti že te tvoje knjige. Saj ne gre skupaj: kravji pastir s knjigo!« Janez ji je odvrnil: »Videla boš. Šel bom v šole in postal duhovnik. Potem boš prišla k meni k spovedi.« Še zdaleč mu ni verjela. Ko pa je Janez postal duhovnik, je Ana večkrat prišla v Torino in se res spovedala pri njem. Tako je bil dvanajstletni Janez res Jezusov apostol na vsakem koraku: za to dekle, za fante, ki jih je zbiral ob nedeljah. Kako je cel teden pričakoval nedelje, da bo lahko skupaj s fanti preživel kako uro. Prav tako je bil apostol tudi za starejše.

Na posestvu pri Moglievih se je zgodilo tole. Zvonilo je dvanajst. Janez je pokleknil kar ob kopici sena in zmolil angelovo češčenje. Mimo je prišel stari bradati Jože, član družine Moglia, pri kateri je bil Janez v službi. Utrujen je bil od dela. Sesul se je na bližnjo kopico in dal vse štiri od sebe. Zagledal je Janeza, ki je molil. Počakal je, da je odmolil, in ga nato zafrkljivo ogovoril: »No, zdaj imamo pa še župnika v hiši!« Janez mu ni hotel ostati dolžan. Odgovoril mu je: »Delam, kar me je naučila mati. Če človek moli, potem bo Bog dal blagoslov našemu delu in bodo iz dveh zrn pšenice pognali štirje klasi, če ne moliš in delaš prav toliko, pa bosta iz štirih zrn pognala le dva klasa. Tako me je učila mati in jaz ji verjamem. Kaj pravite vi?« Možakar je ob teh besedah zgubil pogum. Janez ga je presenetil. Zamišljeno je odgovoril: »Bo že res, če je tako rekla tvoja mati!« Zamislil se je nad Janezovimi iskrenimi besedami. Takrat ga je moral doživeti kot fanta, ki oznanja Jezusa, ki je njegov apostol.

Čez nekaj let, ko je imel 15 let, je res odšel v šolo. Želja se mu je izpolnila. V Castelnuovu je srečal nove tovariše. Do zime je hodil vsak dan 5 km v šolo in drugih pet iz šole. Hodil je bos, da je prihranil čevlje. Čevlje pa je seveda nosil na rami. Zima je postala hujša, zato je mati sklenila, da mu najde kak prostorček v mestu. Spal je pri nekem gospodu Robertu pod stopnicami. Mati ga je vsak teden obiskala in mu prinesla hlebec kruha, ki ga je imel za cel teden. Enkrat na dan je dobil toplo juho. V takih pogojih bi vsakdo gledal, kako stakniti ka-

kšen denar in si kupiti kaj za pod zob. Njegovi šolski tovariši so ga nagovarjali, naj denar ukrade gospodarju, pri katerem stanuje, saj ga ima veliko. Bil je krojač in organist. Pa jim je Janez odgovoril: »Mati me ima zelo rada. Ne bi ji rad zagodel. Učila me je, naj bom pošten. Le tako bom Jezusov prijatelj in bo z mano zadovoljen.« Namesto kraje je Janez šel raje h gospodu Robertu in ga prosil, če mu lahko pomaga v delavnici. Priučil se je krojaške obrti; tako dobro, da ga je gospodar prosil, naj pride raje k njemu za vajenca. Zaslužil bi lepe denarce. Pa Janez ni hotel pozabiti svojih sanj in svoje naloge, ki mu jo je Jezus zaupal. Z gospodarjem Robertom je hodil tudi v cerkev na vaje in se kmalu priučil igranja na harmonij. Tako se je Janez spet izkazal za apostola, ki oznanja Jezusa.

V srcu je Janez nosil sporočilo, ki mu ga je Jezus zaupal v sanjah: narediti iz teh živali krotka jagnjeta. Te sanje so se mu ponovile, ko je bil star 15 let. Takrat je trdno sklenil, da bo postal duhovnik. V šoli je postal dober prijatelj Jožefa Turcchija. Fantov oče, dober kmet in dober kristjan, ga je imel zelo rad. Nekoč je k njim v naglici pritekel ves vesel. Fantov oče ga je vprašal, če ima kako veselo novico. Odgovoril mu je: »Sanjal sem!« »Pa kaj, sanje so sanje!« Janez mu je odvrnil: »To so sanje, ki sem jih imel zdaj drugič in vsebujejo moj program v življenju. Trdno sem sklenil, da postanem duhovnik!«

... .. Te pripovedi lahko tudi zaigrate.

2. NOV EVANGELIJ ZA MLADE

CILJI

- Zaustaviti se ob besedi EVANGELIJ – veselo oznanilo.
- Pokazati na možnosti, s katerimi danes oznanjamo veselo vest o Jezusu.
- Pokazati, kako je Janez Bosko živel to veselo vest v prid mladim.

POTEK

1. Naredimo sestavljanke iz črk. Znale so prve tri črke, druge sestavljajo mladi (N-ov E-vangelij Z-a mlade). Sestavljanke naj jih razpoloži za temo.
2. Kratek pogovor o pomenu besede evangelij. Koliko imamo evangelijev? Kateri so štirje evangelisti in njihovi simboli? Zakaj prav ti simboli? V kakšnem smislu lahko rečemo, da tudi mi v svojem življenju pišemo evangelij?
3. Branje zgodbe Iz celice brata Reinholda. Ob tekstu naj si udeleženci označijo tisto, kar se jim zdi najpomembnejše. Na podlagi njihovih opomb povzamemo sporočilo zgodbe.
4. Kratka razlaga: Janez Bosko – nov evangelij za mlade. Don Boskovo življenje je nov evangelij. Nov način oznanjevanja, da je Jezus med nami. Jezus je v zgodbi dejal: »Delati morate, kar delam jaz. Vsi. Ne smete se več zaprtih oči sprehajati po svetu. Ne smete več prezreti stiske in žalosti in lakote in revščine in strahu in zapuščenosti svojih bližnjih.« Bog je poskrbel za vsakogar, ko je na svet poslal največjo ljubezen, Jezusa. Janez Bosko je to ljubezen izkazoval revnim fantom, ki so bili v težkem položaju, večkrat brez staršev, brez poklica in brez prihodnosti. Posredoval jim je to Jezusovo ljubezen. Z njimi je delil kruh. Vsega se jim je izročil. Bil je vesel oznanjevalec.

5. Zaključek: kratek pogovor o veselju. Mladi so radi veseli. Kako iščejo to veselje?

PESEM

Ustvarjeni za slavljenje, Z don Boskom

ZGODBA: IZ CELICE BRATA REINHOLDA (AD 3)

Sanje o Dobrem pastirju:

Bilo je v času nacizma. Tedaj so vodilni možje v Nemčiji imeli Cerkev in vsako vero za sovražno. Izmišljali so si vse mogoče, da so lahko zapirali duhovnike, redovnike in sploh verne kristjane. Tako so tedaj nepričakovano zajeli in odvedli v zapor tudi mladega frančiškanskega brata. Dolgo časa so ga tako držali, češ da je storil sovražno dejanje, ni pa vedel, kakšno. Ni se mogel spomniti, kakšen zločin naj bi zagrešil. Možje, ki so ga zasliševali, pa so znova in znova poudarjali: »Zločin si zagrešil! Nemčijo si izdal, Nemčijo si oškodoval, zdaj končno povej, kaj si storil!«

Brat Reinhold pa ni vedel, kaj naj bi priznal. In ker ni vedel, so ga tepli. Z debelimi palicami so ga bili ali ga na kakšen drug način trpinčili.

Ko pa se je potem ubog in pretepen vrnil v svojo celico, je premišljeval in zapisal nekaj zgodb na papir, ki si ga je skrivaj pridobil.

Tiste noči sem sanjal: bil sem poleg, ko je Jezus pripovedoval. Govoril je o Dobrem pastirju. Stal sem sredi ljudi v jeruzalemskem templju in poslušal, kako je govoril. Stal sem tako blizu, da sem ga lahko celo videl. Nekaj pa je bilo čudno: govor je bil drugačen, kot pa je zapisan v Svetem pismu. Le stavek »Jaz sem Dobri pastir« se je pogosto ponavljal. Ob sklepu je Jezus rekel:

»Jaz sem Dobri pastir, zato se lahko zanesete name. Ko ste žalostni, pridite k meni; tisti, ki ste lačni, prav tako. Pri meni boste našli, kar potrebujete. Ni vam treba več jokati. Tu sem, da bi vas potolažil. Ni vam treba več iskati prijatelja, jaz sem vaš prijatelj. Na nikogar več vam ni treba čakati, ki bi vas ljubil, jaz sem tu in vsakega imam rad – vsakega posebej!«

Čudili smo se temu govorjenju. Mislili smo si namreč, da vse lepo in prav, dokler bo ta Jezus med nami. V resnici je čudovit človek. Zdravi bolnike, tolaži žalostne, obsedene trga iz objema hudih duhov. Toda ko se uma-kne? Kaj bo, ko umrje? Tedaj bodo spet vsi žalostni sami s svojo žalostjo, tedaj bo spet toliko lačnih brez prijateljev, ki bi jim on dal jesti – kaj tedaj?

Ker ni nihče, ki je stal zraven, Jezusa nič vprašal, sem to storil jaz. Vprašal sem ga: »Jezus, verjamemo ti, da si naš prijatelj. In vsem nam je drago, da si med nami. Dokler boš med nami, se nam ni treba bati. Toda kaj bo, ko odpotuješ v drugo deželo ali ko te Bog pokliče s tega sveta? Spet bomo sami. Tedaj bo naša žalost toliko večja. Nobenega prijatelja ne bomo več imeli, ker bo vsak človek drugemu človeku volk. Tako je že od začetka sveta. In tako bo spet, če odideš od nas!«

Tedaj je Jezus, poln vneme, poskočil: »Ne, otroci! Tako ne sme biti in tako tudi ne bo! Jaz nisem vaš prijatelj zaradi mene samega. Ko vas to-lažim, vas tolaži Sveti Duh mojega Očeta. In ko sem dober do vas, je ve-dno dober do vas tudi Sveti Duh mojega Očeta. Tega Svetega Duha mo-jega Očeta vam bom dal. Očeta bom prosil, da prejmete Svetega Duha!«

»Kdaj pa?« sem vprašal. In vsi so zavpili: »Kdaj pa?«

»Tedaj morate vsi delati, kar delam jaz!« je rekel Jezus. Nekateri od nas je zgrabil za jopič in nas pocukal. »Zbudite se!« je kričal. »Zbudite se!«

In neki mlad človek, ki ga je Jezus tudi tako stresel, je na vso moč zavpil: »Da, Jezus, toda zdaj nam povej, kaj moramo storiti mi!«

Jezus se je začudil, da ga še vedno nismo razumeli: »Delati mora-te, kar delam jaz. Vsi. Ne smete se več zaprtih oči sprehajati po svetu. Ne smete več prezreti stiske in žalosti in lakote in revščine in strahu in zapuščenosti svojih bližnjih. Pomagati jim morate. Vedno jim morate pomagati. Nikogar ne smete prezreti! Nikogar! Vsi naj vam bodo bra-tje in sestre. Nikomur ne bodite volkovi. Razumete, kaj morate storiti?« Pritrdili smo. Razumeli smo. Nismo pa vedeli, kako naj vse to zmoremo. Jezus je videl, kaj nas muči. »Menite, da tega ne boste zmogli?« je vprašal. »Zmogli boste, pustite, naj vas do vrha napolni Sveti Duh mojega Očeta, ki ljubi vse ljudi!«

To sem doživel čisto buden.

SLUŽITE GOSPODU V VESELJU (AD 4)

Evangelij, veselo oznanilo, je bil živo navzoč v življenju mladega Janeza Boska. Ni ga samo oznanjal, ampak ga je živel. Ne s pestmi in s silo; s krotkostjo, srčnostjo in veseljem. Tak pristop je Jezus priporočil malemu devetletnemu Janezu v prvih sanjah. To je bila zanj prva lekcija, kako naj živi evangelij. Res je začel že pri desetih, enajstih letih živeti to veselo oznanilo.

Ko je nekoč prišel domov ves raztrgan, in celo nekaj bušk je imel na glavi, ga je mati pokarala: »Kaj imaš s temi fanti, pobalini. Vidiš, kakšnega so te napravili!« Tedaj je Janezek odgovoril: »Če sem jaz med njimi, vsaj ne preklinjajo!« Znal jih je razveseljevati, jih navdušiti in pokazati veselo stran vere. Kot odraščajoč fant je zaslutil vrednoto tega veselja. V sebi je čutil poklic apostola, ki mora z veselim obrazom povedati zlasti fantom, svojim vrstnikom, da je Bog med nami, da nas ima Jezus rad in želi, da živimo kot bratje ...

Ko je Janez kasneje postal duhovnik in začel zbirati fante, je želel, da so predvsem veseli. V njegov oratorij je prišel tudi Dominik Savio, dober in pobožen fant. Malo pred svojim godom leta 1855 je don Bosko pridigal svojim fantom o svetosti. Da smo vsi poklicani k svetosti, je poudaril don Bosko, in da prav vsi lahko postanemo sveti. To je naša edina in glavna dolžnost. Po tej pridigi je Dominik postal žalosten. Začel se je pokoriti, ker je mislil, da bo tako najlažje dosegel svetost. Potegnjen vase in zamišljen je hodil okrog. Don Bosko ga je prestregel v tej žalosti, ga pokaral in mu dal nasvet. Svetnik lahko postaneš le, če boš vesel! To je prvo in najvažnejše pravilo na poti svetosti. Vse, kar te vznemirja in ti jemlje zadovoljstvo, ne prihaja od Boga. Dominika je to popolnoma vrglo iz tira. Od vedno je bil prepričan, da biti svetnik pomeni biti daleč od ljudi, mrk in žalosten, zamišljen, v stalnem premišljevanju o Bogu, v stalni drži zatajevanja.

Da lahko le v veselju služimo Gospod, živimo njegovo oznanilo, je don Bosko tako podčrtal, da je to zapisal na sam začetek *Preskrbljenega mladeniča*, knjižice, ki jo je napisal za mlade, za svoje fante. Takole piše: »Dve skušnjavi se ponujata, s katerima skuša hudi duh oddaljiti mlade od kreposti. Prva obstoji v tem, da mladi mislijo, da

pomeni služiti Bogu živeti žalostno in daleč od veselja in ugodja. Ne tako, dragi mladi! Hočem vas naučiti, na kakšen način živeti krščansko življenje. Tako da boste veseli in zadovoljni in se boste v tem veselju učili, katera so prava zadovoljstva in katero je pravo veselje. Tako boste mogli s prerokom Davidom vzklikati: služimo Gospodu v svetem veselju – *servite Domino in laetitia!* Druga skušnjava pa je v tem, da se živi v upanju na dolgo življenje in se računa na spreobrnjenje v starosti ali tik pred smrtjo. Pazite, dragi sinovi, ker so bili mnogi v taki zmoti. In kdo nam lahko zagotovi, da bomo starost dosegli? Življenje in smrt sta v Božjih rokah. Le on lahko razpolaga z njima!«

3. BRAT ODRAŠČAJOČIH

CILJI

Pokazati na potrebo, ki jo imajo odraščajoči, da čutijo ob sebi koga, ki jim pomaga in jih razume. Izgubijo očeta in mater in iščejo duhovnega voditelja, svetovalca. To zgovorno prikaže primer Janeza Boska.

POTEK

1. Naredimo sestavljanke (z znanimi črkami B in O), ki jih bo razpoložila za to temo.
2. Pogovor o tem, kaj pomenijo sestavljene besede (brat odraščajočih). Kaj pomeni brat: brat v družini, brat v redovni družbi, brat kot prijatelj v vsakdanjem življenju, brat kot duhovni voditelj, starejši brat.
3. Branje kratkega pisma: piše desetletni fant iz Braziliije, izgubil je očeta in mater, živi v sirotišnici.
4. Kratka razlaga: Janez Bosko – brat odraščajočih.
5. Sklepni pogovor o temi.

PISMO DESETLETNEGA FANTA IZ SIROTIŠNICE (AD 3)

»Danes zvečer je iz mojega mesta šlo v nebesa veliko duš. Sprehajale so se gor in dol po nebu. Kristus je bil na gori zelo vznemirjen, ker je moral usmerjati promet. Roke je premikal kot kak prometnik, gor in dol. Kričati in žvižgati je moral, ker so šle nekatere duše po napačni poti in so padale v morje. Na morju so bili angeli v barkah, ki so zbirali te duše in jih nosili na breg, od koder so spet poletele v nebo. Celo noč sem gledal in opazoval skozi okno, če bom zagledal dušo moje mame in dušo mojega očeta. Vzdlž avtoceste je nastala gneča, ker sta trčili dve duši. Avtocesta je bila polna ranjenih duš.

Proti jutru je bil Kristus na gori zelo utrujen in ni več usmerjal prometa. Tedaj so duše prosto letale v nebo in je na nebu nastala velika zmeda. Sonce se je že pokazalo. Toda duša moje mame in duša mojega očeta še nista prileteli. Tedaj sem začel jokati in prositi Kristusa na gori, naj najde dušo moje mame in mojega očeta. V joku sem se prebudil. Tako jokajo vsi otroci, ki nimajo več staršev in spijo v sirotišnicah. V sirotišnici tudi sanje nimajo dobrega izida. Če bi imel vsaj koga, ki bi bil moj brat in bi me razumel! Kako rad bi se o tem z njim pogovarjal.«

JANEZ BOSKO – BRAT ODRAŠČAJOČIH (AD 4)

Vsakdo, ki je v mladih letih, izgubi očeta in mater. Tudi če še živita. Izgubi ju, ker začenja iti svojo pot. Rabi nekoga, brata, kot je zapisal fant iz Brazilije, ki bi ga razumel, šel z njim na njegovo življenjsko pot.

Don Boska so radi imenovali »oče sirot«. Res, bil je oče vsem, ki so bili sirote. Še več, bil jim je tisti brat, ki jih je razumel in jim pomagal, starejši brat, ki si ga je tako želel fant iz Brazilije.

V odraščajočih letih potrebuje mlad človek koga, ki mu lahko vse zaupa. Podira se otroški svet, mlad človek mora graditi nov, čisto drugačen svet. Sluti nove oblike tega sveta, a rabi arhitekta, ki bi mu svetoval, kako ta svet tudi zgraditi.

Na začetku Janezovega življenja je bila mati, njena beseda in njen zgled. Ko je bil mali emigrant, na tujem, proč od svoje družine, je iskal voditelja, arhitekta. Kako je bil srečen, ko ga je prišel na posestvo

iskat njegov stric Mihael in mu obljubil, da ga pošlje nekam, da se bo lahko učil. Poslal ga je k duhovniku Calossu. Starček, sedemdesetletnik. V njem je srečal učitelja, ki mu je lahko vse zaupal.

Don Calosso mu je odkrival vsa bogastva tega sveta, ki je vstajal v odraščajočem Janezu. Medtem ko se mnogi mladi odpravljajo v svet obogateni z lepimi izkušnjami, obdani z osebami, ki jih razumejo, pa je bil don Bosko kar hitro oropan tega voditelja, arhitekta. Don Calosso je po enem letu umrl. Ko je umiral, mu je pokazal na ključ in na skrinjico z denarjem, ki bo rešil njegovo situacijo: denar za šolanje. To je bil tisti denar, ki ga je vedno pogrešal. Ko pa se je srečal s sorodniki umrlega, je vse prepustil njim. Preda se božji previdnosti, zopet pade v negotovost. Star je petnajst let in spet sam. Toda ne neha iskati nekoga, kateremu bi vse zaupal, na katerega bi se naslonil – arhitekta, ki ga je v teh letih odraščanja potreboval. Takole je pozneje zapisal: »Prepustil sem se rokam don Calossa. Dal sem mu spoznati samega sebe. Razodel sem mu vse, vsako besedo in vsako misel. Tedaj sem spoznal, kaj pomeni imeti stalnega voditelja, zvestega prijatelja duše, katerega sem do tedaj pogrešal!«

V Castelnuovu, ko je bil v prvih razredih šole, je doživel razočaranje. Njegov prvi učitelj, don Virano, je nekaj dal nanj. Upošteval ga je, in ko je napisal odličen sestavek iz Svetega pisma, je dejal: »Tak učenec že lahko nosi čevlje kravjega pastirja. V življenju niso važni čevlji, ampak glava!« To ga je opogumilo in mu dalo moči, da je zastavil vse svoje sile v učenje in hitro nadomestil tisto, kar je zaradi zamude izgubil. Ko je tega učitelja zamenjal starejši, 75-letni duhovnik, je izgubil voditelja. Do Becchijev, od koder je bil Janez, je imel težke predsodke. Rad je ponavljal: »V Becchijih rastejo samo osli!« Ves ugled, ki ga je Janez pridobil pri prejšnjem učitelju, je zdaj izgubil. Za šolske tovariše je spet bil samo kravji pastir iz Becchijev. Janez je bil spet sam, v iskanju duhovnega voditelja, nekoga, ki bi ga razumel, ga podprl in mu bil drugi oče in druga mati. Upal je, da ga bo našel v katerem od tamkajšnjih duhovnikov. Pa se je zmotil. Hodili so sicer po ulici. Janez jih je opazoval, se jim večkrat približal in jih pozdravljal in seveda pričakoval, da se zaustavijo in se z njim kaj pogovorijo. Nič od vsega

tega. Ob tem razočaranju je Janez sklenil, da če bo kdaj duhovnik, bo čisto drugačen od teh duhovnikov, ki se ne znajo pogovarjati s fanti.

In res, ko je postal duhovnik, je postal tak. Uresničil je ta program, ki si ga je zastavil ob doživetju v Castelnuovu. V vsakem trenutku je bil pripravljen sprejeti vsakega fanta, ki se je želel pogovarjati z njim. To so odraščajoči fantje najbolj cenili. Spravil jih je h kruhu, jim priskrbel poklic in bil ob tem predvsem njihov brat, ki jih je razumel in jim bil pravi prijatelj.

Ko se je kot starček don Bosko peljal v Rim, ga je v nekem mestu opazil načelnik postaje. Velel je zaustaviti vlak. Don Boska je povabil na peron, ga objel in pred vsemi zaklical: »Bil sem prazen nič, izgubljenec, brez kruha, brez poklica in brez poti v življenje. Ta mož, don Bosko, mi je dal vse. Če sem to, kar sem, dolgujem samo njemu!«

Ta načelnik železniške postaje ni bil edini, ki se je zahvalil don Bosku za vse v življenju. Koliko je danes na svetu salezijancev! Vsi bi lahko tako vzklikali: hvala ti, don Bosko. In več sto tisoč mladih je danes, ki so v šolah, ki nosijo don Boskovo ime. Ostal je brat odraščajočih, njihov svetovalec in vodnik.

4. SVETNIK KORENITIH ODLOČITEV

CILJI

Povzeti vse, kar je bilo rečenega o Janezu Bosku in je izraženo v geslu, sestavljenem iz imena JANEZ BOSKO. Izzvati mlade k praktičnim sklepom, ki jih bodo naredili in si jih zapisali kot duhovno dediščino tega srečanja.

POTEK

1. Naredimo sestavljanke (znane črke so S, K in O), ob tem se pogovorimo.
2. Preberemo besedilo Tako živi svetnik. Izluščimo sporočilo.

3. Podamo kratko razlago in napotke za osebno razmišljanje na temo *svetnik korenitih odločitev*.
4. Kratak pogovor o konkretni poti k svetosti, ki nam jo priporoča Janez Bosko.

TAKO ŽIVI SVETNIK (AD 2)

Takšne naloge otroci še niso pisali. Nekega dne je prišel katehet in na tablo napisal: »Tako živi svetnik!« Nato je rekel: »Otroci, prosim, največ dve strani, ne več! In kdor bo napisal le pol strani, bo napisal dovolj!«

Otroci so se potili. Nekateri so napihili lica: »Težko!« Drugi so stekali, kako težka naloga, spet drugi so gledali po razredu. Le eden od dečkov je dvignil roko in zelo strumno rekel: »Gospod katehet, vidim, da nihče v skupini nima pojma, kaj naj piše!«

Katehet se je smehljajal. »Ja Maks, kako moreš ziniti kaj takšnega! Vsi smo vendar kristjani. Že tri leta imate verouk. Mar res mislite, da o tem nič ne veste? Ne, dečko moj, tega ti ne verjamem. Veste, kaj je svetnik; in le nekaj stavkov vam je treba napisati, kako živi svetnik ...« Otroci so vtaknili svinčnike in kemične svinčnike v usta – kot da ne vedo, kaj bi z njimi – in začeli premišljevati. Katehet je molčal. Pusti jih, si je mislil, morda se bodo tako prej česa domislili. Pol ure je bila v razredu tišina. Nato je pobral zvezke. »Kdaj boste pregledali zvezke?« je vprašala neka deklica. »Si radovedna, kako ti je uspelo?« je vprašal katehet. »Še kako!« je zavpilo nekaj otrok. »Še danes bom vse pregledal!« je obljubil.

Naslednjega dne je katehet prebral nekatere sestavke: »Svetnik gre v cerkev večkrat na teden, ne le ob nedeljah. Vsako jutro moli svojo jutranjo molitev takoj, ko vstane. Moli tudi pred vsako jedjo in po njej. Vrh tega pazi, da ves dan ne napravi nobenega greha. Toda če veliko moli, ne more grešiti!«

Katehet je zelo resno prebral sestavek. Nato je vprašal: »Je tako prav? Živi svetnik tako? Ali je mogoče na tak način postati svetnik?« Podobno so napisali tudi drugi, zato so bili vsi otroci radovedni, če je

sploh prav. Nazadnje je katehet utihnil. V roke je vzel nek drug zvezek, ga odprl in prebral:

»Svetnik ves dan misli, da mora priti v nebesa. Zato vse naravnava po tem. Dela le to, kar je dovoljeno. Da ne bi storil ničesar, kar je prepovedano, veliko moli. Vse zapovedane dneve gre k sveti maši. Če kdaj greši, gre takoj k spovedi. Velikih grehov svetnik ne počenja. Kdor zagreši smrtne grehe, ni nikakršen svetnik. Zato si je treba najprej prizadevati, da ne bi storil nobenega smrtnega greha. Ogibati se je treba vseh priložnosti, ki vodijo v greh!«

Katehet je spet vprašal: »Živi svetnik tako?« Nekateri otroci so se ob tej nalogi nasmehnili. Katehet je odložil zvezek in vzel list. »Ne mislim, da je vse prav, kar ste napisali, otroci,« je rekel, »poslušajte pa še eno nalogo!«

»Bog želi, da bi vsi ljudje postali svetniki; ker pač želi, da bi vse osrečil. Zaradi tega ne rečemo: hočem postati svetnik, marveč: izpolniti hočem božjo voljo. Kako je treba vsak dan spolnjevati božjo voljo, nam je pokazal Jezus. Bogu se moramo vsak dan zahvaljevati za njegovo človeško ljubezen. Toda zahvala s pomočjo molitve in zahvala s pomočjo maše nista dovolj. Bogu moramo pomagati ljubiti ljudi. Vsakokrat ko nas sreča človek, ga moramo ljubiti, kakor ga ljubi Bog. Tako živi svetnik!«

Katehet je umolknil. Otroci so ga strme gledali. Nato se je neka deklica oglasila in vprašala: »Kdo je napisal to nalogo, gospod katehet?«

Vsi otroci so bili mnenja, da je naloga dobra. Nato so postali radovedni, kdo jo je napisal.

»Jaz sem jo napisal!« je rekel katehet.

KRATKA RAZLAGA (AD 3)

Iz vsega, kar smo o Janezu Bosku slišali in razmišljali, lahko potegnemo nekaj zaključkov:

1. Trdno se odloči (korenita odločitev), da bo šel v šolo, da se oblikuje in doseže poklic, ki si ga želi. To hoče doseči, pa naj ga stane, kar hoče!

2. Že po prvih sanjah se odloči, da bo pomagal drugim, da bo živel za druge. To postane njegov življenjski program. Posveti mu vse sile.
3. Ko se mu sanje ponovijo (star je bil petnajst let), se zavrno odloči, da postane duhovnik, ki bo imel rad odraščajoče in revne fante.

To so tri temeljne odločitve Janezovega življenja v času med desetimi in petnajstim letom.

Dne 24. junija 1855 je don Bosko imel god. V oratoriju je bil velik praznik. Svojim fantom je rekel: »Vsakdo naj napiše na listek, kaj želi od mene. Zagotavljam vam, da bom storil vse, kar bo mogoče, da vam ugodim!«

Ko je don Bosko prebiral prošnje, je našel veliko resnih in zanimivih, veliko pa tudi naivnih in smešnih prošenj. Tako ga je nek fant prosil za 100 kilogramov čokolade, da bi je imel za celo leto. Na listu, ki ga je napisal Dominik Savio, pa je bilo le pet besed: POMAGAJTE MI, DA POSTANEM SVETNIK!

Don Bosko je poklical Dominika k sebi in mu dejal: »Z nasveti ti bom pomagal, da postaneš svetnik:

- Prvič: VESELJE! To, kar te vznemirja, ne prihaja od Boga.
- Drugič: TVOJE DOLŽNOSTI V ŠOLI IN PRI POBOŽNOSTI!
Bodi zavzet v šoli in pri molitvi.
- Tretjič: DELATI DOBRO DRUGIM! Pomagaj prijateljem vedno, četudi te to veliko stane. Vsa svetost je v tem.«

Kako zanimivo: ta tri pravila se čudovito ujemajo s tremi temeljnimi odločitvami, ki smo jih izluščili iz katehez o odraščajočem Janezu Bosku.

**TRIDNEVNICA
PRED DON
BOSKOVIM
PRAZNIKOM**

1. BITI BABICA VNUČKOM IN MATI OTROKOM

Mati Marjeta je v don Boskov oratorij prišla potem, ko je sin Janez resno zbolel. Po okrevanju je zaprosil svojo mater, da bi mu pomagala pri njegovi skrbi za sirote v valdoškem oratoriju. Mati je privolila, vendar pri delu kmalu začela obupovati. Kraje inventarja, uničevanje skrbno negovanega zelenjavnega vrta, nenehno kričanje in hrup, vse to ji je začelo presedati. Odločila se je, da se bo vrnila na deželo. In takrat sta s sinom ob pogledu na križ ostala vsak pri svojem delu. Don Bosko je še naprej skrbel za svoje sirote, mati Marjeta pa mu je pri tem pomagala. V najtežjih trenutkih je prav pogled na križ tisti, ki prinese odrešitev.

Babica lahko pri vnučkih popravi vzgojne napake, narejene pri lastnih otrocih.

Velike družine, ki so jih sestavljali starši, strici in tete in seveda nepogrešljivi stari starši, so bile neizmeren zaklad modrosti, vedenja prednikov in zdrave ukoreninjenosti v domača tla in so dajale prostor za igro, delovno mesto in vsakdanji kruh. Skoraj nič od tega se danes ni ohranilo, temveč smo privolili v drago skomercializirano življenje na vseh ravneh.

Samo po sili razmer včasih vključujemo babice v vzgojo, predvsem kot varuške, takrat ko nam vse druge rešitve odpovedo ali pa so druge rešitve tako zelo drage, da si jih ne moremo privoščiti. Babica pa ima neizmeren dar, da zna svoje vnučke razvajati, kadar sta očka in mamica prezahtevna, da si zna vzeti čas, kot da se ji ne bi na vsem svetu prav nikamor mudilo, ima neizmerno domišljijo, ko pripoveduje dogodke, ki so tako zelo podobni pravljicam, ki jih bere mamica ali jih predvajajo najrazličnejše elektronske naprave. In babica ima take roke, da te nežno objamejo, bolj kot kožuh še tako mehke domače muce. To niso edine odlike, ki jih imajo babice.

Znajo poslušati in sanjati sanje, kot jih sanjajo vnučki. Znajo se igrati veliko bolje, kot se znata očka ali mamica. Vedno pustijo, da

zmagaš, in če jih prosiš, naj igrajo zares, še vedno naredijo kakšno neumno napako, da lahko zmagaš ti. Potem se vedno izgovarjajo, da so stare, pozabljive, da jih muči revma in ne vem kaj še vse. Ko se tako razburijo, da kričijo, veš, da se v srcu smejiš tvoji nevednosti, in prav zato jih je tako dobro jeziti. Vedno ko se hudujejo, imajo na voljo kakšen oguljen stavek, ki je že sto let iz rabe: »Mi včasih nismo imeli elektrike kot vi. Mi smo morali nositi drva in smo zato vedno zapirali vrata, da se ni hladilo. Ko sem bila jaz mlada, ni bilo take zabave in smo morali biti doma. Meni niso nikoli dali žepnine.« In po takem stavku zagotovo sledi kaj dobrega, evro za čokolado. Še marsikaj zanimivega imajo na zalogi naše babice.

Ker danes babicam ne dovolimo, da bi nam pomagale vzgajati otroke, se le-te vozijo sem in tja z mestnimi avtobusi, delajo gnečo v nakupovalnih središčih, molijo za svoje vnučke in otroke. Njihovo pravo bogastvo pa je neuporabljeno. Samo babice imajo lahko enako rade vse svoje vnučke.

Babica lahko iz svojih izkušenj uporabljaja vzgojne prijeme, ki jih je uporabljala pri vzgoji svojih otrok.

Don Boskova mati Marjeta je bila v oratoriju taka babica. Babica, ki je svojo ljubezen lahko razdajala vsem v enaki meri. Morda jo prav zato niso klicali babi, ampak čisto preprosto mama. Če je moral don Bosko skrbeti za tisoč in eno stvar, da je Oratorij funkcioniral, je njegova mati poskrbela za vse ostalo: da je bilo v oratoriju vse na svojem mestu, da so se lepo vedli, molili, se učili tudi takrat, ko so bili sami. Mati Marjeta je kuhala, opominjala in tudi tolažila, ko so priletele bunke, ko so zacvetela kolena, ko so neznanu kam odleteli gumbi s hlač.

Iz don Boskovih pričevanj o njegovi materi imamo zelo jasen uvid, kako je vzgajala njega in oba brata, jim govorila o Bogu, z njimi molila. Prav gotovo vsega tega ni pozabila pri vzgoji otrok v Oratoriju. Zagotovo je tudi njim govorila o veličini Boga, o prostranosti neba in še veliko lepših nebesih, o lepoti Marijine cerkve, ki so jo vsi poznali, in o še večji lepoti Marije v nebeški slavi. Rada je svoje misli zaključce-

vala s stavkom, ki ga poznajo babice: vse to nam je Bog pripravil, ker nas ima resnično rad.

Babica lahko kot modra svetovalka pomaga svojim otrokom pri vzgoji njihovih otrok.

Ko je don Bosko napisal novo knjižico, s katero je skušal učiti in vzgajati ljudi, jo je najprej prebral svoji materi, in če je razumela in pritrdila, da je to dobro in prav, je zagledala luč sveta, sicer se je moral potruditi, da je knjižico napisal na bolj preprost in bolj zanimiv način.

Kadar znanstveniki preučujejo kako novo stvar, kadar raziskovalci preučujejo kakšen pojav, vedno za to delo izberejo posameznika ali skupino, ki je zunaj dogajanja, da je sodba bolj nepristranska, da lahko gleda z varne razdalje. Tudi babice so taki zunanji opazovalci, saj lahko vzgojo in vse dogajanje v družini gledajo malo od zunaj. Ko se staršem mudi ali so prezaposleni, si babice znajo vzeti čas.

2. POISKATI MLADE

Mladi ne pridejo k nam, ampak moramo mi iti k njim in jih najti tam, kjer so. Velikokrat nas pri tem iskanju mladih zadržujejo strahovi in predsodki, včasih celo premajhno zaupanje v Božjo dobroto. Staršem se otroci niso rodili kar tako. Rodili so se, ker so jih starši ljubili in ker so želeli biti ljubljani.

Strah pred neizhojeno potjo.

Ljudje tako radi ostanemo samo pri tistem, kar vidimo in otipamo. Tako je preprosto zato, ker je tam vse znano, vse gotovo. Povprečen človek se samo izjemoma odpravi ven iz tega znanega sveta, in še to najraje po izhojenih in dobro poznanih poteh. Taki izhojeni izhodi so molitev, ljubezen, življenje v dvoje, rojstvo otroka, razglabljanje o temeljnih življenjskih vprašanjih: Kdo smo, od kod prihajamo. Samo redki ljudje so zbrali toliko poguma, da so se v življenju odpravili na neznana pota. Bajeslovni Ikar je želel kot ptič poleteti z otoka na celi-

no, prav tako sta brata Wright to hotela narediti z motorjem, našemu Rusjanu je takšen let uspel na razdalji nekaj deset metrov. In vendar so vsi vedeli, da je to začetek nove, doslej še neprehojene poti. In danes, komaj sto let po tem velikem dogodku, letimo brez slehernih predsodkov.

Koliko strahov, velikih pričakovanj, skritih načrtov, vprašanj in dilem se poraja, ko otrok prihaja na svet. In vse se zgostijo v otročička, ki zagleda luč sveta in v silnem hrepenenju novega zajoka v ta svet. Otrok nam je dan, da začnemo kot starši hoditi po novi še neizhojeni poti, da začnemo delati prve majhne vzgojne prelete, da bi nekoč poleteli kot pravi strokovnjaki.

Učiti se moramo in hoditi po poti tveganja na vseh področjih. Ni dovolj, da jim damo hrano in jim kupimo, kar potrebujejo, jih vozimo na prostočasne in zunajšolske aktivnosti, jim poiščemo dobre inštruktorje, jim ne dovolimo sedeti pred računalnikom cele ure, ampak jih moramo imeti radi in jim posvetiti tudi svoj čas, svojo ljubezen, pohvalne besede, prijazne poglede in sto drugih stvari, ki jih ni moč zapisati. Samo pomislite, kaj vse je tisto, kar očke vašega otroka pričakujejo od vas; kako v njih ugaša plamen, pa se kasneje ponovno prižiga.

Ne ustavimo se pri prvem uspehu in prav tako ne obupajmo pri prvem neuspehu. Uspehi in neuspehi morajo prihajati, dovolimo jim, da tudi odhajajo.

Vzgojitelji, ki to zares hočejo biti, se ne zadovoljijo s tem, da otroci pridejo v njihovo ustanovo, ampak gredo sami tja, kjer otroci so, in jih pripeljejo v svojo ustanovo.

Janez Bosko je že kot otrok prišel do spoznanja, da je treba iti med vrstnike in jim pomagati, da bi postali dobri. »Ne s pestmi, ampak z dobroto si boš pridobil njihova srca in jih naredil za svoje prijatelje,« mu je bilo povedano v skrivnostnih sanjah. Čeprav je kdaj prišel domov z buškami ali s krvavim nosom, ni odnehal. Kot mlad duhovnik je obiskoval zapore, zahajal na ulice, kjer je poslušal mlade, se pogovarjal z njimi in jih vabil na nedeljsko razvedrilo v svoj

oratorij. Želim biti župnik za tiste, ki ne pripadajo nobeni župniji, je utemeljeval svoje zavzemanje za zapuščeno mladino.

Kolikokrat v svojem življenju smo kapitulirali v iskanju mladih? Bodo že prišli, saj vedo, kje smo, smo se izgovarjali. Posedanje, popivanje in razgrajanje po parkih, zbiranje v hrupnih zabaviščih nam gre na živce in prebuja zgražanje. Poklicali bi nadnje policiste, a smo raje opazovali zadevo z varne razdalje. Biti vzgojitelj pa pomeni stopiti k mladim, postati njihov prijatelj.

Skoraj vedno pa naredimo nov korak na poti k znanemu. Zelo redki so, ki jim je bila dana milost, da so naredili korak ali celo skok k neznanemu. Savel je naredil tak korak na poti k Jezusu, potem ko ga v videnju na poti v Damask le-ta vpraša: »Savel, zakaj me preganjaš?« Jezus ne protestira proti očitni krivici, ki se mu godi zaradi Savlovega preganjanja, temveč Savla, velikega razumarja, vprašuje po razlogih, zaradi katerih preganja Jezusove učence. A Savel ne najde nobenega pametnega odgovora na tako zelo preprosto vprašanje.

Ali ne vprašujejo tudi nas pogledi prek TV ekrana nekje iz Somalije, iz Sudana, iz Iraka in tudi iz Slovenije: Zakaj ne naredite nič, da bi tudi mi živeli spodobno življenje, kot ga živite vi? Smo mi krivi, da so nas imeli naši starši tako radi, da smo se rodili v Iranu, Iraku, na Sumatri in ne v tvojem kraju? Zakaj me nimaš rad?

In prav slednje vprašanje je tisto, ki nas podobno kot don Boska požene na ulice in v neznano, da k sebi pripeljemo otroke, ki so na svoji poti zašli, da se srečamo s starši, ki jim je upadel pogum, da zopojemo vzgojno pesem, tako samoumevno, kot v naš CD predvajalnik vtaknemo plošček in si zavrtimo našo najljubšo pesem. Tako lahko je imeti rad na daljavo in tako težko je imeti rad tiste, ki so nam blizu. Prav zaradi tega smo raje vzgojitelji v vrtcih, učitelji v šolah, pedagogi v raznih vzgojnih ustanovah, celo prostovoljci v vzgojnih društvih kot pa vzgojitelji na svojem domu.

Ko smo našli otroke, smo šele začeli svojo vzgojno pot.

Prav tedaj, ko smo našli otroke, jih pripeljali v svoj dom, smo postali pravi vzgojitelji. Ko nam Bog nakloni svojo milost in nam zaupa

otroke v nego in vzgojo, ko nam Bog prek socialnih ustanov zaupa izgubljenega otroka, ko nas po Božji previdnosti najdejo otroci, ki ne vedo, kam, se pri nas začne pot po neznanem. Če smo doslej Boga prosili, naj pomaga izgubljenim otrokom, moramo sedaj začeti moliti zase, da nam bo naklanjal potrebno ljubezen, da bo brzdal naše nerazpoloženje, da bo krotil naš značaj, da bo utrjeval našo voljo in doslednost, da bomo dobri, Bogu všečni vzgojitelji.

Bog daj meni kot očetu, materi, vzgojitelju, učitelju ali varuški ti-sto veliko mero ljubezni, da bom k otrokom pristopal kot k osebam, ki so vredni mojega truda in ob katerih bom tudi sam zorel.

3. VNAŠATI DON BOSKOV VZGOJNI SLOG V OKOLJE

Nenehno smo v skušnjavi, da bi delali toliko, kot delajo drugi, da se ne bi zavzeli na polno, ampak z rezervo, da bi delali toliko, da se ne utrudimo preveč, saj energijo potrebujemo za družino, otroke, službo, hobije, za prijatelje in še za nešteto drugih pomembnih stvari, kot so nakupovanje, jutranji odmerek časopisa, večerni TV dnevnik, spremljanje športa.

Množica vzgojnih sistemov.

Lahko don Bosku, ko so v njegovem času poznali en sam vzgojni slog, ki ga on imenuje represivni. Sam pa uvaja novega, ki mu nade-ne naziv preventivni. Pogosto se zalotimo pri mislih, da bomo vzgajali tako, kot smo bili vzgajani sami, saj je iz nas nekaj nastalo. Če nismo privrženci take odločitve, je logična nasprotna, namreč da nikakor ne bomo vzgajali, kot so vzgajali nas, saj smo morali veliko pretrpeti, česar ne želimo svojim otrokom. Svoje otroke bomo vzgajali čisto drugače.

Kaj pa, če sta ena in druga odločitev napačni in bi bilo prav, da se ne bi učili ne na svojih dobrih ne na svojih slabih izkušnjah, ampak

na dobrem sistemu, ki ga lahko preverjamo s svojimi vzgojnimi izkušnjami. Vsem, ki smo blizu don Boskovemu razmišljanju in delovanju, bi bilo smiselno reči: »Zakaj bi poizkušali z raznimi vzgojnimi slogi, če pa poznamo don Boskovega, ki za nameček odlično deluje.«

Poznana je zgodba o don Boskovem biretu na mizi v učilnici in resnem delu mladih, ki so bili prepričani, da jih prek bireta gleda don Bosko sam, da je navzoč med njimi, čeprav ga ni v učilnici, morda niti v Oratoriju ne. Vedeli so, da jih ima resnično rad in da vse dela zanje in samo zaradi njih. Kako lahko tako dobroto zavržeš in se ji izneveriš. Fantje so vedeli, da jih ima don Bosko rad, in on je vedel, da mu fantje to ljubezen vračajo. Oboji so vedeli, da njegovo delo blagoslavlja Bog po Marijinih rokah. (Podobno pričevanje smo slišali iz ust don Pierinovih fantov – ozdravljenecv.)

Ko si mi izprašujemo svojo vzgojno vest, bi se moral vsakdo redno vprašati, ali ima resnično rad svoje otroke ali pa je z njimi, ker so mu v ponos ali ker ne more pobegniti od njih. Pri tem je lahko v veliko pomoč zavest, da mi je otroke zaupal Bog, da sem dolžan skrbeti zanje, saj mi je zaupano vzgojno poslanstvo. Don Bosko od svojih vzgojiteljev pričakuje več kot samo njihovo navzočnost.

Don Boskov vzgojni slog je biti oče in mati svojim varovancem v valdoškem oratoriju.

Don Bosko jim kot oče išče kruha.

Don Bosko jih kot mati posluša v pogovorih, pri spovedi.

Don Bosko jih kot oče bodri pri učenju in pri igri.

Don Bosko se kot mati veseli njihovega napredovanja in rasti.

Don Bosko je kot oče ponosen na uspehe svojih mladih.

Don Bosko je kot mati srečen, ko se med seboj razumejo in si prizadevajo za prijateljstvo z Bogom.

Don Bosko jih kot oče poučuje, kako naj ravnajo s svojim življenjem.

Don Bosko jim kot mati na uho šepeta nežne besede spodbude.

Don Bosko kot oče od njih pričakuje resno prizadevanje in doslednost.

Don Bosko jih kot mati varuje pred vsem slabim.

Don Bosko kot oče ponosno stopa med svojimi godbeniki.

Don Bosko se kot mati hudomušno nasmiha dovtipom na gledališkem odru.

Don Bosko se kot oče in mati veseli velikega dela, ki se ga je Marija namenila narediti po njegovih rokah.

Povezovanje staršev in zavzemanje za kvaliteto družinskega življenja.

Mož in žena, oče in mati sta prav tako poklicana k nenehnemu medsebojnemu opominjanju in dogovarjanju, kaj in kako je najbolje zanju in za njune otroke. Voz gre veliko počasneje in z veliko več muke, če vsak vleče malo drugam in malo drugače. Samo z medsebojnim dogovarjanjem, sklepanjem kompromisov, z molitvijo drug za drugega in blagoslavljanjem drug drugega bo tudi Bog blagoslovil prizadevanje za vzgojo in bolj kvalitetno življenje v družini.

Tako kot oče in mati nista sama, tudi don Bosko vsega tega dela ni zmožni sam. Nenehno je moral oblikovati svoje sodelavce. Don Boskov slog, ki je popolnoma razumljiv, ki pa je tudi docela duhoven, ni samo za naš ozek krog, temveč za vsakogar in za vsako okolje. Od nas vzgojiteljev zahteva, da prisluhnemo fantom in dekletom, ki jih vzgajamo, da jih poslušamo da jim damo slišati tudi sebe. Otrok ne primerjamo med seboj in jih ne ocenjujemo po kvalitetah, ki kaj veljajo na trgu, pa naj bodo to šolske ocene, pridnost ali podredljivost, umetniški ali športni dosežki, lepota ali milina. Otroka sprejemamo zaradi njega samega, zaradi tega, ker je, ker nam ga je Bog poslal na našo pot takega, kot je: lep ali grd, umazan, urejen, raztrgan, z ušesi, ki slišijo samo takrat, ko to ni potrebno, z jezikom, ki nikoli ne miruje. Če bomo imeli radi te otroke, potem nam bodo dali svoje srce, da se bo ob njihovem tudi naše razširilo do neskončnih meja in bo zmožno ljubiti slehernega še tako zanemarjenega otroka in v njem videti Božjo dobroto, podarjeno meni in vsemu svetu.

ROŽNI VENEK Z DON BOSKOM

z mladimi in za mlade

ROŽNI VENEC

 Pesem

Duhovnik

V imenu Očeta in Sina ... Amen.

Gospod z vami ... In s tvojim Duhom.

- Želim vam, da bi bili v teh trenutkih resnično v molitvi povezani med seboj in z Gospodom.
- Vsak dan nam prinaša toliko novega. Z veseljem ali z bolečino mislimo na srečanja, na doživetja, na vse lepo in tudi na vse težko, kar se je dogodilo skozi dan.
- Danes bi radi molili za starše, otroke in mladostnike. Da bi med njimi vladala ljubezen, razumevanje in odpuščanje.
- Pri molitvi pa naj nam pomaga oče in učitelj mladine sveti Janez Bosko.

 Aleluja

Duhovnik

Prisluhnimo edinemu evangeljskemu odlomku, ki govori o Jezusovih najstniških letih. Zapisal ga je evangelist Luka:

- *Ko je Jezus dopolnil dvanajst let, so po praznični navadi šli v Jeruzalem. Po končanih prazničnih dneh je deček Jezus ostal v Jeruzalemu in njegovi starši tega niso opazili; misleč, da je pri družini, so šli dan hoda ter ga iskali med sorodniki in znanci. In ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju, ko je sedel sredi učiteljev in jih poslušal ter povpraševal. Ko so ga starši zagledali, so se zavzeli in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama to storil? Tvoj oče in jaz sva te žalostna iska-*

la.« In rekel jima je: »Kaj sta me iskala? Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega očeta?« Toda nista razumela besed, ki jima jih je rekel. In njegova mati je vse te besede ohranila v svojem srcu ter jih premišljevala. (Lk 2,42–51)

1. DESETKA

Fant

Sestra sme vse, jaz pa ničesar. Kupi si, kar hoče; gre, kamor hoče; dela, kar hoče ..., mene pa bi najraje doma zaprli v ječo. Hočejo, da bi delal, kar se njim zljubi. Včasih bi najraje kar pobegnil od doma ... ni važno, kam, samo da bi se rešil te ječe!

Oče

Ko bi najin sin vedel, kako sva v skrbeh zanj. Ko bi vedel, da ga imava prav tako rada kot sestro. Ko bi vedel, da mu želiva samo dobro. Tako čudno se obnaša zadnje čase! Vedno nama kaj oporeka. Nikoli nimava prav. Zdi se mi, kot da bi se več ne poznali med seboj, kot da bi bili tujci v eni hiši.

Janez Bosko

*Preljubi moji otroci v Jezusu Kristusu!
Naj sem blizu ali daleč, vedno mislim na vas.
To, dragi moji, da sem daleč od vas, me teži.
To, da vas ne vidim in ne slišim,
mi povzroča skrbi, ki si jih ne morete predstavljati.
To so besede človeka, ki vas iskreno ljubi v Jezusu Kristusu
in čuti dolžnost, da vam govori odkrito kakor oče.*

Duhovnik

Prosimo nebeškega Očeta, da bi starši poslušali svoje otroke, jim odpuščali, imeli zanje čas in da bi jih zares ljubili.

Molivca

Oče naš, ki si v nebesih – Zdrava Marija – Slava Očetu

2. DESETKA

Dekle

Včeraj so mi zopet pokvarili dan. Hotela sem v kino, pa o tem oče in mama nista hotela slišati niti besede. »Najprej šola, potem vse drugo!« mi je začel pridigati oče. Vedela sem, kako se bo nadaljevalo. Zato sem jih pustila same pri kosilu in se zaprla v svojo sobo.

Mama

Le kaj je z najino hčerjo? Vedno nekaj godrnja. Danes pa – sploh ne vem, zakaj je tako slabe volje. Nisva je pustila v kino, res je. Toda v šoli ji gre precej težko, pa tudi film ni kaj prida.

Janez Bosko

*Preljubi moji otroci v Jezusu Kristusu!
Vi ste vse moje veselje in moja tolažba.
Vse bi dal, da bi si pridobil vaša srca in jih tako daroval Gospodu.
Eno samo željo imam, to,
da bi vas videl srečne tukaj na zemlji in v večnosti.
Vsega sem se vam posvetil;
celo svoje življenje sem pripravljen dati za vas.*

Duhovnik

Prosimo za mladostnike, da bi razumeli starševsko zaskrbljenost za otroke in se vselej odločali za pot, ki jih bo resnično osrečevala in privedla v nebesa.

Molivca

Oče naš, ki si v nebesih – Zdrava Marija – Slava Očetu

3. DESETKA

Fant

Vedno imajo vsi drugi prav, samo jaz ne. Delati moram vse tisto in samo tisto, kar mislita oče in mama, da je prav. Danes samo zato nisem smel na igrišče, ker je prišla teta na obisk. Smešno! Saj bi lahko ostala doma s svojim večnim vpraševanjem, kako mi gre v šoli. Le kaj jo briga moja šola!

Oče

Ta najin sin! Ne razumeva ga več. Zdelo se nama je, da bi teto najraje napodil. Tako trmast je in samosvoj! Samo okoli bi hodil, brcal žogo ... za delo doma, za naju in za sorodnike se pa še zmeni ne.

Janez Bosko

*Preljubi moji otroci v Jezusu Kristusu!
Bogu sem obljubil, da bom do zadnjega diha živel za vas.
Moji dragi fantje, ljubim vas iz vsega srca.
Dovolj je, da vem, da ste mladi, pa vas imam že rad.
Težko boste našli koga, ki vas ljubi v Kristusu bolj od mene
in ki vam bolj kot jaz želi srečo.*

Duhovnik

Prosimo za vse mlade, da bi se v letih odraščanja zavzeto in odgovorno pripravljali na življenje, na poklic in Kristusa sprejeli za svojega življenjskega sopotnika.

Molivca

Oče naš, ki si v nebesih – Zdrava Marija – Slava Očetu

4. DESETKA**Dekle**

Pred nekaj dnevi mi je mami obljubila, da bova šli v trgovino, da si kupim nove čevlje. Pa še do danes ni našla časa za to. Ko pride iz službe domov, ima kar naprej še neko delo in vedno znova ji zmanjka časa.

Mama

Že nekaj časa me hčerka nadleguje s tem, kar sem ji obljubila. Pa kaj, ko ni nikoli pravega časa. Vedno znova me čaka toliko dela. Saj bi rada šla tudi sama malo po trgovinah, toda odkar so v službi zvišali normo, imam dela čez glavo.

Janez Bosko

*Preljubi moji otroci v Jezusu Kristusu!
Naj vam kar povem, in nihče ne bo užaljen: vsi ste falotje.*

*Trdim in ponavljam, vsega ste me oropali.
Prevzeli ste me s svojo predanostjo in s svojo ljubeznijo.
Ostalo mi je samo še to ubogo srce; zdaj ste se polastili še tega
in ostalo mi ni nič drugega kot živa želja, da bi vas ljubil v Gospodu,
da bi vam storil kaj dobrega in da bi rešil vaše duše.*

Duhovnik

Prosimo Gospoda za vse tiste starše, ki jim je vse drugo bolj pomembno kot biti z družino in otroki, da bi dojali, kako pomembno je pristno družinsko življenje.

Molivca

Oče naš, ki si v nebesih – Zdrava Marija – Slava Očetu

5. DESETKA

Fant

Zgodil se je pravi čudež. Med počitnicami smo šli smučat. En cel teden! Končno se mi je izpolnila ta velika želja. To smo drveli po snegu in drug drugega občudovali pri padcih! Navsezadnje vidim, da sta moj oče in mama še kar v redu.

Oče

Lepo smo se imeli, res je. Ves teden smo preživeli skupaj. Ampak ta najina otroka! Niti hvala nama ne rečeta. Zdi se jima, kot da je bilo to samo po sebi umevno. Pa vendar, en teden takih počitnic, to ni kar tako!

Janez Bosko

*Preljubi moji otroci v Jezusu Kristusu!
Veste, kaj želim od vas, jaz, ki sem za vas potrošil vse svoje življenje?
Nič drugega kot to, da bi se vrnili srečni časi:
časi prisrčnosti in krščanske zaupljivosti,
časi razumevanja in potrpežljivosti drug do drugega,
časi odprtih src v preproščini in skromnosti,
časi ljubezni in resnične veselosti za vse.*

*Potolažite me, prosim, in dajte mi upanje z obljubo,
da boste naredili vse, kar želim v blagor vaših duš.
Vse vas pričakujem v nebesih.*

Duhovnik

Prosimo Gospoda za vse tiste otroke in mladostnike, ki nimajo nikogar, ki bi jih imel zares rad, da bi vendarle v življenju srečali koga, ob katerem bi zaslutili, da so sprejeti in ljubljani.

Molivca

Oče naš, ki si v nebesih – Zdrava Marija – Slava Očetu

Pesem

Duhovnik

Prosimo Jezusa Kristusa, da bi se ob podobi dobrega pastirja navduševali za življenje iz ljubezni, in skupaj vzklikajmo: *Jezus, usliši nas!*

Vsi: Jezus, usliši nas!

(Berejo izmenjaje.)

Oče: Jezus, Dobri pastir, naj ljubimo s tvojo ljubeznijo.

Mati: Jezus, Dobri pastir, naj bo naše življenje znamenje tvoje božje ljubezni.

Fant: Jezus, Dobri pastir, naj postanemo za vse, ki so obupani, kruh odrešenja.

Dekle: Jezus, Dobri pastir, naj bomo nosilci tvoje dobrote.

Prvi molivec: Jezus, dobri pastir, nauči nas ljubiti, ne da bi čakali na povračilo.

Drugi molivec: Jezus, Dobri pastir, nauči nas živeti za srečo drugih.

Tretji molivec: Jezus, Dobri pastir, nauči nas živeti v veselem darovanju.

Janez Bosko: Jezus, Dobri pastir, nauči nas pozabiti nase in daj nam svoje ljubezni.

Duhovnik: Nebeški Oče, ti si spodbudil svetega Janeza Boska, naj se s srcem očeta in učitelja posveti reševanju mladih. Daj nam, da ga bomo posnemali v apostolski gorečnosti in da bomo na njegovo priprošnjo tudi mi vidna znamenja tvoje ljubezni in dobrote. Usliši našo molitev, s katero se priporočamo očetu in učitelju mladih:

Vsi: *Sveti Janez Bosko!
Poslušen Svetemu Duhu
si postal oče in učitelj mladine,
vsem nam pa si izročil zaklad ljubezni
do malih in ubogih, predvsem mladih.
Pomagaj nam, da bomo tudi mi
znamenje in nosilci Božje ljubezni mladini.
Navdihuj nas,
da bomo svoje srce oblikovali po srcu Kristusa, Dobrega pastirja.
Izprosi nam srčno dobroto, vztrajnost pri delu,
modrost pri presojanju, pogum v pričevanju,
velikodušnost v apostolskem delu,
ljubezen do Evharistije in Marije!
Nakloni nam milost,
da bomo zvesti poklicu, ki nam ga je Gospod namenil.
Daj, da bomo pod Marijinim vodstvom
družno mladi in odrasli veselo stopali po poti,
ki vodi k Ljubezni. Amen.*

 Pesem

Blagoslov

**NEDELJSKA
BOŽJA BESEDA
Z MISLIMI
SV. JANEZA
BOSKA**

2. 12. 2012

1. ADVENTNA NEDELJA

»Ko se bo to začelo dogajati, se vzravnajte in vzdignite glave, kajti vaše odrešenje se približuje.« (Lk 21,28)

Evangeljski odlomek te nedelje zelo konkretno govori o poslednji sodbi in tako je tudi prav, saj ime advent, prihod, pomeni tudi kaj drugega kot samo pričakovanje spominskega dne Jezusovega rojstva in pripravo nanj. Gre tudi za pripravo na poslednjo sodbo. Vedno moramo biti pripravljeni in čuječni.

Tudi don Bosko je pravil: *»Imaš samo eno dušo: če jo rešiš, je vse rešeno; če jo pogubiš, je izgubljeno vse.«*

Naj bo začetek adventa za vsakega izmed nas priložnost, da se pripravimo na Njegov prihod.

9. 12. 2012

2. ADVENTNA NEDELJA, BREZMADEŽNA

Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu.« (Lk 1,30)

Po angelu je bila Marija deležna Božjega dotika, dotika Njegove ljubezni. Seveda se je ustrašila, vendar je imela veliko zaupanje v Božji načrt. Tako kot Mariji tudi nam Bog pravi: *Ne boj se*. Nas je strah? Zakaj bi nas bilo? V nebesih imamo veliko priprošnjico, mater Marijo, ki

prosi za nas. Don Bosko nam o njej pravi: *»Marija želi, da vanjo stavimo vse svoje zaupanje.«* Don Bosko bo že vedel, saj je svoje prošnje in zaupanje vedno polagal vanjo, ki ga ni nikoli razočarala. Posnemajmo ga in se priporočajmo Mariji.

16. 12. 2012

3. ADVENTNA NEDELJA

»Kdor ima dve suknji, naj ju deli s tistim, ki nima nobene, in kdor ima živež, naj stori enako.« (Lk 3,11)

Današnje berilo je vzeto iz Pisma Filipljanom, v katerem nas apostol Pavel spodbuja k pravemu veselju. Pravo veselje prihaja od Jezusa in v nas ostaja tudi v težkih preizkušnjah našega življenja. Kako ga doseči? V evangelijskem odlomku nam pri tem pomaga Janez Krstnik, ki pravi, da je veselje v našem odnosu ljubezni do bratov in sester, v zastojnosti in deljenju z drugimi.

Tudi don Bosko nas spodbuja: *»Kako prijeten zemeljski raj bi bila naša hiša, če bi se vsi potrudili prenašati drug drugega, si pomagati, odpustiti, in bi pustili, da vlada ljubezen.«*

23. 12. 2012

4. ADVENTNA NEDELJA

»In je na ves glas vzkliknila in rekla: »Blagoslovljena ti med ženami, in blagoslovljen sad tvojega telesa!« (Lk 1,42)

V današnjem evangelijskem odlomku najdemo besede, na katerih temelji molitev zdravamarija. *»Blagoslovljena ti med ženami, in blagoslovljen sad tvojega telesa!«* Zares je blagoslovljena. Pod srcem nosi otroka, ki združuje v sebi vse čase, vanj se stekajo vsa hrepenenja, v njem se udejanjajo vsa preroštva in izpolnjujejo vsa upanja.

Pogosto molimo molitev zdravamarija, pa sploh ne vemo, kaj izgovarjamo. Don Bosko nas spodbuja: *»Ko bi vedeli, kako pomembna je ta pobožnost; ne bi je opustili za vse zlato sveta.«* In spet drugje pravi: *»Zaupajte v Marijo in boste videli, kaj so čudeži!«*

30. 12. 2012

SVETA DRUŽINA

»In vsi, ki so ga slišali, so bili iz sebe nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori.« (Lk 2,47)

Današnja nedelja je posvečena tako Sveti Družini kot tudi našim družinam. V evangelijskem odlomku jo je Jezus svojima staršema kar malo zagodel, ko je ostal v templju, vendar je že tam dal jasno vedeti, da mora biti v tem, kar je njegovega Očeta. Že kot dvanajstleten fant je oznanjal Božje kraljestvo. Jožef in Marija, ki sta ga zaskrbljena iskala, nista razumela vsega.

Tudi mi se včasih ne razumemo med sabo. Vseeno pa si želimo, da bi v naših odnosih vladala ljubezen.

Don Bosko nam pravi: *»Kjer kraljuje ljubezen, tam je tudi sreča doma.«* Prizadevajmo so, da bi tudi v naših družinah kraljevala ljubezen.

6. 1. 2013

GOSPODOVO RAZGLAŠENJE

»Ko so zagledali zvezdo, so se silno razveselili.« (Mt 2,10)

Modri, ki so iskali Jezusa, so sledili zvezdi, ki je šla pred njimi. Vodila jih je vse do hlevčka, kjer so zagledali pravo zvezdo. Ta zvezda je Dete samo. Trije modri so iskali Jezusa, kar kaže na njihovo srce, ki je bilo sposobno videti in uzreti Božje znamenje in ne nazadnje Boga samega. Jezus sam jih je pripeljal k sebi, on je bil njihov vodnik.

Don Bosko nam pravi: *»Jezus naj bo vedno tvoj učitelj, voditelj in vzornik.«* Pustimo mu, da nas vodi, da nas uči.

13. 1. 2013

JEZUSOV KRST

»Jaz vas krščujem v vodi, pride pa močnejši od mene, on vas bo krstil v Svetem Duhu in ognju.« (Lk 3,16)

Janez Krstnik, zadnji od prerokov stare zaveze, krščuje in pridiga. Pridiga odločno, je prerok, ki bo pokazal Odrešenika. Zaveda se svoje

majhnosti in se želi ob Jezusovem prihodu postaviti v vlogo krščenca, vendar mu Jezus tega ne dovoli. Janez Krstnik krsti Jezusa. In nadenj pride Sveti Duh in iz nebes se zasliši glas: »Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.«

Tudi don Bosko je imel takšno veselje nad svojimi mladimi. O njih je pravil: »*Od mladih ne zahtevam drugega kot to, da so dobri in vedno veseli.*«

20. 1. 2013

2. NEDELJA MED LETOM

»Tako je Jezus v galilejski Kani naredil prvo od znamenj in razodel svoje veličastvo.« (Jn 2,11)

Jezusov prvi čudež in začetek njegovega javnega delovanja se je začel na svatbi. Na svatbi je bila tudi njegova mati Marija, ki ga je postavila pred dejstvo, da jim je zmanjkalo vina, in ga tako pozvala, naj naredi prvo znamenje – čudež. Popolnoma mu je zaupala, zato je tudi naročila strežnikom, naj naredijo, kar koli jim bo njen sin naročil. Šest kamnitih vrčev, ki so prazni, prikazuje izpraznjeno duhovnost, duhovno sušo, hkrati pa so znamenje duše, ki jo bo Jezus prenovil. Ponovno ima pomembno vlogo Marija, ki je povzročila iskrico, da je ogenj zagorel, da se je zgodil čudež.

Don Bosko nam pravi: »Vse dobrote, ki smo jih prejeli od Gospoda, smo prejeli po Mariji ... *Skoraj se ne moremo približati Jezusu, če ne po posredovanju Marije.*«

27. 1. 2013

3. NEDELJA MED LETOM - NEDELJA SVETEGA PISMA

»Oči vseh v shodnici so bile uprte vanj. »Danes se je to Pismo izpolnilo, kakor ste slišali.« (Lk 4,20–21)

Evangelist Luka v današnjem evangeliju piše o tem, kako je Jezus učil v Galileji in v Nazaretu. Vodil ga je isti Duh, ki vodi kristjane še danes.

Zbranim je oznanil, da je on tisti, o katerem piše v knjigi, da je on tisti, ki bo ozdravljaj slepe in reševal uboge.

Don Bosko je z molitvijo in zaupanjem v Božjo previdnost reševal uboge mlade. Pravi nam: »Bog je, ki deluje; mi ga moramo prositi, *naj nas po svoji dobroti vključi v svoje svete načrte.*« Koliko se mi pustimo vključevati v Njegove načrte?

3. 2. 2013

4. NEDELJA MED LETOM

»On pa je šel sredi med njimi in je hodil dalje.« (Lk 4,30)

Jezus, ki je oznanjal v shodnici, je s svojimi besedami razjezil zbrane in hoteli so ga vreči v prepad. Grozili so Božjemu Sinu, on pa je vdan v voljo svojega Očeta in gre dalje. Njegova ura še ni prišla. Jezus zaupa v načrt svojega Očeta.

Don Bosko nam pravi: *»Nič naj te ne vznemirja: kdor ima Boga, ima vse!«* Zaupanje v Boga bo naša moč tudi v najtežjih situacijah.

10. 2. 2013

5. NEDELJA MED LETOM

»Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: ›Odrini na globoko in vrzite mreže za lov!‹« (Lk 5,4)

Simon je s svojimi tovariši lovil ribe vso noč in ni ujel ničesar. Kljub temu da je bil v lovljenju rib strokovnjak, je prisluhnil Jezusu ter na njegovo besedo ponovno vrgel mreže in ujel mnogo rib. Takoj je prepoznal svojo majhnost in nebogljenost. Jezus pa ga je pomiril z besedami: *»Ne boj se! Odslej boš lovil ljudi.«* Simon Peter je pustil vse in mu sledil.

Don Bosko nam pravi: *»Kolikor koli nas že stane Bog, še vedno je poceni.«*

Tudi mi smo povabljeni, da kaj pustimo za sabo, se čemu odpovemo in sledimo Bogu. Nagrada bo neprecenljiva.

17. 2. 2013

1. POSTNA NEDELJA

»Jezus se je vrnil od Jordana poln Svetega Duha in Duh ga je vodil štirideset dni po puščavi.« (Lk 4,1)

Postni čas začnemo z odlomkom, v katerem hudič skuša Jezusa. Poizkusi kar trikrat. Jezus ni samo Božji Sin, je tudi človek in v skušnjavah nam je hotel biti podoben. Skušnjave je premagal z močjo Božje besede.

Don Bosko pravi: *»Hudobni duh se boji veselih ljudi.«* In to pravo veselje prihaja od Boga.

Vsaka skušnjava lahko za nas pomeni priložnost, da se porodi notranje veselje, ki nam bo pomagalo, da se izognemo ali upremo slabemu.

24. 2. 2013

2. POSTNA NEDELJA

»Iz oblaka se je zaslíhal glas: ›Ta je moj Sin, moj Izvoljenec, njega poslušajte!« (Lk 9,35)

Jezusova spremenitev na gori. Umaknil se je od vsega trušča, na samo, s svojimi najbližjimi učenci. Ko mu Peter predlaga, da bi ostali kar tam, se zaslíši glas Očeta. Naroča jim, naj poslušajo Jezusa, naj sledijo njemu, saj je on Božji Sin.

Don Bosko nam pravi: *»Kdor je v Božji milosti, zvečer mirno zaspi; prav nič ga ne skrbi, kako bo z njim.«*

Tako nas Božja beseda in don Bosko vabita, naj poslušamo Njega, ki je naša luč in naša rešitev, in mu prepustimo svoje življenje.

3. 3. 2013

3. POSTNA NEDELJA

»Gospod, pústi jo še letos, da jo okopljem in pognojim. Morda bo naposled obrodila sad.« (Lk 13,8–9)

V današnjem evangeljskem odlomku je Jezus zbrane pozval, naj se

spreobrnejo, potem pa jim je povedal priliko o nerodovitni smokvi. S to priliko nas hoče spomniti, naj postni čas, ki je še pred nami, preživimo koristno. Je povabilo za vse nas, da se spreobrnemo, da dobro izkoristimo čas, ki nam ga daje Gospod.

Don Bosko pravi: *»V vsakem mladem, še tako zapuščenem, je točka, dovezetna za dobro.«*

Če smo pozorni na to, kar je v bližnjih dobrega, jim lahko s tem pomagamo, da premagajo tisto, kar jih na poti svetosti ovira.

10. 3. 2013

4. POSTNA NEDELJA

»Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden. ›In začeli so se veseliti.« (Lk 15,24)

Priliko o izgubljenem sinu smo slišali že nešteto krat, a nas vedno močno nagovarja. Govori o očetovi brezpogojni ljubezni, ki svojemu otroku odpušča vse slabo. Tako je z Očetom v nebesih, ki nas ljubi in nam odpušča, hkrati pa nam daje zgled, naj tako delamo tudi sami. Če nam Bog daje vse to, smo tudi mi dolžni, da enako delamo drug drugemu.

Don Bosko nam pravi: *»V obsojanju bodite počasni.«* Kako hitro se nam zgodi ravno nasprotno. Poskrbimo, da bomo v bližnjem iskali samo dobro.

17. 3. 2013

5. POSTNA NEDELJA

»In Jezus ji je dejal: ›Tudi jaz te ne obsojam. Pojdi in odslej ne greši več!« (Jn 8,11b)

Peta postna nedelja nas sooči z dejstvom, da smo vsi grešniki. Množici, ki namerava kamenjati prešuštnico, Jezus reče, naj tisti, ki je brez greha, prvi vrže kamen. Nihče ne vrže kamna. Zakaj? Ker ni nihče brez greha. Jezus nam želi povedati, naj grešniki ne obsojajo grešnikov. Nismo mi razsodniki in nimamo pravice povzdigovati se nad druge.

Don Bosko nam pravi: *»V odnosu do Boga naj te vodi vera, v odnosu do bližnjega ljubezen, v odnosu do tebe samega pa ponižnost.«*

24. 3. 2013

CVETNA NEDELJA

»Blagoslovljen kralj, ki prihaja v Gospodovem imenu!« (Lk 19, 38)

Jezus prihaja v Jeruzalem, kjer ga ljudje z navdušenjem pozdravijo. Nato sledi zadnja večerja, Oljska gora, obsodba, križev pot in vstajenjsko jutro ... Podobni vzponi in padci so tudi v našem življenju, ne moremo mimo njih. Zavedati se moramo, da pride vstajenjsko jutro samo preko križa in trpljenja. In za to pot se moramo odločiti sami.

Don Bosko nam pravi: *»Če nočeš s Kristusom trpeti tu na zemlji, ne boš mogel z njim uživati v nebesih.«*

31. 3. 2013

VELIKA NOČ

»Peter in oni drugi učenec sta šla ven in se odpravila h grobu.« (Jn 20,3)

Aleluja, vstal je! Jezus živi! To je dogodek nad vsemi dogodki. Peter in Janez sta po poročanju Marije Magdalene tekla h grobu, da bi se prepričala o njenih besedah. Za Janeza je bilo dovolj, da je videl prazen grob, in je veroval.

Kaj pa mi? Nam je to dovolj? Prav je, da na veliko noč naša vera dobi novo globino, naše življenje novega zagona in upanja. Brez vstajenja bi bilo vse prazno. Zdaj imamo razlog za veselje!

Don Bosko nam pravi: *»Živi z nogami na zemlji in z glavo v nebesih.«* Kristusovo vstajenje daje smisel tudi našemu zemeljskemu življenju.

7. 4. 2013

2. VELIKONOČNA NEDELJA - BELA NEDELJA, NEDELJA BOŽJEGA USMILJENJA

»Položi svoj prst sem in poglej moje roke! Daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.« (Jn 20,27)

Ko se Jezus po vstajenju prikaže svojim učencem, jih pozdravi: »Mir vam bodi.« Sprva so mislili, da je duh, vendar jim je pokazal svoje rane, ki so bile resnične. Tomaža pa takrat ni bilo zraven in vztrajal je, da ne bo verjel, dokler ne bo v rane potisnil svojega prsta. In Jezus mu je to omogočil. To je naš Bog, Bog z ranami, ki naše rane – grehe – jemlje nase, da bi mi lahko živeli.

Janez Pavel II. pa je tej nedelji dodal novo vsebino, zato jo imenujemo tudi nedelja Božjega usmiljenja.

Don Bosko nam pravi: *»Prava vera se ne izčrpa v besedah, prehajati mora v dejanja.«* Jezus je svoje besede, ki so odsevale ljubezen, spremenil v dejanje ljubezni. Naj tudi naše besede postanejo dejanja.

14. 4. 2013

3. VELIKONOČNA NEDELJA

»Simon, Janezov sin, ali me ljubiš bolj kakor tile?« Rekel mu je: »Da, Gospod, ti veš, da te imam rad.« (Jn 21,15)

Jezus se je svojim učencem po vstajenju večkrat prikazal. Tako je bilo tudi tokrat, ko so učenci lovili ribe. Ko so skupaj povečerjali, pa je Jezus Simona Petra kar trikrat vprašal, ali ga ljubi. Peter je razumel, da mu Jezus daje priložnost, da se odkupi za trikratno zatajitev. Jezus vedno znova daje novo priložnost; mi smo tisti, ki se sami odločamo, ali jo bomo sprejeli. Kakor koli se že odločimo, Jezus nas vedno ljubi.

Don Bosko nam pravi: *»Dovolj je, da ste mladi, in že vas imam zelo rad!«*

Tudi on ne postavlja nobenih pogojev.

21. 4. 2013

4. VELIKONOČNA NEDELJA - NEDELJA DOBRE- GA PASTIRJA, SVETOVNI MOLITVENI DAN ZA DUHOVNE POKLICE, PAPEŠKA NEDELJA

*»Moje ovce poslušajo moj glas; jaz jih poznam in hodijo za menoj.«
(Jn 10,27)*

Jezus je dobri pastir, ki svoje ovce ne le vodi in pazi, pač pa pozna vsako izmed njih in one poznajo njega. Vsakega izmed nas pozna, ga ljubi, varuje, vodi. Vendar le toliko, kolikor ga mi poslušamo in mu sledimo.

Danes se še posebej spominjamo našega papeža in duhovnikov, ki se trudijo biti dobri pastirji svojim ovcam in širijo veselo oznanilo. K temu smo poklicani prav vsi kristjani.

O don Bosku so govorili: *»Don Bosko je med svojimi fanti kot oče.«*

Don Bosko je zanje kot dobri pastir.

28. 4. 2013

5. VELIKONOČNA NEDELJA

»Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen.« (Jn 13,35)

Preden je Jezus odšel s tega sveta, je učencem dal novo zapoved, po kateri jih bodo vsi prepoznali, da so njegovi učenci. Samo tam, kjer bo edinost in ljubezen, bo Božja beseda lahko padla na rodovitna tla.

Don Bosko pravi: *»Kdor hoče biti ljubljen, mora pokazati, da ljubi.«*

Potrudimo se, da bi ljubezen in edinost postala naš ideal, h kateremu bi strmeli.

5. 5. 2013

6. VELIKONOČNA NEDELJA

»Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši.« (Jn 14,27)

Jezus je pred odhodom želel svoje učence pomiriti in spodbuditi, da bi vztrajali v dobrem, da bi bili pričevalci. Obljubil jim je Duha Tolažnika, ki jih bo spomnil na vse, kar so slišali od njega. To je njegova popotnica njim – veselje, mir, resnica ...

Don Bosko nam pravi: *»Reci mladim, da jih vse pričakujem v nebesih.«*

To je njegova popotnica za nas, njegovo zagotovilo. Se bomo že tukaj na zemlji potrudili, da se bomo nekoč srečali z njim?

12. 5. 2013

7. VELIKONOČNA NEDELJA

»In razodel sem jim tvoje ime in jim ga bom razodeval.« (Jn 17,26)

Jezus je ob svojem odhodu prosil svojega Očeta za apostole, da bi jim dal moči in trdnosti, da bodo evangelij ponesli na vse strani neba. Njegovo slovo je polno skrbi, vendar zaupa v svojega Očeta. Jezusova želja je, da bi ljubezen, ki jo je prejel od Očeta, ostala v učencih, z njo pa tudi on sam.

Don Bosko je mladim rekel: *»Ukradli ste mi srce.«*

Kaj je s tem mislil? Hotel je reči, da je mladim dal vso svojo ljubezen in svoje življenje.

MOLITVE IN PESMI

LITANIJE SV. JANEZA BOSKA

Sveti Janez Bosko,

- dar nebes človeštvu – *prosi za nas.*
- človek vere, upanja in ljubezni
- častilec presvetega Srca
- vnet molivec svete Evharistije
- apostol Marije pomočnice
- posnemovalec svetega Frančiška Saleškega

- ustanovitelj družbe salezijancev
- ustanovitelj hčera Marije pomočnice
- ustanovitelj salezijancev sotrudnikov
- začetnik salezijanskih misijonov
- vzgojitelj duhovnih poklicev
- branitelj papeža in Cerkve

- širitelj verskega tiska
- oče in učitelj mladine
- neutrujen katehet mladih
- vzgojitelj z ljubeznijo in s srcem
- vzgojitelj svetih fantov
- prijatelj vseh ubogih in zapuščenih

- tolažnik in prijatelj bolnikov
- delavec Božjega usmiljenja
- vzor krščanskega življenja
- nenehen molivec
- neutrujen delavec
- čudovit zgled premagovanja

- svetnik veselja in dobrote
- učitelj vesele svetosti

Sveti Janez Bosko,

- čudovit voditelj duš k Bogu – *prosi za nas.*
- poln darov Svetega Duha
- človek, vreden ljubezni in zaupanja
- naš zaveznik in priprošnjik pri Bogu

MOLITEV MLADIH

Sveti Janez Bosko, prijatelj in oče nas mladih, s sinovsko ljubeznijo se zatekam pod tvoje varstvo. V obdobju svoje mladosti se ti povsem izročim: vodi me in razsvetluj. Pomagaj mi, da bom pogumno živel po veri in se vedno izogibal slabega. Daj, da bom rasel v upanju in ljubezni in da bom velikodušno uresničeval svoje vsakdanje dolžnosti. Amen.

MOLITEV STARŠEV

Sveti Janez Bosko, ki si tolikim mladim izkazal močno očetovsko ljubezen in rahločutno materinsko nežnost, varuj vse naše otroke. Naj v tebi odkrivamo navdihnjene besede in drže, ki spreminjajo srca naših otrok. Pomagaj nam jih vzgajati v duhu vere, da bodo razumeli, kako naj pred vsem drugim spoštujejo Božje zapovedi. Vodi jih v njihovih težkih odločitvah življenja in razlij nanje svoje očetovsko varstvo. Amen.

MOLITEV V PRIPRAVI NA 200-LETNICO ROJSTVA SV. JANEZA BOSKA

Sveti Janez Bosko, oče in učitelj mladine!
Sprejemljiv za darove Svetega Duha
in odprt za razmere svojega časa
si bil za mlade, zlasti male in uboge,
znamenje prednostne Božje ljubezni.

Bodi naš vodnik na poti prijateljstva z Jezusom,
da bomo v njem in njegovem evangeliju našli
smisel svojega življenja in izvir prave sreče.

Pomagaj nam, da bomo velikodušno opravljali poklic,
ki smo ga prejeli od Boga, da bomo v vsakdanjem življenju
ustvarjali občestvo in v povezanosti z vso Cerkvijo
navdušeno sodelovali pri graditvi civilizacije ljubezni.

Izprosi nam milost vztrajnosti, da bomo v duhu blagrov
živeli dosledno krščansko življenje.

Daj, da se bomo pod vodstvom Marije Pomočnice
nekoč mogli srečati s teboj v veliki nebeški družini.

Amen.

DON BOSKO - SVETNIK MED NAMI

F d B F d B B F
 B-o-s-k-o, B-o-s-k-o, don Bo-sko, don Bo-sko, don Bo-sko, don Bo-sko.
 (GOVORJENO)

F B F F B F C4C
 Hej, ho, don Bosko z nami si. Hej, ho, svetnik med nami je.
 F B F F B F C4C
 Hej, ho, don Bosko z nami si. Hej, ho, svetnik med nami je.

REF.

d B F C4C
 Don Bosko, ljubezen tvoja z nami še živi,
 d d7 F d C4C
 v svetu, mladih, v vsaki revni ulici.
 d B F C4C
 Don Bosko, pokaži nam ljubezen do Boga,
 d d7 F d C4C
 svetost je veselje in delo iz srca.

1.

d B C d
 V sanjah si ovce z ljubeznijo krotil,
 d B F C
 v pastirja si mladih se kmalu prelevil.
 d7 C F
 Molil, delal si, se z njimi igral,
 d7 C B C
 zanje vsak svoj dih si dal.

2.

C d B C d
 »Daj mi duše, drugo vzemi!« tvoje geslo je.
 d B F C
 Daj, da nebesa tudi meni bodo vse.
 d7 C F
 Jezus in Marija stebra sta
 d7 C B C
 tudi hiše mojega srca.

Don Bosko - svetnik med nami

s. Barbara Poredoš

F UVOD d B F d B

B - o - s - k - o, B - o - s - k - o, don Bo - sko, don Bo - sko, don

4 B F F B F

Bo - sko, don Bo - sko. Hej, ho, don Bo - sko, z na - mi si. —

7 F B F C⁴ C F B

Hej, ho, svet - nik med na - mi je. — Hej, ho, don Bo - sko, z

10 F F B F C⁴ C

na - mi si. — Hej, ho, svet - nik med na - mi je. — Don

13 d REFREN B F C⁴ C

Bo - sko, lju - be - zen tvo - ja zna - mi še ži - vi, —

15 d d⁷ F d C⁴ C

vsve - tu, mla - dih, vsa - ki re - vni u - li - ci. Don

17 d B F C⁴ C

Bo - sko, po - ka - ži nam lju - be - zen do Bo ga. Sve -

19 d d⁷ F d C⁴ C

tost je ve se - lje in de - lo iz sr - ca.

2."Daj mi

21 d KITICA B C d

1.Vsa - njah si ov - ce zlju - be - zni - jo kro - til. v pas -
du - še, dru - go vze - mi!" tvo - je ges - lo je.

23 d B F C d⁷

tir - ja si mla dih se kma - lu pre - le vil. Mo - lil, de - lal si, se
Daj, da ne - be - sa tu - di me - ni bo - do vse. Je - zus in Ma - ri - ja

26 C F d⁷ C B C

znji - mi i - gral, za - nje vsak svoj dih si dal.
ste - bra sta tu - di hi - še mo - je - ga sr - ca.

Z don Boskom

Peter Pučnik

E cism

Naj ve - sel - je bo tvo - ja ces - ta, ki pe -

A H E

lja - la te bo v svet. In do - bro - ta naj bo ge

cism A H

sta, da boš sre - čno znal ži - vet. Ti, don

E GIS A H

Bo - sko, nam iz - pro si dar ve - sel - ja pra - ve - ga,

E cism

ka - kor nek - daj svo - jim mla - dim dal za -

A H E gism H

klad si u - pa - nja O - če, u - či - telj

A E gism H

si mla - dim bil. Pri - ja - telj z nji - mi

si čas de - lil, od - kri - val
z_nji- mi pot do Bo-ga.

ODPEV *Naj veselje bo tvoja cesta,
ki peljala te bo v svet.
In dobrota naj bo gesta,
da boš srečno znal živet.*

*Ti, don Bosko nam izprosi
dar veselja pravega,
kakor nekdam svojim mladim
dal zaklad si upanja.*

1. Oče, učitelj si mladim bil.
Prijatelj z njimi si čas delil,
odkrival z njimi pot do Boga.
2. Vse, razen greha, dovolim vam,
za vaše duše življenje dam,
da čista srca ohranite.
3. Don Bosko, s tabo zdaj pojemo
kot tvoji mladi, naj hodimo
po poti, ki nam jo kažeš ti.

LITERATURA

DON BOSKOVI SPISI

Bosco, Giovanni. *Trilogija zlatih fantov: Dominik Savio, Mihec Magone, Franček Besucco*. Ljubljana: Salve, 2004. 308 str.

Bosco, Giovanni. Pismo iz Rima: 10. maj 1884. Ljubljana: Salve, 2003. 22 str. Nahaja se tudi v knjigi: T. Ciglar, Rad vas imam, str. 33–40.

Bosco, Giovanni. Sanjska videnja sv. Janeza Boska. Ljubljana: Salve, 2006. 191 str.

Bosco, Giovanni. Spomini na Oratorij svetega Frančiška Saleškega od 1815 do 1855. Ljubljana: Salve, 1996. 288 str.

ŽIVLJENJEPISI

Bianco, Enzo in Carlo de Ambrogio. *Ukradli ste mi srce*. Koper: Ognjišče, 1974. 205 str.

Bosco, T. *Svetle zvezde salezijanske družine: kratki življenjepisi svetnikov, blaženih, častitljivih in Božjih služabnikov salezijanske družine*. Ljubljana: Salve, 2007. 357 str.

Bosco, Teresio. *Don Bosko*. Ljubljana: Knjižice, 1988. 399 str.

Bosco, Teresio. *Za vas živim: življenje sv. Janeza Boska*. Ljubljana: Salve, 2001. 189 str.

Hünemann, Wilhelm. *Prijatelj mladih: življenjepis sv. Janeza Boska*. Ljubljana: Katehetski center, 1987. 310 str.

PEDAGOŠKA LITERATURA IN PRIROČNIKI

Braido, Pietro. *Pedagoška izkušnja Janeza Boska*. Ljubljana: Salve, 2011. 224 str.

Ciglar, Tone. *Potrudi se, da te bodo imeli radi: Uspešni vzgojitelji? Zakaj pa ne!* Ljubljana: Salve, 2005. 48 str.

Ciglar, Tone. *Rad vas imam: preventivni vzgojni sistem sv. Janeza Boska*. Ljubljana: Salve, 2004. 606 str.

Ciglar, Tone. *V začetku je bila mati Marjeta Bosko*. Ljubljana: Salve, 2006. 181 str.

Ciglar, Tone. *Vzgajajmo z don Boskovim srcem: preventivni vzgojni sistem sv. Janeza Boska*. Ljubljana: Salve, 2009. 368 str.

Nanni, Carlo. *Don Boskov preventivni sistem: poskusi ponovnega branja za današnji čas*. Ljubljana: Salve, 2011. 110 str.

Potočnik, Janez, ur. *Molitvenik salezijanske družine*. Ljubljana: Salve, 2009. 423 str.

KAZALO

UVOD

POMEN ROMANJA RELIKVIJ	9
1. Češčenje relikvij v Cerkvi	10
2. Pomen svetosti.....	17

KATEHEZE

Kateheze za otroke

1. Don Bosko: »Nebesa niso za lenuhe!«	26
2. Don Bosko – Svetnik veselja.....	29

Kateheze za mlade

1. Na razpotju	32
2. Točka za dobro	38

Kateheza za zakonce

Don Bosko – Svetnik vere in upanja	44
--	----

Kateheza za odrasle

Da bi bili močni in učinkoviti, se moramo združiti!.....	52
--	----

Kateheze za duhovne vaje mladih ali birmancev

1. Jezusov apostol	72
2. Nov evangelij za mlade	77
3. Brat odraščajočih	81
4. Svetnik korenitih odločitev	84

TRIDNEVNICA PRED DON BOSKOVIM PRAZNIKOM

1. Biti babica vnučkom in mati otrokom	90
2. Poiskati mlade	92
3. Vnašati don boskov vzgojni slog v okolje	95

ROŽNI VENEC Z DON BOSKOM	99
NEDELJSKA BOŽJA BESEDA Z MISLIMI SV. JANEZA BOSKA	107
MOLITVE IN PESMI	
Litanije sv. Janeza Boska	120
Don Bosko - svetnik med nami	123
Z don Boskom	126
LITERATURA	128
KAZALO	130